

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

**ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”**

31 декември 2024 г.

**ДП НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА**

Съдържание

Годишен индивидуален доклад за дейността	i
Декларация за корпоративно управление	i i
Доклад на независимия одитор	iii
Годишен индивидуален отчет за приходите и разходите	1
Годишен индивидуален счетоводен баланс	2
Годишен индивидуален отчет за собствения капитал	3
Годишен индивидуален отчет за паричните потоци по прекия метод	4
Пояснения към годишния индивидуален финансов отчет	5

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

КЪМ 31.12.2024 г.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ, Компанията, предприятието) е със статут на държавно предприятие съгласно чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, образувано на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е регистрирано с решение на Софийския градски съд №1 от 15 януари 2002 г., вписана в регистъра под №948, том 18, стр. 32 по ф.д. №23/2002 г. Седалището и адресът на управление на Компанията е: Република България, гр. София, Столична община, район Сердика, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №110.

НКЖИ е създадена при преобразуване на Национална компания „Български държавни железници“ чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. и е правопреемник на отделените активи и пасиви в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура, съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Предприятието е управител на железопътната инфраструктура.

Едноличен собственик на капитала на Компанията е държавата чрез министерство на транспорта и съобщенията. Органи на управление, съгласно Закона за железопътния транспорт са министърът на транспорта и съобщенията, Управителен съвет (УС) и генерален директор.

За отчетния период Управителният съвет на НКЖИ е в състав:

- за периода от 01.01.2024 г. до 24.04.2024 г.: Камен Диков, Васко Балабанов и Мария Генова;
- за периода от 25.04.2024 г. до 05.08.2024 г.: Емилия Никова, Васко Балабанов и Мария Генова;
- за периода от 06.08.2024 г. до 31.12.2024 г.: Емилия Никова, Васко Балабанов и Стоян Стоянов.

Към датата на одобряване и приемане на настоящия финансов отчет Управителният съвет е в състав Тодор Василев, Йордан Върбанов и Александър Вецков.

Генерален директор на Компанията:

- за периода от 01.01.2024 г. до 05.08.2024 г. е Мария Генова;
- за периода от 06.08.2024 г. до 31.12.2024 г. е Стоян Стоянов.

Към датата на подписване на настоящия финансов отчет генерален директор на Компанията е Александър Вецков.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на министъра на транспорта и съобщенията в състав:

- За периода от 01.01.2024 г. до 04.01.2024 г.: Катя Атанасова, Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 05.01.2024 г. до 16.06.2024 г.: Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 17.06.2024 г. до 10.07.2024 г.: Мая Шишкова и Весела Белухова (от 10.07.2024 г.);
- За периода от 11.07.2024 г. до 23.10.2024 г.: Мая Шишкова, Весела Белухова и Севдалина Паскалева;
- За периода от 24.10.2024 г. до 31.12.2024 г.: Мая Шишкова, Севдалина Паскалева и Мариана Якофова.

НКЖИ има следната структура на административно-стопански териториално обособени звена: Управления на движение на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив; Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Пловдив, Шумен и Бургас; Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП); Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СИТ); Център за професионална квалификация (ЦПК).

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД, което приключва дейността си „Търговия на електрическа енергия“ на основание решение на Управителния съвет на НКЖИ от 11.06.2020 г. за прекратяване на търговската дейност на дружеството и обявяването му в ликвидация, и на основание заповед №ПД-137/17.07.2020 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (старо наименование), с която е разрешено на ръководството на НКЖИ да прекрати дейността на „ТРЕН“ ЕООД. Това обстоятелство е вписано в Агенцията по вписванията – търговския регистър на 29.10.2020 г. На основание Решения на УС на НКЖИ взети с протоколи №12-10/21 от 27.10.2021 г., №31-10/22 от 21.10.2022 г., №35-10/23 от 25.10.2023 г. и №39-10/24 от 09.10.2024, срокът на ликвидация на дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е удължаван с по една година, като последното удължаване е считано от 30.10.2024 г.

Компанията е свързано лице с асоциирани предприятия „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД, в което притежава 49% дялово участие, акционерно участие в „Зона за обществен достъп-Бургас“ АД с 20% от акционерния капитал и малцинствено участие в ЗАД „Алианс България“ от 2,796%.

Дейностите в предприятието са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия (ЕК).

Предмета на дейност на НКЖИ, определен в чл.10 от ЗЖТ е:

- Осигуряване използването на железопътна инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия;
- Извършване на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура;
- Определяне и събиране на инфраструктурните такси (ИТ) от лицензираните железопътни превозвачи в съответствие с методика, приета от Министерски съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията;
- Разработване на графиците за движение на влаковете, съгласувано със заявителите, а за пътническите превози и с общините;
- Управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност;
- Приемане на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура за извършване на превоз при публично обявяване на капацитетите на железопътната инфраструктура и предоставяне на достъп при условията, предвидени в ЗЖТ;
- Приемане и изпълнение на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура във връзка с изпълнение на възложените им задължения за извършване на обществени превозни услуги;
- Изготвяне, поддържане и съхраняване на регистър, съдържащ данни за земята и обектите на железопътната инфраструктура;
- Разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт;
- Предоставяне на други услуги.

Компанията осъществява международно сътрудничество чрез участието си в: Международен съюз на железниците (UIC), Общност на европейските железопътни и инфраструктурни компании (CER), Организация за сътрудничество на железниците (ОСЖД), Организация на европейските управители на железопътна инфраструктура „RailNetEurope“ (RNE).

НКЖИ участва и в регионални сдружения и обединения за сътрудничество в железопътния транспорт като Югоизточната регионална група (SERG) и Асоциация коридор X Плюс. От 2017 г. Компанията е пълноправен член на Платформа на управителите на железопътна инфраструктура в Европа (PRIME). НКЖИ участва активно в дейността на управителните органи и работните групи на Товарен Железопътен Коридор №7 „Ориент/Източно-Средиземноморски“, който е единствения действащ европейски железопътен коридор, преминаващ през територията на Република България. От 2018 г. Компанията е бенефициент по Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства по

линия на „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ) за осъществяване на дейности по установяване и развитие на Товарен Железопътен Коридор №10 „Алпи-Западни Балкани“ по маршрут Залцбург - Вилах - Любляна - Загреб / Вайс / Линц - Грац - Марибор – Загреб /- Винковци / Вуковар - Товарник – HR / SRB граница - Белград - граница SRB / BG - София - Свиленград - граница между Република България и Турция, съгласно Изпълнително Решение на ЕК C(2018)1625 на Комисията от 22.03.2018 г.

Инвестиционната стратегия на Компанията е съобразена с водещите национални и европейски стратегически и нормативни документи в областта.

Основният национален документ, който очертава стратегическата рамка за развитие на транспортната система в Република България е Интегрираната транспортна стратегия за периода до 2030 г. (ИТС 2030).

В изпълнение на ИТС 2030, в края на разглеждания период Република България трябва да притежава по-конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса в страната.

Европейската политика в областта на железопътния транспорт цели създаването на единно железопътно пространство. На 1 март 2017 г. от Европейския съвет е приета „Бяла книга за бъдещето на Европа – размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г.“. В документа се посочва, че ЕС ще продължава да съсредоточава усилията си върху работните места, растежа и инвестициите, като укрепва единния пазар и увеличава инвестициите в цифровата, транспортната и енергийната инфраструктура.

Като част от дебата относно бъдещето на Европа, започнал с Бялата книга, Европейската комисия публикува документ „Към устойчива Европа до 2030 г.“. Той е израз на твърдия ангажимент от страна на ЕС да постигне резултати по целите на ООН за устойчиво развитие, включително целите на Парижкото споразумение относно изменението на климата.

На 13 юни 2024 г. е приет Регламент (ЕС) № 2024/1679 на Европейския парламент и на Съвета относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1153 и (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1315/2013. С приемането на новия Регламент Трансевропейската транспортна мрежа следва да се развива постепенно на три етапа с общата цел за реализиране на мултимодална и оперативно съвместима европейска мрежа по стандарти за високо качество, като същевременно се зачитат общите цели на Съюза за неутралност по отношение на климата и в областта на околната среда. Освен Основна и Широкообхватна TEN-T мрежа, със срокове за завършване съответно до 2030 г. и до 2050 г., чрез новите Насоки се въведе и т.н. „Разширена основна мрежа“ – „Extended Core Network“, на която срокът за завършване е фиксиран до края на 2040 г.

Също така се постави край на досега съществуващите Коридори от Основната TEN-T мрежа и на Товарните железопътни коридори (ТЖК), като вместо тях се създават Европейски транспортни коридори, обединяващи мрежата от Коридори от Основната мрежа и мрежата на ТЖК.

С приемане на новите Насоки се отменя считано от 18.07.2024 г. Регламент 1315/2013, който очертаваше досега действащите насоки за развитие на TEN-T мрежата на ЕС и се правят промени в Регламент 2021/1153 за създаване на МСЕ-2, както и в Регламент 913/2010 относно Европейска жп мрежа за конкурентоспособен товарен превоз с цел интегриране на ТЖК в системата на Европейските транспортни коридори. Промените, които засягат Република България се изразяват основно в това, че се преустановява съществуването на Коридора от основната мрежа „Ориент/Източно-Средиземноморски“, който досега преминава през територията на страната ни. Вместо него се създават два нови Европейски транспортни коридори – „Балтийско море-Черно море-Егейско море“ и „Западни Балкани – Източно Средиземноморие“, които ще преминават през територията на Република България.

На 06.09.2024 г. е прието Решение (ЕС) 2024/2383 на Комисията за определяне на европейските координатори за европейските транспортни коридори, Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) и европейското морско пространство (EMS) и установяване на подробните правила за изпълнението на мисията и задачите им.

В контекста на определените принципи и приоритети НКЖИ се стреми към изпълнение на следните цели:

- Оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата инфраструктура;
- Реконструкция и подновяване на железопътните линии, разположени по общоевропейските транспортни оси;
- Повишаване на конкурентоспособността на жп транспорт по отношение на качество и ефективност;
- Провеждане на активна технологична и търговска политика за задоволяване на потребностите на клиентите от качествено обслужване – сигурност, надеждност, целогодишност и екологичност на предоставяните услуги;
- Поддържане на активна инвестиционна политика по отношение на привличане на различни източници на финансиране извън Държавния бюджет;
- Привличане на частни инвестиции в инфраструктурата;
- Въвеждане на нови услуги и дейности;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани човешки ресурси;
- Провеждане на гъвкава тарифна политика чрез въвеждане на нова методика за такси;
- Разширяване на пазарния дял на комбинираните превози чрез развитие на терминалната инфраструктура;
- Осигуряване на безопасен и сигурен железопътен транспорт, чрез въвеждане на нови интелигентни системи;
- Въвеждане на нови услуги и дейности, на иновативни техники и енергоефективни технологии;
- Намаляване на загубите от инциденти и на времето за отстраняване на последиците;
- Пълно и ефективно усвояване на средствата от Държавния бюджет и Европейските фондове при споделено управление (ЕФСУ);
- Подобряване на транспортния достъп на регионално ниво до транспортните коридори и стимулиране развитието на пограничните райони.

Като управител на железопътната инфраструктура в Република България, НКЖИ организира дейността си в съответствие с 5-годишен договор с държавата, представлявана от министъра на финансите и от министъра на транспорта и съобщенията, от една страна, и НКЖИ, от друга страна по чл. 25 (1) от ЗЖТ, 10-годишна програма за развитието на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура и нейната безопасна и надеждна експлоатация, включително при бедствия, терористични действия и военни конфликти по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, бизнес програма за пет годишен период по Закона за публичните предприятия.

Развитието на железопътния транспорт, като транспорт с по-малко негативно въздействие върху околната среда е приоритет на националната транспортна политика. Усилията са насочени към изграждане на модерна, оперативно съвместима железопътна инфраструктура. Изпълнението на големите инфраструктурни железопътни проекти подкрепя икономическия растеж на регионите, националната и международна свързаност на страната.

Източници за финансиране на железопътната инфраструктура са: държавния бюджет, приходи от инфраструктурни такси за достъп и използването ѝ, приходи от цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, приходи от търговска дейност, приходи от услуги по ценова листа, фондове на евросъюза по различни програми.

Съгласно чл. 25, ал. 1 от Закона за железопътния транспорт министърът на транспорта и съобщенията и министърът на финансите утвърждават разпределението за предоставяне на субсидията и капиталовите трансфери на Национална компания „Железопътна инфраструктура“, в съответствие с чл. 25, ал. 1, т. II, т. 1.2.1.2 и чл. 106 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и постановлението за неговото изпълнение.

За постигане на една от основните цели за развитие на НКЖИ, свързана с успешното и ефективно усвояване на средствата от ЕФСУ, Компанията като бенефициент на европейски средства изпълнява значителен брой проекти с финансиране от Европейския съюз по различни програми и фондове като:

В програмен период 2021-2027 г., НКЖИ е Бенефициент по следните програми:

- *Програма транспортна свързаност 2021-2027 г. (ПТС)*, е одобрена на 03.10.2022 г. от ЕК. Приоритетите на ПТС 2021-2027 г. допринасят за реализацията на Стратегията за устойчива и интелигентна мобилност на ЕК, която предвижда транспортният сектор да намали значително своите емисии и да стане по-устойчив, както и екологичната мобилност да бъде новият метод за растеж на сектора. За развитие на транспортната система и отстраняване на регионалните неравенства, инвестициите ще се концентрират основно върху модернизацията на направленията по TEN-T на територията на страната при ограничаване на отрицателните ефекти от развитието на сектора, с оглед постигане на по-добра интеграция на националната транспортна мрежа в тази на ЕС и подобряване на връзките със съседните страни, което ще допринесе за балансираното регионално развитие и опазването на околната среда. Програмата ще допринесе и за постигане на стратегическите цели на националната транспортна политика, дефинирани в „Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.“, а именно „Повишаване на ефективността и конкурентоспособността на транспортния сектор“, „Подобряване на транспортната свързаност и достъпност“ и „Ограничаване на отрицателните ефекти от развитие на транспортния сектор“.
- *Механизъм за свързване на Европа-2*. Като част от Многогодишната финансова рамка за програмния период 2021-2027, на 07.07.2021 г. бе одобрен Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския Парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на Регламенти (ЕС) №1316/2013 и (ЕС) №283/2014, който по-късно, с приемане на Регламент (ЕС) № 2024/1679 относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа, Регламент 2021/1153 бе изменен.

II. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закон за публичните предприятия, приет с ДВ бр.79 от 08.11.2019 г., НКЖИ е публично предприятие, което следва да изготвя тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади и да ги предоставя на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

На 01.02.2024 г. с Решение на Управителния съвет на НКЖИ – Протокол №05-02/24 е приета Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2024 г. и Актуализирана (януари 2024 г.) Бизнес програма на НКЖИ за периода 2021-2025 г. Годишната програма е одобрена на 04.04.2024 г. от министъра на транспорта и съобщенията.

Следствие на около 5% отклонение на финансовите и част от нефинансовите показатели за първото полугодие на текущата година на 09.09.2024 г. с Решение на Управителния съвет на ДП НКЖИ – Протокол № 35-09/24 е приета Актуализирана (август 2024 г.) Бизнес програма на НКЖИ за периода 2021-2025 г., същата е одобрена със Заповед №ПД-19/07.02.2025 г. на Заместник министър-председател и министър на транспорта и съобщенията.

На 27.03.2024 г. с Решение на Управителния съвет на ДП НКЖИ – Протокол №13-03/24 е приет Годишен индивидуален финансов отчет на НКЖИ за 2023 г. С Протокол №17-04/24 от 26.04.2024 г. е приет Годишен консолидиран финансов отчет на НКЖИ за 2023 г. Същите са одобрени, съответно със Заповед №ПД-96/28.05.2024 г. и Заповед №ПД-95/28.05.2024 г. на министъра на транспорта и съобщенията.

Промени в структурата и размера на капитала на НКЖИ:

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници“, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 г.). Стойностният размер на допълнителните резерви към 31.12.2024 г. е 391 964 хил. лв. (31.12.2023 г.: 392 559 хил. лв.). През 2024 г. за сметка на допълнителните резерви са:

- предоставени безвъзмездно нетекущи активи на стойност 161 хил. лв. съгласно: Решение №13 от 11.01.2024 г. на МС и Решение на УС №06-02/24 от 07.02.2024 г.; Решение №51 от 25.01.2024 г. на МС и Решение на УС №15-04/24 от 10.04.2024 г.; Решение №143 от 29.02.2024 г. на МС и Решение на УС №13-03/24 от 27.03.2024 г.; Решение №259 от 04.04.2024 г. на МС и Решение на УС №19-05/24 от 16.05.2024 г.; Решение №187 от 21.03.2024 г. на МС и Решение на УС №18-05/24 от 08.05.2024 г.; Решение №393 от 07.06.2024 г. на МС и Решение на УС №29-07/24 от 17.07.2024 г.; Решение №439

от 20.06.2024 г. на МС и Решение на УС №32-08/24 от 01.08.2024 г.; Решение №396 от 07.06.2024 г. на МС и Решение на УС №35-09/24 от 09.09.2024 г.

- отписани нетекущи активи на стойност 756 хил. лв. съгласно: Решение №108 от 08.02.2023 г. на МС, Заповед №ДС-20-7 от 28.02.2024 г. на Областния управител на Област София и Решение на УС №46-12/23 от 13.12.2023 г.; Решение №240 от 02.04.2024 г. на МС и Решение на УС №38-11/23 от 08.11.2023 г.; Решение №366 от 28.05.2024 г. на МС и Решение на УС №46-12/23 от 13.12.2023 г.

Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

Структурни и организационни промени

В Централно управление на НКЖИ е извършено:

- реструктуриране на дирекция „Бюджет, финанси и информационни системи“ (отдел Финансово-счетоводен) и дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“ (СРИП), като са закрити секторите;

- в отдел „Управление на държавната собственост и кадастъра“- реструктуриране на секторите в отдела като от 3 сектора стават 4, като се преразпределят функциите и се променят наименованията;

- реструктуриране на инспекция „Вътрешна сигурност и гражданска защита“, като се съкращават регион Пловдив и регион Горна Оряховица;

- длъжностите от структурните звена по Здраве и безопасност при работа в регионалните поделения преминават в състава на Централно управление на НКЖИ;

- създаден е Екип за управление на проект “Разширяване функционалния обхват на Географска информационна система (ГИС) на НКЖИ;

- създадено е „Звено за подготовка, управление и изпълнение на проекти“ (ЗПУИП) „Червена вода и Хитрино“.

В поделение „Сигнализация и телекомуникации“ – извършена е нова категоризация на производствените звена, в резултат на въведена нова „Методика за категоризация на длъжности, участъци/подучастъци в експлоатационните звена“.

В резултат одобрена нова Методика за категоризация на експлоатационните пунктове в НКЖИ е извършено прекатегоризиране на железопътните гари.

В сила от 01.09.2024г е създадена нова структурна единица към поделение УДВГД Пловдив-„Централна автогара“, след получен лиценз за упражняване на дейност по обслужване на автогара.

Промени в структурата и размера на таксата по чл. 35 от ЗЖТ и цената за разпределение на тягова електрическа енергия:

Компанията събира инфраструктурни такси в размер, определен съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, приета от Министерски съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията.

С методиката се определя таксата за пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктурата, която свързва обслужващи съоръжения – такса за достъп и използване. Дефинирани са два компонента на таксата: 1.) такса за преминаване по железопътната инфраструктура и 2.) такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия. Регламентирана е и такса за заявен и неизползван капацитет, приходите от която се признават като приходи от заявен и неизползван капацитет и се представят като други услуги.

Формирането на таксата за достъп и използване и определяне размера на ставките се извършва въз основа на отчетените преки разходи, произтекли директно вследствие на извършването на влаковата услуга и извършената работа по железопътната инфраструктура за предходна година.

В сила от 01.01.2024 г. таксите са както следва: 0,3977 лв. за влакилометър; 0,00126 лв. за брутотонкилометър; 54,51 лв./MWh за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия; 1,5423 лв. за заявен и неизползван капацитет.

Цената за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“ е нормативно определена от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). С Решения №Ц-15 от 30.06.2023 г. и №Ц-18 от 30.06.2024 г. КЕВР определя цена за разпределение на тягова електрическа енергия, за третата ценова година от четвъртия регулаторен

период и първата ценова година от петия регулаторен период в размер съответно на 131,39 лв./MWh, в сила от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г. и 148,60 лв./MWh, в сила от 01.07.2024 г.

На основание чл.36б, ал.1, т. 4 и ал. 3 от Закона за енергетиката и в изпълнение на Програма за компенсиране на разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия за периода от 01.07.2024 г. до 31.12.2024 г., одобрена с Решение № 546 от 31.07.2024 г. на Министерски съвет и изменена с Решение № 654 от 18.09.2024 г. на Министерски съвет и в изпълнение на Решение на 50-тото Народно събрание обн. ДВ бр. 64, от дата 30.07.2024 г.

- като краен небитов потребител Компанията начислява и признава приходи по Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, приета от Министерски съвет са посочени на ред „Финансирания, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия“.

- като оператор на електропреносната и електроразпределителните мрежи, чрез поделение „Електроразпределение“, е сключен Договор №6-ОПР/08.10.2024 г. за компенсации за периода юли-декември 2024 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. По този договор извършените плащания за компенсации на технологичните разходи възлизат на 85 489,73 лв.

III. ПРОИЗВОДСТВЕН КАПАЦИТЕТ И СТЕПЕН НА НАТОВАРЕНОСТ

НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура на Република България предоставя използването ѝ от лицензирани железопътни предприятия при равнопоставени условия.

През 2024 г. железопътната инфраструктура е предоставена за ползване от всички железопътни превозвачи.

Извършена работа по железопътни превозвачи, изразена във влаккилометри и брутотонкилометри, и реализираните от тях приходи от такса преминаване по железопътната инфраструктура

При сравнението на натуралните измерители на влаковата работа и реализираните от тях приходи от такса преминаване през 2024 г. спрямо 2023 г. се отчита намаление във влаккилометрите с 243 121 или с 0,78% и увеличение в брутотонкилометровата работа с 13 392 хил. или с 0,10%, в приходите от такса преминаване се отчита намаление с 15 099 хил. лв. или с 34,05%.

Таблица №1

Натурални и стойностни измерители	Влаккилометри	Брутотонкилометри (хил.)	Приходи от такса преминаване (хил. лв.)
Отчет за 2024 г.	30 735 505	13 878 252	29 250
Отчет за 2023 г.	30 978 626	13 864 860	44 349
<i>Изменение за 2024/2023 (+/-)</i>	-243 121	13 392	-15 099
<i>Изменение за 2024/2023(%)</i>	-0,78%	0,10%	-34,05%

Извършените превози, изразени във влаккилометри и брутотонкилометри и реализираните от тях приходи от такса преминаване по железопътната инфраструктура през 2024 г. и 2023 г. по железопътни превозвачи, са показани в следващата таблица:

Таблица №2

Железопътни превозвачи	През 2024 г.		През 2023 г.		През 2024 г.	През 2023 г.
	Натурални измерители				Приходи от такса за преминаване	
	Влаккм.	Брутотон км.	Влаккм.	Брутотон км.		
		/хил./		/хил./		
БДЖ ПП ЕООД	21 447 953	4 486 505	21 854 727	4 654 661	14 041	21 635
БДЖ ТП ЕООД	3 937 957	3 978 519	4 015 072	3 782 903	6 479	9 577
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	1 263 769	1 461 791	1 390 892	1 697 605	2 330	4 076
ТБД Товарни превози ЕАД	891 099	726 217	824 576	708 411	1 259	1 829

Железопътни превозвачи	През 2024 г.		През 2023 г.		През 2024 г.	През 2023 г.
	Натурални измерители				Приходи от такса за преминаване	
	Влаккм.	Брутотон км.	Влаккм.	Брутотон км.		
		/хил./		/хил./		
Пимк рейл ЕАД	834 878	889 033	843 213	908 305	1 351	2 129
Рейл Карго Кериър България ЕАД	735 493	826 388	750 373	833 204	1 267	1 924
Ди Би Карго България ЕООД	610 166	676 671	569 277	659 118	1 071	1 561
БЖК ЕАД	533 319	500 086	469 330	473 237	842	1 184
Евроинженеринг ЕООД	197 508	137 207	91 352	60 530	251	169
ЛТЕ БЪЛГАРИЯ ЕООД	129 989	97 555	101 130	59 624	175	173
Експрес сервиз ООД	88 433	67 560	3 957	467	120	3
ТСВ ЕАД	24 064	5 095	32 027	6 498	16	31
Райл Нет Карго ЕООД	17 499	12 719			22	
Порт Рейл ООД	11 910	4 586	12 540	3 453	11	14
Мини Марица-изток ЕАД	8 545	7 275	16 754	15 618	13	40
Газтрейд АД	1 508	640	1 699	737	1	2
Карго Транс Вагон България АД	1 066	330	1 589	475	1	2
СКМ Рейл ЕООД	293	65	118	14	–	–
Пимк Рейл Експрес ЕООД	56	10	–	–	–	–
ОБЩО ПРИХОДИ	30 735 505	13 878 252	30 978 626	13 864 860	29 250	44 349

Извършена работа по железопътни превозвачи, изразена в MWh и реализираните от тях приходи от такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия и от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт

При сравнението на натуралния измерител, приходите от разпределение на тягова ел. енергия и приходите от такса за използване през 2024 г. спрямо 2023 г. се отчита намаление в натуралния измерител и увеличение на приходите от разпределение на тягова ел. енергия, и увеличение на приходите от такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия показано в следващите таблици:

Таблица №3

Натурални и стойностни измерители	MWh	Приходи от разпределение на тягова ел. енергия (хил. лв.)	Приходи от такса за използване на ел. оборудване (хил. лв.)
Отчет за 2024 г.	302 963	45 154	16 503
Отчет за 2023 г.	303 585	42 524	11 790
Изменение за 2024/2023 (+/-)	-622	2 630	4 713
Изменение за 2024/2023(%)	-0,20%	6,18%	39,97%

Извършените превози, изразени в MWh и реализираните от тях приходи от разпределение на тягова ел. енергия с включени префактурирани мрежови надбавки и от такса за използване по железопътната инфраструктура през 2024 г. спрямо 2023 г. по железопътни превозвачи, са показани в следващата таблица:

Таблица №4

Железопътни превозвачи	През 2024 г..	През 2023 г.	През 2024 г.	През 2023 г.	През 2024 г.	През 2023 г.
	Натурален измерител		Приходи от разпределение на тягова ел. енергия		Приходи от такса за използване на ел. оборудване	
	MWh		хил. лв.		хил. лв.	
БДЖ ПП ЕООД	145 089	150 758	20 304	20 673	7 909	5 864
БДЖ ТП ЕООД	61 296	59 261	8 540	8 133	3 331	2 302
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	26 228	30 049	3 678	4 114	1 430	1 165
Пимк рейл ЕАД	15 557	15 546	2 199	2 143	848	602
Рейл Карго Кериър България ЕООД	15 268	14 867	2 138	2 037	832	574
Ди Би Карго България ЕООД	13 299	12 087	1 870	1 659	725	467
ТБД Товарни превози ЕАД	12 874	11 592	1 824	1 589	702	451
БЖК ЕАД	9 044	8 189	1 266	1 114	493	317
ЛТЕ БЪЛГАРИЯ ЕООД	1 984	1 236	280	167	108	48
Експрес сервиз ООД	1 176	–	174	–	64	–
Евроинженеринг ЕООД	560	–	83	–	31	–
Рейл Нет Карго ЕООД	335	–	50	–	18	–
Пимк Рейл Експрес ЕООД	226	–	33	–	12	–
ОБЩО ПРИХОДИ	302 936	303 585	42 439	41 629	16 503	11 790

Забележка: *Приходите от разпределение на тягова електрическа енергия по железопътни превозвачи не включват приходи от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, които са в размер на 2 715 хил. лв. към 31.12.2024 г. и 895 хил. лв. към 31.12.2023 г.

Най-значителен дял в размера на приходите от такса за достъп и използване през 2024 г. е от дружествата от група „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД с 69,42%, в това число: „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – 47,97% и „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – 21,44%. Голям дял от другите превозвачи има „БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО“ ЕООД – 8,22%.

IV. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

За реализиране на целите на политиката в областта на транспорта през 2024 г. в НКЖИ е извършено следното:

- Ефективно и целесъобразно са усвоени предоставените средства от държавния бюджет, получените приходи от инфраструктурни такси за достъп и използване на железопътната инфраструктура, приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт и приходите от други услуги – свързани с приходи от ремонтни дейности, услуги по ценова листа и др.
- Ефективно и целесъобразно са усвоени предоставените средства по ОПТТИ 2014-2020 г., ПТС и МСЕ.

- Ремонтирани са участъци и съоръжения от железопътната мрежа, позволяващи по-високи скорости и съкратено времетраене.
- За повишаване на безопасността и сигурността на превозите са изпълнени:
 - ✓ модернизация на железния път и съоръженията;
 - ✓ модернизация на контактна мрежа, тягови подстанции, секционни постове и съоръжения;
 - ✓ модернизация на съоръжения и устройства на осигурителна техника.
- Непрекъснато контролиране на техническото състояние на железния път и съоръженията.
- Модернизиране на гарови комплекси, с цел: осигуряване на нормални условия за пътуващите и работещите в тях; подобряване на интермодалността на пътниците чрез връзка на тези комплекси с други видове транспорт, както и чрез комуникационни решения за техните транспортни и пешеходни връзки; енергийна ефективност; съответствие с нормативната уредба за урбанизираните територии.
- Непрекъснато съгласуване на международните разписания в международна система RNE Path Coordination System (PCS) във връзка с изготвяне на международен график.
- Непрекъснато актуализиране на данните във вътрешните системи за планиране, съгласуване и отчитане на влаковата работа – „Система за управление на влаковата работа“ (СУВР).
- Поддържане на системите: RNE Train Information System (TIS) - международна система за следене движението на международните влакове в реално време, която ежедневно се запълва базата данни с актуалните разписания на влаковете, реалното движение на влаковете, реализираните отклонения в движението им спрямо разписанията и причините за реализираните закъснения, в случай че има такива.
- Изпълнява се фирмената програма за управление на отпадъците на НКЖИ.
- Прилага се „Система за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015“, с която се следва политика по качество, ориентирана към осигуряване използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия и се осигурява рамка за създаване и преглеждане на конкретни цели на управлението, насочени към удовлетворяване на изискванията на всички външни и вътрешни заинтересовани страни.
- Прилага се одобрената от Управителния съвет „Система за финансово управление и контрол, за смекчаване и контролиране на рисковете в НКЖИ“.

Дейност „Управление на движението на влаковете и гаровата дейност“

През 2024 г. е осигурен равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура за използването ѝ. Планирането на влаковата работа е съобразено с инвестиционната програма и строително-ремонтните дейности по железопътната инфраструктура на НКЖИ при осигуряване на безопасно движение на влаковете. Своевременно се изчисляват дължимите инфраструктурни такси за използване на железопътната инфраструктура. Осигурена е отчетна и статистическа информация, относно натоварването по железопътната инфраструктура.

- Разработен е График за движение на влаковете (ГДВ) за цялата жп мрежа на НКЖИ за 2024/2025 г. по заявки на превозвачите, който е в сила от 15.12.2024 г. През периода своевременно се актуализира и разработения планов – *текущ* ГДВ във връзка със строително-ремонтни и възстановителни работи, произшествия и други извънредни ситуации, като са разработени редица „прозорци“ и допълнителни разписания.
- Денонощно се контролира движението на влаковете, в изпълнение на ГДВ, чрез диспечерския апарат в Централно диспечерско ръководство и Звената „Оперативно диспечерско“ в София, Пловдив и Горна Оряховица. Приемат се заявките на железопътните превозвачи, като след обработката им се осигурява равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура.
- Изчисляват се дължимите от превозвачите такси за използване на железопътната мрежа и за заявен и неизползван капацитет.
- Изчисляват се дължимите такси от превозвачите за използване на предоставяни от НКЖИ услуги попадащи в отговорностите на поделение УДВК.
- Ежедневно се отчита реализираната работа по железопътната инфраструктура.
- Изготвят се статистически данни за: начислените инфраструктурни такси и цени за услуги; реализираната работа по жп мрежа; изпълнението на ГДВ; закъсненията на влаковете; използването на предоставяните услуги.
- Създадена е непрекъсната организация и контрол за денонощно управление на влаковото движение и извършване на маневрената работа на ниво гари при спазване на нормативните документи по безопасността на превозите. Гаровата нормативна уредба се актуализира

непрекъснато, в зависимост от настъпили изменения в нормативната уредба или оперативната обстановка, а също така и при промяна на коловозното и стрелково развитие на гарите.

- Извършва се контрол на работата на влаково-диспечерския апарат в звената „Оперативно диспечерски“ в регионите София, Пловдив и Горна Оряховица.
- Проверено е съответствието с нормативната уредба и са съгласувани 26 броя Таблици на маршрутните зависимости на гарови осигурителни инсталации.
- Проучени са исканията за прекъсване действието или удължаване срока за това на 132 устройства на гаровата и междугаровата осигурителна техника, като при наличие на всички изисквания са подготвяни и пускани съответните разрешения за прекъсване.
- Проведени са практически изпити за работа с осигурителната техника на 73 новоназначени началници на гари и влакови диспечери, като при назначаване на нови своевременно се вземат мерки за провеждането на изпит в определените срокове.
- С цел недопускането на извънреден труд и икономия на финансови средства е извършено проучване и са издадени заповеди, за закриване за служба „Движение“ за част от денонощието на 98 гари и разделни постове, както и закриването на определени работни места за част от денонощието. Някои от тях са променяни по няколко пъти.
- Централното поделение осигури цялостно снабдяване на поделения УДВГД София, Пловдив и Горна Оряховица с материали, консумативи, униформено, работно и специално работно облекло, образци и др. Наблюдава се и се контролира хода на зимната подготовка в регионалните поделения.
- Създадена е организация за функциониране и се провежда непрекъснат контрол върху дейностите: измерване на вагони на вагонни везни, почистване и вътрешна дезинфекция и външна дезинфекция на вагони, както и изготвяне на инструкции.
- Временно закрити за служба по движението са гарите Ястребово и Тракия.
- Извършени са множество изменения и допълнения в „Система за управление на влаковата работа“ (СУВР) с цел нейното подобряване.

Дейности по ремонт на железния път и съоръженията

Основна задача на поделение „Железен път и съоръжения“ е да планира, организира, управлява и извършва дейностите по поддържане и ремонт на железния път и железопътните съоръжения (стрелки, тунели, мостове, прелези, подпорни стени, водоотводни съоръжения, откоси и др.) в съответствие с техническите норми за поддържане и ремонт, с което да се гарантира сигурност и безопасност на движение на влаковете и тяхната надеждност, като осигурява:

- управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност, гарантиращи надеждна експлоатация;
- скоростни условия (завишаване на скоростите от намалени до проектни), гарантиращи устойчив ГДВ;
- капацитет на трафика (повишаване на пропускателната способност в участъците), даващ възможност за ефективно използване на направления по железопътната мрежа;
- комфорт на пътуване за запазване и привличане на клиенти;
- намаляване на шум от новоизградения безнаставов релсов път;
- подобряване параметрите на железния път в геометрично отношение и като конструкция;
- понижаване на разходите за текущо поддържане на железния път и съоръженията.

Оценка за техническото състояние на железния път чрез:

- *Обективен контрол* на железния път: измерване на параметрите на железния път и железопътните стрелки в натоварено състояние с пътеизмерителна лаборатория, извършена е ултразвукова дефектоскопия на релсите и елементите на жп стрелки;
- *Субективен контрол* на железния път включва извършване на ръчни измервания на железния път и визуален оглед на състоянието на горното строене на железния път основно от техническите лица към железопътните секции (контрольор железен път, началник жп участък, ръководители групи, жп кантонери), а също така и от специалисти към поделението при проверки в районите на жп секциите.

През 2024 г. чрез инвестициите в железния път се постигна: механизирано подновяване на железен път – 23 км; механизиран среден ремонт на железен път – 35 км; полагане на БРП – 17 км; механизирано поддържане с ТПМ на железен път – 2 695 км; механизирано поддържане с ТПМ на жп стрелки – 486 бр.; механизирано подновяване на жп стрелки – 14 бр.; сменени релси – 2 068 бр.; сменени нормални дървени траверси – 20 135 бр.; сменени стоманобетонени траверси – 21 483 бр.;

сменени стрелкови траверси – 3 872 бр.; регулиране на междурелсието: полутраверси нормални дървени – 37 701 бр.; полутраверси стоманобетонени – 10 159 бр.; полутраверси стрелкови дървени – 12 981 бр.; полутраверси теснолинейни дървени – 16 734 бр., притягане на скрепление – 4 992 721 бр.

Деятности по сигнализация и телекомуникации

Основна задача на Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СИТ) е техническо осигуряване и оптимизиране безопасността на движение на влаковете чрез съоръженията и системите за сигнализация, телекомуникации и електроснабдяване на нетягови консуматори, намиращи се на територията на железопътната инфраструктура в страната, в съответствие с изискванията за безопасност и оперативна съвместимост. Това включва качествена и ефективна експлоатация и въвеждане на високо технологични системи, осигуряващи безопасност и оперативна съвместимост. Експлоатационната дейност на поделението се осъществява от направления: „Осигурителна техника“ (ОТ), „Телекомуникации“ (ТК) и „Електроснабдяване и енергиен контрол“ (ЕС и ЕК).

Деятност „Осигурителна техника“. Осигурителната техника осъществява: контрол и управление на елементите от железопътната инфраструктура (светофори и стрелки) чрез гарови централизации (механични, електро-механични, релейни и компютърни) и междугаровите системи (автоблокировка, полуавтоматична блокировка, работещи по медни и оптични кабели), контрол и управление на скоростта на движение на влаковете чрез системата ETCS/АЛС и централизирано диспечерско управление на движението на влаковете. За контрол на състоянието на преминаващите железопътни возила в движение на определени контролни пунктове са монтирани устройства за контрол на подвижен жп състав.

Действащите в момента общо 310 експлоатационни пункта (294 гари и 16 разделни постове) са съоръжени със средства на ОТ, както следва: Маршрутно-компютърни централизации – 35 бр.; Маршрутно-релейни централизации – 160 бр.; Електромеханични централизации – 31 бр.; Релейни уредби с ключови зависимости – 69 бр. (гара Септември е съоръжена с МКЦ за основната жп мрежа и РУКЗ за теснолинейката, гара Варна е съоръжена с ЕМЦ на основната мрежа и отделна ЕМЦ за товарния парк).

Без осигурителна инсталация са 17 бр. гари, в които движението на влаковете се управлява чрез пултове за управление на входни светофори/семафори.

Безопасното преминаване на влаковете през жп прелезите се осъществява чрез автоматични прелезни устройства (АПУ). От всички 746 бр. жп прелези, 506 бр. са съоръжени с автоматични устройства, осигуряващи безопасно преминаване на влак през прелеза, както следва: АПУ с бариери и сигнализация – 155 бр.; АПУ със сигнализация – 234 бр.; електрически бариери в район на гара – 117 бр.

Деятност „Телекомуникации“. Системите от телекомуникационните съоръжения реализират всички видове съобщителни връзки в железопътната инфраструктура – служебни вътрешногарови, междугарови, диспечерски, влакови диспечерски и маневрени радиовръзки, селекторни, пренос на данни и др. Системите от телекомуникационната мрежа осигуряват преносна среда за системата за сигнализация, гласов пренос и са непосредствено свързани с ръководството, организацията и безопасността на железопътното движение и превозите.

Медният съобщителен кабел и преносната среда (телекомуникационна кабелна мрежа) постепенно се подменят с оптични кабели, като на този етап оптичната кабелна мрежа е 1 330,261 км или 53,64% от необходимото покритие на главните жп линии. През 2024 г. стартира обект за модернизиранието на телекомуникационните системи в участъка Русе – Горна Оряховица, което включва подземно изграждане на тръбна канална мрежа и инсталиране на 114,850 км оптични кабелни линии с голям капацитет. Така не само ще се гарантира безопасност за работа, но и отказоустойчивост на осигурителните системи, ще се намалят кражбите на меден кабел, респективно разходите за подмяна и рисковете от спиране на движението, поради липса на осигурена преносна среда.

В участъка София - Пловдив - Свиленград са изградени и се поддържат следните системи и подсистеми за телекомуникации: оптична кабелна линия с 24 броя оптични влакна; цифрови преносни системи STM/SDH 16; 1 GB мрежа за високоскоростен цифров пренос на данни; системи за видеонаблюдение на гари, спирки, гарови райони; диспечерски комуникационни системи и гарови концентратори на дежурните ръководители, осигуряващи нормативно определените оперативно - технологични връзки за управление на движението на влаковете в жп мрежата; пътнически

информационни системи - електронни информационни табла в чакални и перони и високоговорещи оповестителни системи; часовникови системи за информация на пътниците.

Поделение СИТ поддържа 38 броя телефонни централи – 34 цифрови и 4 електромеханични, с общ капацитет – 25 338 абоната. Прилагат се системите за видео наблюдение на 62 бр. прелези и 38 железопътни гари.

Дейност „Електроснабдяване и енергиен контрол“. Устройствата за електроснабдяване и енергиен контрол осигуряват непрекъснатото и ефективно електрозахранване на нетяговите консуматори и контрол на разхода на електроенергия в Компанията. В обхвата на системата е отопление на жп стрелки, пилонно и перонно осветление, осветление на работни площадки, електроснабдяване на приемни здания и технически сгради, и електроснабдяване на площи, сгради и помещения, отдадени под наем, в т.ч. вътрешни сградни инсталации и т.н.

Поделение СИТ поддържа: трафопостове 20 (10) kV/0.4 kV, желязо-решетъчни стълбове и пилони с монтирани осветителни тела, въздушни и кабелни линии средно напрежение (СрН) и ниско напрежение (НН) (медни, алуминиеви и маслени) с дължина около 2 400 км, разпределителни уредби СрН, разпределителни уредби НН, разпределителни касети, разпределителни и електромерни табла.

През 2024 г. чрез инвестициите в дейностите по сигнализация и телекомуникации се постигна:

Приключен е обект „Доставка, инсталиране и конфигуриране на цифрова телекомуникационна апаратура за модернизация на съобщителната мрежа по 5-та главна жп линия в участъка Благоевград – Кулата“. Чрез изпълнението на обекта са въведени нови ИТ и телематични приложения и програми с цел осигуряване и надграждане на телекомуникационната мрежа и осигуряване на високоскоростен капацитет за пренос на данни и сигурна работа на съобщителните съоръжения. Инсталирани са нови пътнически информационни табла и часовникови системи, с което са подобрени предоставяните услуги към пътниците.

В обхвата на обект „Монтаж на апаратура от демонтирани АПУ след изграждане на надлези от обекта Пловдив – Бургас, Фаза 2“ са изпълнени сключени договори за: „Пресъоръжаване на АПС в АБ на прелез км 78+169 в междугарието Зверино - Мездра юг“, „Пресъоръжаване на ръчно управляван прелез на км 18+750 (Верила) в Автоматична бариера в междугарието Казичене – Елин Пелин“ и „Пресъоръжаване на Автоматична прелезна сигнализация (АПС) км 202+150 в междугарието Плевен - Пордим по 2-ра главна жп линия“. С тяхното изпълнение е подобрена експлоатационната обстановка и е повишена безопасността на преминаващите през прелезите пътни превозни средства и жп возила.

През 2024 г. продължава изпълнението на следните обекти:

– „Изграждане на оптична кабелна мрежа в участъка София – Мездра – Червен бряг“ по обособени позиции – Обособена позиция 1 „Изграждане на оптична кабелна мрежа в участък София – Мездра от 2-ра главна жп линия“ – етап 1 от строежа“ За обекта има съставено Приложение № 5 и предстои подписване на Приложение № 6 за част оптична кабелна мрежа. В резултат от изпълнението му се постига замяна на амортизирани медни съобщителни кабели и се изгражда модерна цифрова телекомуникационна система, базирана на оптична кабелна мрежа. Ще се осигури надеждно и безотказно управлението на влаковото движение, както и на административното и оперативно ръководство на гарите и звената на НКЖИ.

– „Модернизация на осигурителните системи по трета главна жп линия в участъка Дунавци – Желю войвода“ – Обособена позиция 1: „Инженеринг в гарите Казанлък, Гурково, Твърдица, Шивачево, Гаврилово и Желю войвода по трета главна линия, чрез модернизация на съществуващите осигурителни техники“.

– „Модернизация на осигурителните системи по трета главна жп линия в участъка Дунавци – Желю войвода“ – Обособена позиция 2: „Проектиране и изграждане на компютърна визуализация за участъка Дунавци - Желю войвода при влаков диспечер в гара Пловдив“.

С тяхното реализиране ще се модернизират съществуващите амортизирани гарови и междугарови осигурителни техники и ще се гарантира надеждната и безопасна работа на устройствата. Чрез извеждането на компютърна, реална визуализация за моментното влаково движение в гарите и междугарията за участъка Дунавци – Желю Войвода (общо 11 гари) ще се улесни влаковия диспечер при вземане на рационални решения и ще се постигне увеличаване на капацитета.

През 2024 г. са сключени договори за изпълнение на следните обекти:

- „Изграждане на цифрова телекомуникационна система за пренос на глас и данни в участък София – Мездра – Червен бряг от 2-ра главна жп линия“. Обектът предвижда проектиране и изграждане на 140 км цифрова високо скоростна IP базирана телекомуникационна система за интегрирана пренос на глас и данни в участък София - Мездра - Червен бряг, по изградения оптичен кабел.
- „Модернизация на телекомуникационните системи в участъка по направление Русе – Горна Оряховица“.

Модернизацията на телекомуникациите в участъка Русе – Горна Оряховица включва проектиране и подземно изграждане на тръбна канална мрежа ф50, изграждане на оптични кабелни линии с голям капацитет, цифрови телекомуникационни апаратури по технология MPLS, IP базирани диспечерски и служебни комуникационни линии и системи, системи за телеуправление и телесигнализация СКАДА, пътнически информационни системи, видеонаблюдение на гари и гарови райони, токоизправители и акумулаторни батерии.

Чрез инсталиране на оптична кабелна мрежа и цифрова телекомуникационна апаратура в участъците и замяната на остарелите медни съобщителни кабели и аналогови системи ще се реши дългосрочно осигуряването на бъдещия телекомуникационен трафик, подsigуряването на работата на съвременни системи за телекомуникации, сигнализация, телеуправление и телесигнализация – СКАДА, на работата на Ethernet базирани платформи, които ще се изградят в бъдеще по жп линиите.

Ефектът от всички планирани и реализирани инвестиции в системата за сигнализация, телекомуникации и енергиен контрол е: високо ниво на безопасност на превозите; достигане на максимална пропускателна способност и точност на изпълнение на графика за движение на влаковете; подобряване на управлението на влаковото движение и осигуряване на функционален и визуален контрол върху състоянието на всички сигнали/светофори, стрелки и коловози в гарата и създаване на условия за пълна информираност на гаровия персонал; повишаване сигурността при преминаване на железопътните прелези и надеждна работа на АПУ; понижаване на общите разходи за поддръжка на системите за осигурителна техника, телекомуникации, електрооснабдяване и енергиен контрол.

През 2024 г. по стопански начин и в натурални измерители за профилактика, поддръжка, неотложен ремонт на съоръженията и съпътстващи дейности по ремонт на железния път е постигнато:

Дейност „Осигурителна техника“: възстановени технически параметри на 1 352 м кабелни линии; вложени 252 бр. муфи; положени 8 955 м нови кабели в гари; изградени и възстановени заземителни мрежи на ОТ – 24 бр. заземителни колове.

Дейност „Телекомуникации“: възстановени 10 438 м. временни връзки с временен кабел; възстановени 4 229 м съобщителни медни кабели; възстановени технически параметри на 4 507 м. кабелни линии; възстановени/изградени 1 100 м. оптични съобщителни кабелни линии; вложени 269 бр. муфи за съобщителни медни кабели; вложени 15 бр. муфи за оптични съобщителни кабели; демонтирани 1 882 м. телекомуникационни кабели.

Дейност „Електрооснабдяване и енергиен контрол“: пресъоръжени 29 бр. трафопостове (в т.ч. монтаж на катодни отводители, подмяна на изолатори и прекъсвачи); възстановени 17 113 м кабели СрН и НН; възстановено външно осветление, пилонно и перонно – 1 775 бр. осветителни тела; възстановено вътрешно осветление – 888 бр. осветителни тела; вложени 329 бр. муфи за кабели СрН и НН; монтирани 107 бр. дефектно-токови защиты; възстановени 547 бр. нагреватели за отопление на стрелки; монтирани 176 бр. електромери за измерване на ел. енергия на жилища, фирми и служебни помещения; изградени и възстановени заземителни мрежи на ЕС и ЕК – 30 бр. заземителни колове.

Дейности по „Електроразпределение“

Подделение „Електроразпределение“ експлоатира и поддържа съществуващите трансформиращи, комутационни и преносни съоръжения, създава и одобрява технически изисквания за изграждане и обновяване на нови енергийни съоръжения с цел непрекъснато и ефективно трансформиране и пренасяне на тягова електрическа енергия до железопътните превозвачи.

За намаляване на експлоатационните разходи и увеличаването на ефективността през жизнения цикъл на енергосъоръженията и контактната мрежа, ежегодно се инвестират средства за подмяна на съоръженията в контактна мрежа съгласно изискванията на „Техническа спецификация железопътна

инфраструктура“, актуалните нормативи и директиви за транспортна и оперативна съвместимост в железопътния транспорт.

От обща разгъната дължина на контактната мрежа 4847 км., за периода от 2006 г. до 2024 г. са вложени нови носещи въжета с обща дължина – 2433 км. Поради изтеклия полезен живот на голяма част от енергосъоръженията на електрифицираните железопътни линии се налага тяхното обновяване и модернизирание. От общо 54 броя тягови подстанции, 26 броя са модернизирани, на 23 броя е изградена система SCADA за управление на съоръженията им, а за 12 броя ТПС са сключени договори за модернизация.

Поделение „Електроразпределение“ извършва действия по инспекция, поддръжка и ремонт на съоръженията на контактната мрежа в електрифицираните участъци от републиканската железопътна мрежа, с помощта на 79 релсови самоходни специализирани машини (РССМ) за поддръжка, планов ремонт, преустройството и аварийно-възстановителни работи по контактната мрежа от железопътната инфраструктура, от тях 3 (три) броя комбинирани (шосе-релси) товарни превозни средства за поддръжка на параметрите на контактната мрежа. Машините са разпределени в 46 подрайона, обособени от своя страна в три енергосекции и 13 (тринадесет) броя товарни вагони.

През 2024 г. са сключени:

- По договори за доставянето на 20 броя нови специализирани машини за извършване на контрол, инспекция, измерване параметрите на контактната мрежа и възможността за извършване на ремонтни работи по нея, спазвайки всички изисквания за безопасна работа са доставени 7 броя, а през 2025 г. се очаква доставката на още 5 броя.

Вследствие подобряване организацията на работа в поделение „Електроразпределение“ и подмяната на елементи от контактната мрежа, времезакъснението на влаковете за 2024 г. – 3832 минути е намалено с 20,63%. спрямо 2023 г. – 4828 минути.

Повредите по съоръженията, които водят до най-голямо времезакъснение на влаковете са в резултат от изключвания в тяговите подстанции и секционните постове, повреди в секционните разединители, счупени пантографи на електрически локомотиви, скъсани носещи въжета и струнки, паднали дървета и клони върху контактната мрежа.

За осигуряване на безопасност и безаварийност на жп транспорта, намаляване на отказите в енергийните съоръжения и времезакъснението на влаковете, в рамките на приходите на поделение „Електроразпределение“ ежегодно се предвиждат средства за *инвестиции в енергосъоръженията*. Инвестициите в енергийните съоръжения са насочени за възстановяване и модернизация на контактната мрежа, повишаване надеждността и качеството на захранващото напрежение в тяговите подстанции, ремонт и обновяване на специализираната механизация за поддръжка на контактната мрежа, ремонт на сградите на подрайоните по контактна мрежа и тяговите подстанции.

Ремонтът на контактната мрежа обхваща: подмяна на негодни, наклонени и физически износени стоманобетонни стълбове; стабилизиране на стълбовната линия в места с насипи, свлачища и др.; внедряване на корозоустойчиви детайли, безболтови клеми и др. части с висока надеждност; подмяна на физически износени и такива с недостатъчна механична якост биметални и медни носещи въжета с бронзови; монтаж на компенсиращи устройства, мощностни разединители и надеждни моторни задвижвания за открит и закрит монтаж в тяговите подстанции и контактната мрежа; подмяна на контактна мрежа в компрометирани участъци, които не са включени в проекти финансирани с европейски средства и в участъците, където се извършва ремонт на железния път.

Инвестициите в контактна мрежа, които се признават за преки разходи и се включват в пакета за минимален достъп от инфраструктурни такси, включват подмяна на контактна мрежа в компрометирани участъци, които не попадат в проекти финансирани със средства от държавния бюджет, по оперативни програми и в участъци, където се извършва ремонт на железния път.

Част от средствата в инвестиционната програма са за доставка на материали за контактната мрежа-въжета, проводници, присъединителни възли и детайли, които се монтират от експлоатационните поделения – Енергосекции. Останалата част е доставка на Възложителя на обекти изпълнявани от външни изпълнители.

През 2024 г. чрез инвестициите в контактна мрежа се постигна:

- подменени бронзови носещи въжета - Bz 70 mm² – 74 548 метра;
- рехабилитация на фундаменти и боядисване на железорешетъчни стълбове.

V. ПЕРСОНАЛ И ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ

Определянето на трудовите възнаграждения на персонала на НКЖИ е в съответствие с изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове (Кодекс на труда, Наредба за структурата и организацията на работната заплата) и постигнати договорености със синдикалните организации в Колективен трудов договор (КТД), доразвити във Вътрешни правила за работната заплата (ВПРЗ).

Промени във вътрешната нормативна база

В сила от 01.01.2024 г. са направени изменения и допълнения на ВПРЗ на НКЖИ:

- за промяна в механизма на формиране на основните заплати в дирекция СРИП и ЗПУИП.;
- за промяна в размера на заплащане на допълнителното възнаграждение за нощен труд на работещите при специфични условия за работа през нощта.

В сила от 12.02.2024 г. е направено изменение и допълнение на Правилника за вътрешния трудов ред в ЦУ, касаещо начина на регистриране явяването на работа.

В сила от 01.01.2024 г. са утвърдени нови Разписания на длъжностите и основните заплати за тях за всички поделения на компанията; Одобрени са Таблици с основни заплати на длъжностите в поделенията за 2024 г.

В сила от 01.06.2024 г. е сключен нов Колективен трудов договор 2024 г. Актуализирана е и Социалната програма към него. Подписано е Споразумение между НКЖИ и Синдикатите, страна по КТД за предприемане на конкретни действия и мерки за преодоляване на идентифицираните проблеми и обезпечаване на Компанията с квалифицирана работна сила и привличане на млади кадри за дългосрочна реализация в Компанията.

Одобрени са нови Методики за категоризация на експлоатационните звена в поделения СИТ и УДВГД.

Изготвени са Таблици 1, 2 и 3 с основните заплати на длъжностите в ЦУ и поделенията, в сила от 01.07.2024 г. и нови щатни разписания за отразяване промените в основните заплати.

В сила от 01.09.2024 г. са направени изменения и допълнения на ВПРЗ на НКЖИ за отразяване на постигнатите договорености в КТД 2024 г., касаещи промените в заплащането на трудовите възнаграждения.

Актуализирани са функционалните структури и функционалните характеристики на Централно управление и поделенията на НКЖИ, за отразяване на структурните и организационни промени приети в сила от 01.01.2024 г.

Персонал

Към 31.12.2024 г. числеността по щат в НКЖИ е 11 675 бройки, което е с 40 щатни бройки повече спрямо 31.12.2023 г. Списъчният брой на персонала в НКЖИ към 31.12.2024 г. е 10 386 бройки, спрямо 31.12.2023 г. се отчита увеличение с 6 броя.

За периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. в НКЖИ са постъпили 858 броя работници и служители и са напуснали 852 броя.

Очертава се перманентен недостиг на персонал, възлизащ на 1 337 броя към 31.12.2024 г., което представлява 11,45 % от общата численост по щат.

Политика на доходите

На основание Постановление № 193 от 12.10.2023 г. на Министерски съвет, в сила от 01.01.2024 г. е определена минимална работна заплата за страната в размер 933 лв. Във връзка с това и в съответствие с договорения механизъм в КТД 2022 г., в сила от 01.01.2024 г. основните заплати на работещите в НКЖИ са увеличени с 19,62%.

В сила от 01.01.2024 г. е въведено заплащане на допълнително възнаграждение за интензивност на работещи на длъжност „Началник жп гара“ и „Ръководител движение“ в регионални поделения УДВГД, във връзка с повишения обем работа на експлоатационните пунктове (жп гари и Разделни постове). Допълнителното възнаграждение е в сила до 30.06.2024 г., поради въвеждане на новата категоризация на гарите.

На основание КТД 2024 и подписаното Споразумение между НКЖИ и Синдикатите, в сила от 01.07.2024 г. е определена минимална работна заплата за предприятието в размер 979,65 лв. (минималната работна заплата за страната увеличена с коефициент 1,05). Във връзка с това и в

съответствие с договорения механизъм в КТД 2024, в сила от 01.07.2024 г. основните заплати на работещите в НКЖИ са увеличени със 72,36 лв.

Обучение и развитие на персонала

Продължава провеждането на последователна политика по вътрешно фирмено обучение на персонала с цел минимизиране на недостига на експлоатационен персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите на всички нива.

По утвърдената Програма за провеждане на курсове за професионално обучение в Центъра за професионална квалификация за 2024 г. през годината за нуждите на компанията са обучени 6 366 работници и служители, както следва:

- придобиване на степен на професионална квалификация - 79 бр.;
- придобиване на квалификация по част от професия - 89 бр.;
- придобиване на професионална квалификация и правоспособност - 183 бр.;
- придобиване на правоспособност - 190 бр.;
- разширяване и актуализиране на професионална квалификация - 391 бр.;
- периодично обучение по силата на нормативни документи - 5 434 бр.

За 2024 г. са разписани договори за сътрудничество със следните учебни институции:

- с висшите учебни заведения: ВТУ „Тодор Каблешков“, УНСС, Минногеоложки университет, УАСГ, ВСУ „Любен Каравелов“, Бургаски свободен университет, НВУ „Васил Левски“ - Велико Търново и Висше училище по телекомуникации и пощи;

- с професионалните гимназии: ПГ по подемна, строителна и транспортна техника, гр. София, ПГ ЖПТ „Христо Смирненски“ - гр. Карлово, ПГ ЖПТ „Никола Йонков Вапцаров“ - гр. Горна Оряховица, ПГ по телекомуникации - гр. София, ПГ по високи технологии „Александър Степанович Попов“, ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Димитровград, ПГ по електротехника и автоматика - София, ПГ по електротехника и електроника - Пловдив, ПГ „Акад. Сергей П. Корольов“ – Дупница; ПГ „Георги Сава Раковски“ – Костенец и със средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Самуил.

Сключени са Споразумения за партньорство с Професионални гимназии по жп транспорт „Христо Смирненски“ и „Никола Йонков Вапцаров“, и с Професионална гимназия „Васил Левски“ в гр. Мездра, във връзка с организирането и реализирането на обучение чрез работа (дуална система на обучение).

С цел презентиране на компанията като работодател, НКЖИ участва в кариерни форуми, където студентите бяха запознати с кариерните програми на компанията за успешен старт и професионална реализация в структурите на предприятието – Дни на кариерата 2024 във ВТУ „Тодор Каблешков“ и в Технически университет – София в гр. София и Пловдив.

Рисковете свързани с персонала, както и коригиращите действия за минимизирането им са описани в т. VII Описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправена Компанията.

VI. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА

ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Компанията стопанисва и управлява обекти на железопътната инфраструктура, публична държавна собственост, като държавата участва ежегодно във финансирането на НКЖИ, на основание на Договора между Република България и Национална компания „Железопътна инфраструктура“. За 2024 г. със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и постановлението за неговото изпълнение, за осигуряване дейностите по поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура са определени средства от държавния бюджет за 2024 г., под формата на субсидии в размер на 320 264 хил. лв. (в т. ч. допълнителна субсидия за текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура за месец декември 2024 г. в размер на 19 034 хил. лв.) и капиталов трансфер в размер на 200 078 хил. лв.

Субсидия за текуща дейност – с предоставената в размер на 320 264 хил. лв. субсидия през 2024 г. Компанията изпитваше финансови затруднения за изплащане на дейностите по текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура, и разходите за персонал, които не могат да бъдат възстановени, чрез реализираните приходи от дейността.

Капиталови трансфери – към 31.12.2024 г. за сметка на капиталовите разходи по централния бюджет за 2024 г., по реда и условията на чл. 106 от Закона за държавния бюджет на Република

България за 2024 г., в съответствие с механизма и изискванията за предоставяне на средства за капиталови разходи през 2024 г., определени с чл. 67 от постановление № 13 на Министерския съвет от 29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. са предоставени на НКЖИ капиталови трансфери в размер на 145 675 хил. лв.

Неосигуреното финансиране за капиталови трансфери в размер на 54 403 хил. лв, затрудни финансовото изпълнение на проектите от инвестиционната програма на Компанията и генерира задължения към доставчиците по договори за ремонт, рехабилитация и изграждане на обекти от железопътната инфраструктура.

С усвоените капиталови трансфери са финансирани проекти показани в следващата таблица:

Таблица №5			ХИЛ. ЛВ.
№ по ред	Наименование на проекта	КТ	
1	Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости	15 929	
2	Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства	3 951	
3	Модернизация и реконструкция на тягови подстанции	149	
4	Удвояване и електрификация на железопътна линия Карнобат-Синдел	14 766	
5	Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна	25 631	
5.1	Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна – междугария	14 038	
5.2	Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна – гари	11 593	
6	Строителство и ремонт на сгради и съоръжения в съответствие с европейските изисквания	8 200	
7	Доставка жп Механизация	5 352	
8	Доставка на релсови самоходни специализирани машини	22 497	
9	Съфинансиране на ДП НКЖИ за проект: "Модернизация на железопътната линия София-Пловдив - жп участък Елин Пелин – Костенец, фаза 1	9 090	
10	Съфинансиране на ДП НКЖИ за проект: "Модернизация на железопътния участък Костенец-Септември	38 437	
11	Съфинансиране на ДП НКЖИ за проект: "Развитие на железопътен възел Пловдив“	1 673	
Общо		145 675	

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

НКЖИ е бенефициент по значителен брой проекти с финансиране от ЕС по различни програми и фондове.

Към 31.12.2024 г. на различно ниво на изпълнение и подготовка са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с проектиране и изграждане на железопътната инфраструктура:

Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020

Проектите, финансирани по ОПТТИ, по приоритетна ос и с безвъзмездна финансова помощ, са показани в следващата таблица:

Таблица №6			ХИЛ. ЛВ.
№ по ред	Наименование на проекта	БФП	
Приоритетна ос 1: „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „разширената“ Трансевропейска транспортна мрежа“			
1	Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец	45 302	
2	Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас, Фаза 2	21 939	
3	Техническа помощ за подготовка на проект "Модернизация на железопътната линия София-Перник-Радомир-Гюешево-граница с Република Македония"	664	
4	Модернизация на железопътната линия София-Драгоман: жп участък Волюяк-Драгоман фаза 1	79 940	
5	Възстановяване, ремонт и модернизация на Тягови подстанции - Варна и Разград и изграждане на Тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация - SCADA	9 438	

№ по ред	Наименование на проекта	БФП
6	Рехабилитация на железопътен коловоз от стрелка №103 (Пристанище Бургас) до стрелка №20 (гара Владимир Павлов) по проект „От Изток към Запад 2. Достъп до Коридор ОИС от централното пристанище на Бургас. Рехабилитация на железопътните връзки към Трансевропейската транспортна мрежа	1 951
Приоритетна ос 3: „Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт“		
1	Реконструкция на гарови комплекси Подуяне, Искър и Казичене	259
2	Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора	3 509
Приоритетна ос 4: „Иновации в управлението и услугите – внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта“		
1	Проектиране и внедряване на Система за управление на влаковата работа (СУВР) в Национална компания „Железопътна инфраструктура“	368
Приоритетна ос 5: „Техническа помощ“		
1	Подкрепа на Дирекция СРИП на НКЖИ при управлението и изпълнението на железопътните проекти, финансирани от ОПТТИ 2014-2020	468
2	Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на ДП НКЖИ като бенефициент на ОПТТИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ЕСИФ	29
Общо		163 867

Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027

Проектите, финансирани по ПТС, по приоритет и с безвъзмездна финансова помощ, са показани в следващата таблица:

Таблица №7		ХИЛ. ЛВ.
№ по ред	Наименование на проекта	БФП
Приоритетна ос 1: „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „разширената“ Трансевропейска транспортна мрежа“		
1	Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец фаза 2	98 953
2	Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас, Фаза 2 етап II	55 004
Приоритетна ос 3: „Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт“		
1	Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора фаза 2	2 660
2	„Модернизация на тягова подстанция (ТПС) Бойчиновци, разположена по протежение на „основната“ Трансевропейска железопътна мрежа и част от коридор „Ориент/източно-средиземноморски“	7
Общо		156 624

Механизъм за свързване на Европа

Проектите, финансирани по Механизъм за свързване на Европа и национално съфинансиране са показани в следващата таблица:

Таблица №8		ХИЛ. ЛВ.	
№ по ред	Наименование на проекта	МСЕ	НС / РМС
1	Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София-Волуяк	18 780	1 029
2	Модернизация на железопътен участък София-Елин Пелин	7 183	–
3	Модернизация на железопътен участък Костенец-Септември	–	8 620
4	Развитие на железопътен възел Пловдив	50 039	12 848

№ по ред	Наименование на проекта	МСЕ	НС / РМС
5	Техническа помощ за подготовка на проект Модернизация на жп линията Видин - София: железопътен участък -Мездра - Медковец	2 714	1 605
6	Достъп от Коридор OEM до летище Бургас. Проучвания за връзка между железопътната инфраструктура и летище Бургас	1 186	905
7	Модернизация на тягови подстанции Враца и Перник, част от основния мрежов коридор Ориент/Източно-Средиземноморски	4 249	1 996
8	Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътен участък Драгоман - граница с Република Сърбия	129	–
9	Техническа помощ за проект Удвояване на участъци по жп линия Пловдив-Свиленград- Граница с Република Турция	5 152	1 998
10	Модернизация на жп линия Видин-София: жп участък Медковец – Срацимир	395	–
	Общо	89 827	29 001

ЗНАЧИМИ НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НКЖИ

В Договора между Държавата и НКЖИ са определени следните показатели за оценка на качеството на железопътната инфраструктура в резултат на вложените средства:

- *Индекс на точност на пътническите и товарните влакове*, е измерител за степента на удовлетвореност на клиентите на УИ, а именно железопътните Превозвачи.
- *Качество на железопътната инфраструктура, измерено чрез бална оценка*. Балната оценка е обобщен показател за качеството на железния път и съответствието му с изискванията за съответния клас. По-високата стойност отчита повишаване скоростите на движение, комфорта и безопасността по жп мрежата.
- *Брой на произшествията и инцидентите по причина на НКЖИ*, е показател свързан със състоянието на железния път и съоръженията, и управлението на влаковата работа, който отчита високата степен на сигурност и безопасност на железопътния транспорт.
- *Ефективно използване на инфраструктурния капацитет* е индикатор за минимизиране на ограниченията в капацитета при извършване на ремонтни дейности.
- *Скорост и надеждност на железопътната мрежа*, измерено чрез *среднопретеглена скорост на движение по железопътната инфраструктура*. Постигане на конкурентни и по-високи проектни скорости по съществуващата железопътна мрежа и развитие на бизнес ориентирани трасета.

Изпълнението на показателите за 2024 г. е показано в следващата таблица:

Таблица №9

Показатели за полза /ефект	Мярна единица	Отчет за 2024 г.	Отчет за 2023 г.	Изменение (2024-2023)
Индекс на точност на пътническите влакове	%	95,08	95,58	-0,50
Индекс на точност на товарните влакове	%	94,08	96,88	-2,80
Качество на железопътната инфраструктура, измерено чрез бална оценка	%	54,08	51,96	2,12
Брой на произшествията и инцидентите по причина на НКЖИ	брой	100	101	-1
Ефективно използване на инфраструктурния капацитет	часове	119 016	119 884	-868
Среднопретеглена скорост на движение по железопътната инфраструктура	км/ч	78,5	78,4	0,10

VII. ВЛИЯНИЕ НА ВАЖНИТЕ СЪБИТИЯ ЗА ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Настъпилите през 2024 г. важни събития, отнасящи се до Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ не са оказали съществено влияние върху резултатите във финансовия отчет.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА НКЖИ

Приходи от дейността на НКЖИ през 2024 г. са в размер на 626 014 хил. лв. и са с 32 740 хил. лв. (5,5%) повече спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 593 274 хил. лв. Приходите от дейността се формират от приходи от оперативна дейност и финансови приходи. Тук се отчитат и приходи от придобиване на активи по стопански начин в размер на 12 316 хил. лв.

Приходите от оперативна дейност през 2024 г. са в размер на 624 407 хил. лв. и са с 32 667 хил. лв. (5,5%) повече спрямо реализираните приходи от оперативна дейност за 2023 г. в размер на 591 740 хил. лв. Приходите от оперативна дейност съдържат: приходи от продажба на услуги и стоки; други приходи, вкл. приходи от финансираня; приходи от придобиване на активи по стопански начин.

Приходите от продажба на услуги през 2024 г. са в размер на 105 685 хил. лв., с относителен дял 16,9% от приходите от обичайната дейност и включват: приходи от инфраструктурни такси за достъп и използване на железопътната инфраструктура от лицензирани железопътни превозвачи при равнопоставени условия; приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт; други услуги – свързани с приходи от ремонтни дейности, услуги по ценова листа и такса за заявен и неизползван капацитет.

Извършена работа по железопътни превозвачи, изразена във влаккилометри, брутотонкилометри, MWh и реализираните от тях приходи от инфраструктурни такси за достъп и използване и от разпределение на тягова ел. енергия към 31.12.2024 г. и 31.12.2023 г., са разгледани в т. III. Производствен капацитет и степен на натовареност.

Приходите от такса за достъп и използване през 2024 г. са в размер на 45 753 хил. лв., в т.ч.:

Приходи от инфраструктурни такси за преминаване по железопътната инфраструктура в размер на 29 250 хил. лв., което е по-малко с 15 099 хил. лв. (34,0%) спрямо реализираните приходи през 2023 г. в размер на 44 349 хил. лв. Причините довели до това намаление са следствие на намалението в: такси за влаккилометър (32%) и брутотонкилометър (34%), в сила от 01.01.2024 г.

За отчетния период приходите от такса за преминаване представляват 27,7% от нетните приходи от продажби и 4,7% от общите приходи от дейността.

Приходи от инфраструктурни такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия в размер на 16 503 хил. лв., което е повече с 4 713 хил. лв. (40,0%) спрямо реализираните приходи през 2023 г. в размер на 11 790 хил. лв.

За отчетния период приходите от инфраструктурни такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия представляват 15,6% от нетните приходи от продажби и 2,6% от общите приходи от дейността.

Приходите от такси за достъп и използване са за покриване на разходите, направени вследствие на извършването на влаковата услуга. Средствата са насочени само и единствено за текущо поддържане и безопасна експлоатация на железопътната инфраструктура.

Приходите от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт през 2024 г. са отчетени в размер на 45 154 хил. лв., което е повече с 2 630 хил. лв. (6,2%) спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 42 524 хил. лв. Увеличението се дължи на увеличената цена за предлаганата услуга, в сила от 01.07.2024 г. С тези приходи се покриват разходите на дейност „Електроразпределение“, като се гарантира безотказността и ефективността на енергийната система, обслужваща железопътните превозвачи. Приходите от разпределение на тягова електрическа енергия заемат 42,7% от нетните приходи от продажби и 7,2% от общите приходи от дейността.

Приходите от други услуги реализирани през 2024 г. са в размер на 14 730 хил. лв. и са с 3 330 хил. лв. (18,4%) по-малко от отчетените през 2023 г. С изключение на приходите от ремонтни дейности и други услуги, намаление се наблюдава във всички останали приходи, което се дължи на намалените такси/цени за предоставяните услуги, в сила от 01.01.2024 г.

Реализираните приходи са от: предоставени на превозвачи услуги по Наредба 41 – 4 534 хил. лв.; дезинфекционни станции – 3 168 хил. лв.; ремонтни дейности и други услуги – 3 002 хил. лв.; приходи от заявен и неизползван капацитет – 2 252 хил. лв.; кантарни участъци – 1 259 хил. лв.; приходи от съхранение на ВВЗ – 515 хил. лв.

Приходите от обслужващите съоръжения и заявен и неизползван капацитет се използват съответно за обслужващите съоръжения и за покриване на разходите, направени вследствие на извършването на влаковата услуга.

Към 31.12.2024 г. приходите от други услуги заемат 13,9% от нетните приходи от продажби и 2,4% от общите приходи от дейността.

Другите приходи на Компанията са формирани от: приходи от финансираня, приходи от продажба на активи и други приходи. През 2024 г. са в размер на 506 216 хил. лв. с относителен дял 80,9% от приходите на НКЖИ.

Приходите от финансираня са в размер на 477 600 хил. лв. и са повече с 46 941 хил. лв. (10,9%) от предходната година. Приходите от финансираня включват финансираня свързани с: покриване на разходи; нетекущи активи; правителствени компенсации за ел.енергия; текущи активи.

Приходите от финансираня, свързани с покриване на текущи разходи са в размер на 338 791 хил. лв. и са за текущо поддържане на железопътната инфраструктура и други разходи за дейността, признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите.

Приходите от финансираня, свързани с нетекущи активи са в размер на 134 680 хил. лв. и съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити дълготрайни материални и нематериални активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на дълготрайните материални и нематериални активи.

Приходите, свързани с текущи активи са в размер на 2 785 хил. лв. и са признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите.

Приходите от финансираня, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия са в размер на 1 344 хил. лв. и са признати съгласно решение на Министерски съвет по одобрена Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия и съгласно сключени чрез поделение „Електроразпределение“ договор за компенсиране на разходите на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за закупуване на електрическа енергия, потребена за технологични разходи с Министерство на енергетиката, и договор за компенсации с „Фонд сигурност на електроенергийната система“. По този договор няма извършени плащания за компенсации на технологичните разходи поради по-ниската цена на електроенергията, закупувана от Българска независима енергийна борса в сегмент „Ден напред“.

Приходите от продажба на активи са в размер на 11 308 хил. лв., спрямо 6 484 хил. лв. отчетени за същия период на 2023 г.

Другите приходи са реализирани в размер на 17 308 хил. лв. и са повече с 1 728 хил. лв. (11,1%) спрямо отчетените през същия период на 2023 г. в размер на 15 580 хил. лв. Отчетени са приходи от глоби и неустойки – 6 223 хил. лв.; заведени втора употреба материали/скрап от брак/ликвидация в размер на 5 854 хил. лв.; приходи от наеми – 4 077 хил. лв.; приходи от застрахователни събития – 319 хил. лв.; други приходи – 835 хил. лв.

Финансови приходи от дивиденди получени през 2024 г. в резултат от взети решения за разпределения на финансовите резултати за 2023 г. от асоциирано предприятие „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД в размер на 1 147 хил. лв. и от ЗАД „Алианс България“ в размер на 460 хил. лв.

Разходи за дейността на НКЖИ през 2024 г. са в размер на 657 553 хил. лв., което е с 46 402 хил. лв. (7,6%) повече спрямо отчетния период на 2023 г. и включват разходи за оперативна дейност и финансови разходи.

Разходите за оперативна дейност за отчетния период са в размер на 655 913 хил. лв., което е с 46 246 хил. лв. (7,6%) повече спрямо отчетените през 2023 г. в размер на 609 667 хил. лв.

В структурата на разходите за оперативна дейност с най-голям дял са разходи за персонал – 51,2%, следвани от разходи за амортизации – 30,0%, материали и външни услуги – 15,2% и други разходи за дейността – 3,6%.

Разходите за персонал, в т.ч. разходи за възнаграждения и осигуровки към 31.12.2024 г. са в размер на 336 067 хил. лв. и са повече спрямо същия период на 2023 г. с 58 670 хил. лв. (21,2%).

Увеличението е в резултат на промените във нормативната база и политиката на доходите разгледани в т. V. Персонал и политика на доходите.

Средната брутна работна заплата към 31.12.2024 г. е 1 953,95 лв. и спрямо същия период на 2023 г. е по-голяма с 375,47 лв. (23,8%).

Средният списъчен брой на персонала е 10 437 броя (в т.ч.: 45 броя лица в отпуск по майчинство), като се отчита намаление с 97 средно списъчни бройки спрямо отчетените към 31.12.2023 г.

Разходите за възнаграждения са в размер на 254 502 хил. лв. с включени провизии за пенсиониране. Спрямо сравнявания период на 2023 г. разходите за възнаграждения са повече с 46 944 хил. лв. (22,6%). Увеличението е в резултат на увеличениите, в сила от 01.01.2024 г. основни заплати на работещите в Компанията с 19,62%, на основание определената минимална работна заплата за страната в размер на 933 лв. и договорения механизъм в КТД.

Разходите за осигуровки са в размер на 81 565 хил. лв., като спрямо същия период на 2023 г. разходите за осигуровки са повече с 11 726 хил. лв. (16,8%).

През 2024 г. са запазени осигурителните вноски за фондовете на Държавното обществено осигуряване, Здравно осигуряване при съотношение между осигуряващия и осигурения от 60:40, максималния месечен размер на осигурителния доход в размер на 3 750 лв. Увеличени са вноските за фонд Трудова злополука и професионална болест от 0,9% за 2023 г. на 1,1% за 2024 г.

Разходите за амортизация и обезценка през 2024 г. са в размер на 197 068 хил. лв., което е по-малко с 5 709 хил. лв. (2,8%) от отчетените разходи за амортизация през 2023 г.

Разходите за суровини и материали през 2024 г. са в размер на 43 093 хил. лв. и са по-малко с 13 587 хил. лв. (24,0%) спрямо отчетените за същия период на 2023 г. Най-голямо е намалението в разходите за материали (12 929 хил. лв.), което се дължи на забавяне изпълнението на договорите за строителство и ремонт на елементите на железопътната инфраструктура. Изменението по елементи на тези разходи, спрямо същия период на 2023 г. е както следва: електроенергия – по-малко с 519 хил. лв.; гориво – по-малко с 292 хил. лв.; топлоенергия – повече с 88 хил. лв.; вода – повече с 65 хил. лв.

Разходите за външни услуги отчетени през 2024 г. са в размер на 56 349 хил. лв. и са повече с 3 579 хил. лв. (6,8%) от отчетените за същия период на 2023 г., в размер на 52 770 хил. лв.

Най-голям относителен дял в разходите за външни услуги заемат разходите за охрана (увеличение дължащо се на увеличението на МРЗ за страната от 01.01.2024 г.) – 15 284 хил. лв. (27,1%) и транспортни услуги и карти – 9 444 хил. лв. (16,8%), следвани от разходите за: ремонти и текущо поддържане на ЖИ – 8 923 хил. лв. (15,8%); почистване – 6 052 хил. лв. (10,7%); абонаментни услуги – 3 669 хил. лв. (6,5%); застраховки – 3 202 хил. лв. (5,7%); данък сгради, такса смет и други данъци – 2 052 хил. лв. (3,6%); лабораторни услуги, експертизи, измерване и фискализиране – 1 766 хил. лв. (3,1%); внедряване и доработка на програмни продукти, системна помощ и обработка на информация – 1 440 хил. лв. (2,6%); наеми – 1 137 хил. лв. (2,0%); такси – 709 хил. лв. (1,3%); други – 2 671 хил. лв.

През 2024 г. продължава политиката на мониторинг и контрол на разходите по всички нива на управление и дейности, прецизиране на договорите и на разходите на финансови средства, с цел ефективно усвояване на средствата за експлоатация, поддържане, ремонт и инвестиции, оптимизиране на административните и непроизводствени разходи.

Другите разходи през 2024 г. са в размер на 23 336 хил. лв., което е с 3 323 хил. лв. (16,6%) повече от отчетените през същия период на 2023 г. в размер на 20 013 хил. лв., като увеличението в размер на 1 391 хил. лв. се дължи основно на разходите за работно и униформено облекло.

През 2024 г. са отчетени разходи за: работно и униформено облекло – 3 882 хил. лв.; нанесени щети – 3 697 хил. лв.; внесени в бюджета 50% от получени наеми – 2 001 хил. лв.; командировки – 1 508 хил. лв.; брак на дълготрайни активи – 1 459 хил. лв.; отписани вземания – 1 279 хил. лв.; изгубени съдебни дела – 722 хил. лв.; неустойки по договори – 675 хил. лв.; охрана на труда – 603 хил. лв.; членски внос международни организации – 485 хил. лв.; други разходи – 1 709 хил. лв.

Тук е отчетена и балансова стойност на продадени активи в размер на 5 316 хил. лв. (включваща материални запаси, дълготрайни материални активи и стоки), която е с 859 хил. лв. повече спрямо същия период на миналата година.

Отчетените **финансови разходи** през 2024 г. са в размер на 1 640 хил. лв. и са от: лихви по планове с дефинирани доходи – 1 565 хил. лв.; лихви по лизингови договори за финансов лизинг – 63 хил. лв.; банкови такси – 10 хил. лв.; отрицателни курсови разлики от промяна на валутни курсове – 2 хил. лв.

Търговски и други вземания на НКЖИ са отчетени към 31.12.2024 г. по балансова стойност в размер 155 889 хил. лв., като от тях със степен на ликвидност над една година са 51 817 хил. лв. Спрямо началото на годината търговските и други вземания са се увеличили с 12 957 хил. лв. (9,1%). В структурата на вземанията към 31.12.2024 г. най-голям дял заемат вземанията от клиенти и доставчици – 59,6%, следват данъци за възстановяване – 27,1%, съдебни и присъдени вземания – 8,4%, други текущи вземания – 4,5%, вземания свързани с асоциирани и смесени предприятия – 0,4%.

Вземанията от клиенти и доставчици по балансова стойност към 31.12.2024 г. са в размер на 92 854 хил. лв., в т.ч. от доставчици в размер на 721 хил. лв. и са по-малко с 2 149 хил. лв. спрямо началото на годината. От тях 82 232 хил. лв. или 88,56% са вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и дъщерните му дружества, включващи вземания от инфраструктурни такси, спомагателни и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други. Във вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и дъщерните му дружества са представени просрочени вземания, за които Компанията майка има сключени споразумения с „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ-ТП“ ЕООД с обща балансова стойност 52 854 хил. лв. за разсрочено плащане с изискуемост над една година – 51 817 хил. лв. и до една година – 1 037 хил. лв., които се изпълняват съгласно договореностите. Остатъкът от сумата на вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества (извън споразуменията) представляват непросрочени вземания за услуги, възникнали през последното тримесечие и просрочени вземания от „БДЖ-ТП“ ЕООД в размер на 18 564 хил. лв.

Възрастова структура на вземанията от клиенти и доставчици по балансова стойност към 31.12.2024 г. е показана в следващата таблица:

Таблица №10

Вземания по контрагенти	Балансова стойност на вземанията (хил. лв.)	Възрастова структура на вземанията (хил. лв.)				
		Непросрочени	Просрочени			
			до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 мес.	в т.ч. над 1 год.
БДЖ Товарни превози ЕООД	60 791	4 336	6 095	2 499	47 861	46 887
Холдинг БДЖ ЕАД	14 980	18	–	–	14 962	14 962
БДЖ Пътнически превози ЕООД	6 461	6 461	–	–	–	–
ПИМК Рейл ЕАД	2 003	551	1 402	50	–	–
ТБД - Товарни превози ЕАД	1 568	437	1 130	–	1	–
ДЗЗД Геострой Лантания	892	2	6	884	–	–
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	736	616	117	–	3	3
Ди Би Карго България ЕООД	395	379	16	–	–	–
Рейл Карго Кериър България	348	344	4	–	–	–
ЕСО ЕАД	271	271	–	–	–	–
БЖК ЕАД	244	244	–	–	–	–
Евроинженеринг ЕООД	233	89	144	–	–	–
Наеми и префактурирани услуги	661	229	221	34	177	152
Вземания по аванси от доставчици	721	721	–	–	–	–
Други вземания	2 550	1 694	514	244	98	75
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ	92 854	16 392	9 649	3 711	63 102	62 079

По дата на падеж вземанията от клиенти и доставчици са, както следва: - 17,6% са непросрочени; 10,4% са просрочени до три месеца; 4,0% са от три до шест месеца; 68,0% са над шест месеца.

Данъците за възстановяване по балансова стойност към 31.12.2024 г. са в размер на 42 240 хил. лв. и са увеличени с 2 995 хил. лв. спрямо началото на годината.

Съдебните и присъдени вземания по балансова стойност към 31.12.2024 г. са в размер на 13 156 хил. лв. и са увеличени с 8 803 хил. лв. спрямо началото на годината. От тях 4 315 хил. лв. (32,8%) са присъдени вземания и 8 841 хил. лв. (67,2%) са вземания по съдебни спорове.

Другите вземания по балансова стойност към 31.12.2024 г. са в размер на 7 064 хил. лв., в т.ч. 2 615 хил. лв. са вземания по оперативни програми. Другите вземания са се увеличили с 3 233 хил. лв. спрямо началото на годината.

Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия по балансова стойност към 31.12.2024 г. са в размер на 575 хил. лв.

Търговски и други задължения на НКЖИ са отчетени към 31.12.2024 г. в размер на 244 294 хил. лв. в т.ч.: със степен на изискуемост до една година – 192 288 хил. лв. и над една година – 52 006 хил. лв.

Задължения към доставчици към 31.12.2024 г. са отчетени в размер на 62 247 хил. лв.

Структурата по падеж на задълженията към доставчици към 31.12.2024 г. е показана в следващата таблица:

Таблица №11

Задължения по контрагенти	Общ размер на задължението (хил. лв.)	Падеж на задълженията (хил. лв.)				
		Непросрочени	Просрочени			в т.ч. над 1 год.
			до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 месеца.	
ДЗЗД КЕЛЕТ АБ	8 432	8 432	–	–	–	–
ДЗЗД Лозарево 2023	7 396	7 396	–	–	–	–
Хидро МАТ ЕООД	3 935	167	3 768	–	–	–
Некст Левъл Къмършъл ООД	3 515	3 515	–	–	–	–
Инфраструктурно Строителство АД	3 208	3 208	–	–	–	–
ДЗЗД Реил Север-ЮГ 2023	3 074	1 872	1 202	–	–	–
Консорциум Престиж Секюрити 2	2 708	1 354	1 354	–	–	–
ДЗЗД ЗГОП България	2 315	2 315	–	–	–	–
ДЗЗД ИРТМС КА ВОЛУЯК	2 145	2 145	–	–	–	–
ДЗЗД Проект Пловдив	2 066	2 066	–	–	–	–
ДЗЗД Гара Разград	1 978	1 303	675	–	–	–
БДЖ Пътнически превози ЕООД	1 824	1 774	48	–	2	2
Балкантел ООД	1 532	1 532	–	–	–	–
Електрохолд ТРЕЙД ЕАД	1 507	1 507	–	–	–	–
Обединени Гара ПЛИСКА	1 155	1 155	–	–	–	–
ДЗЗД БМ Инженеринг	976	976	–	–	–	–
ДЗЗД АКС Инженеринг	873	873	–	–	–	–
СТЕМО ООД	862	32	32	798	–	–
ТБД-Товарни Превози ЕАД	835	833	2	–	–	–
ЕСО ЕАД	834	834	–	–	–	–
БДЖ Товарни превози ЕООД	631	631	–	–	–	–
Други задължения	10 446	6 551	3 610	283	2	2
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	62 247	50 471	10 691	1 081	4	4

По дата на падеж тези задължения са, както следва: 81,1% - непросрочени; 17,2% - просрочени до три месеца; 1,7% - от три до шест месеца.

Задължения към персонала - текущи задължения по начислени трудови възнаграждения в размер на 24 046 хил. лв. и задължения за социално осигуряване в размер на 8 896 хил. лв., в т.ч. 7 714 хил. лв. задължителни осигурителни вноски.

Задължения към асоциирани предприятия - представляват закупени стрелкови части и други материали от „Фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД към 31.12.2024 г. са в размер на 3 053 хил. лв.

Данъчни задължения в размер на 2 382 хил. лв., в т.ч.: 2 175 хил. лв. разчети за данъци по ЗДДФЛ; 104 хил. лв. 50% от получени наеми съгласно чл. 99 от ЗДБРБ за 2023 г.; 78 хил. лв. данъци по чл. 204 от ЗКПО; 25 хил. лв. данъци към общини.

Задължения към финансови предприятия към 31.12.2024 г. - представляват дължима сума по финансов лизинг за срок от 5 години и посочената сума в размер на 1 529 хил. лв. не е дължима в следващите 12 месеца.

Други текущи задължения в размер на 142 141 хил. лв. От тях 78 689 хил. лв (55,4%) са разчети по възмездна финансова помощ (Постановления №80 от 03.04.2024 г. и №477 от 27.12.2024 г. на МС на Република България, за осигуряване на средства за инвестиционни проекти „Модернизация на жп линия София - Драгоман - Сръбска граница: жп участък Волюяк – Драгоман, фаза 2“ и „Модернизация на жп линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин - Костенец, фаза 2“ на Национална компания „Железопътна инфраструктура“ по програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. в размер на 154 653 хил. лв.), 43,7% са разчетите по гаранции за изпълнение на договори и останалите 0,9% други задължения с текущ характер.

С оглед недопускане забавяне на плащанията във времето е създадена финансово-оперативна организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи.

ЗНАЧИМИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НКЖИ

Компанията участва активно за изпълнението на политиката в областта на транспорта. Отчетените финансови показатели, които позволяват да се измери степента на постигане на общите цели с дългосрочен характер заложили в бизнес програмата на Компанията към 31.12.2024 г. са както следва:

Таблица №12

Отчет приходи, хил. лв.	към 31.12.24 г.	към 31.12.23 г.	Изменение (2024-2023)
Общо приходи	626 014	593 274	32 740
Приходи от Оперативна дейност	624 407	591 740	32 667
Баланс, хил. лв.	към 31.12.24 г.	към 31.12.23 г.	
Общо активи	5 891 635	5 486 680	404 955
Дълготрайни активи	5 360 840	4 980 261	380 579
Краткотрайни активи	530 795	506 419	24 376
Общо пасиви	4 665 487	4 230 801	434 686
Нетекущи пасиви	4 473 199	4 183 378	289 821
Текущи пасиви	192 288	47 423	144 865
Общо Собствен капитал	1 226 148	1 255 879	-29 731
Основен капитал	100 000	100 000	0
Финансов резултат, в т.ч. от минали години	-604 875	-587 865	-17 010
Финансови коефициенти			
Ефективност на разходите	0,9520	0,9707	-0,0187
Ликвидност	2,7604	10,6788	-7,9183
Задлъжнялост	3,8050	3,3688	0,4362

Забележка: Детайлна информацията относно структурата и изменението на общо приходите и приходите от оперативна дейност е представена в предходната точка.

НКЖИ приключва 2024 г. с *текуща загуба* след данъци в размер на 28 323 хил. лв., като *натрупаните непокрити загуби от минали години*, без влиянието на текущата към 31.12.2024 г., са 576 552 хил. лв. Тези данни индикират съществуването на значителна несигурност, която може да породи съмнение относно възможността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие без продължаващата подкрепа от страна на държавата собственик на Компанията, правителството на Република България, проявление на която са подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране.

- *Общо активите* към 2024 г. отчитат ръст от 7,4%, което е доказателство за инвестиционна дейност на предприятието и доброто изпълнение на задълженията за управление и развитие на предоставените от държавата активи. Общите активи включват: *дълготрайни активи* - дълготрайни материални, нематериални и дългосрочни финансови активи; *краткотрайни активи* - материални запаси, вземания, парични средства и разходи за бъдещи периоди.
 - *Общо пасивите* включват: *нетекущи пасиви* – задължения с падеж над 1 година; *текущи пасиви* – провизии и сходни задължения, задължения с падеж до 1 година, финансираня и приходи за бъдещи периоди.
 - Структурата на *собствения капитал* на НКЖИ е сравнително постоянна, като записания капитал на дружеството е под 10% от общата му стойност. Общо собственият капитал намалява от 1 255 879 хил. лв. към 31.12.2023 г. на 1 226 148 хил. лв. към 31.12.2024 г. Намалението на собствения капитал е основно вследствие от отрицателния финансов резултат за отчетния период.
 - *Коефициентите за ефективност на разходите* се изчисляват, като съотношение на общо приходи към общо разходи и позволяват да се определи колко приходи от дейността получава предприятието от използването на единица разходи за същата дейност. Компанията не постига приемлива стойност (≥ 1) на коефициента на ефективност на разходите, определена в Политиката за участието на държавата в публичните предприятия.
 - *Коефициентите за ликвидност* се изчисляват, като съотношение на текущи/краткотрайни активи към текущи пасиви и дават представа колко бързо активите на дадена компания могат да се превърнат в пари. НКЖИ разполага с повече краткотрайни активи, които може да използва за погасяване на текущите си задължения. Компанията постига приемлива стойност на Коефициента на обща ликвидност ($1 \leq K_p \leq 10$).
 - *Коефициентите на задлъжнялост* се изчисляват, като съотношение на общо пасиви към собствен капитал - задължения към собствен капитал и съответно колкото стойността е по-близо до едно, толкова по-малко са привлечените средства. Коефициентът на задлъжнялост не е в рамките на приемливите стойности ($0 \leq K_p \leq 1$), определени в Политиката за участието на държавата в публичните предприятия.
- Определените стойности в Политиката за участието на държавата в публичните предприятия следва да бъдат достигнати в дългосрочен план – за период от два бизнес цикъла и подлежат на наблюдение с цел постигане на целите, които държавата си поставя с участието си в публичното предприятие.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ ГОЛЕМИ СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на НКЖИ включват едноличния собственик, асоциирани предприятия, ключовия управленски персонал и държавни предприятия, с които е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не се предоставят или получават никакви гаранции.

През 2024 г. извършените сделки със свързани предприятия, са както следва:

Сделки с асоциирани и други свързани предприятия

- „Фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД – продажба на стоки и услуги за 4 хил. лв., покупки на стоки и услуги за 9 848 хил. лв., получени гаранции по договори за 3 хил. лв.

Сделки с други свързани лица под общ контрол

- „Холдинг БДЖ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (ползвани площи и др. услуги) за 180 хил. лв., покупки на стоки и услуги за 857 хил. лв., получени гаранции по договори за 1 хил. лв.

- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи) за 48 910 хил. лв., покупка на стоки и услуги (жп карти и др. услуги) за 7 504 хил. лв. и получени гаранции по договори за 304 хил. лв.
- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи и др. услуги) за 27 018 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 3 036 хил. лв.
- „ТСВ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси и др. услуги) за 111 хил. лв., покупки на стоки и услуги (строителни услуги и ремонти) за 11 108 хил. лв.

Сделки с ключов управленски персонал

- Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет на НКЖИ и генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, са както следва: заплати и други краткосрочни доходи в размер на 371 хил. лв.; осигурителни вноски в размер на 22 хил. лв.

VIII. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е изложено на общите рискове, отнасящи се до всички стопански субекти, заети в транспортния сектор. Управлението на риска на Компанията се осъществява от централната администрация. Приоритет на ръководството е осигуряването на краткосрочни и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост. Компанията не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито издава опции. Управлението на риска е непрекъснат процес, неразделна част от управленския процес.

В изпълнение на изискванията на чл. 12 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор в предприятието се прилага Стратегия за управление на риска. Стратегията за управление на риска се актуализира на всеки три години или при настъпване на съществени изменения в контролната среда. Към момента в компанията се прилага „Стратегия за управление на риска в ДП НКЖИ за 2024–2026 г.“, приета с Решение на Управителния съвет на ДП НКЖИ с Протокол № 19-05/24 от 16.05.2024 г.

Не е имало промени в политиката за управление на риска относно финансови инструменти през периода.

Рисковете, свързани с развитието на Компанията, се характеризират в следната последователност:

- систематични, които зависят от колебанията в икономиката като цяло и са присъщи на целия пазар: макроикономически риск; политически риск; лихвен риск и др.;
- несистематични, които представляват част от общия риск и са специфични за предприятието и за отрасъла, в който то оперира: секторен (отраслов) риск; бизнес риск; финансов риск; ликвиден риск; оперативен риск.

Макроикономически риск

Макроикономическите рискове, произтичат от общата икономическа среда и се измерват с реализирания икономически растеж, увеличаване/намаляване на производителността и доходите на населението и др. Макроикономическите рискове не могат да бъдат управлявани и контролирани от ръководния екип на Компанията, но влиянието им може да бъде ограничено чрез събирането и анализирането на текущата информация за макросредата в страната, както и чрез използване на прогнози от независими източници за състоянието на икономиката като цяло.

Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната върху стопанския и инвестиционния процес. За НКЖИ основно е свързан с дългосрочната политика на Правителството по отношение на железопътния транспорт, като цяло. Чрез политическите си цели и програми, Правителството може да ускори или забави развитието на железопътния транспорт и в частност на железопътната инфраструктура.

Конкретното измерение на този риск се изразява в различни аспекти, но първият и най-важен е *осигуряването на достатъчен финансов ресурс за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка на железопътната инфраструктура*.

Неосигуряването на този ресурс може да има губелни последици върху състоянието на железопътната инфраструктура, защото Управителят на инфраструктурата е изправен пред невъзможния избор да решава кои линии ще поддържа съгласно техническите стандарти и за кои да заделя минимален ресурс за поддръжка на безопасност. Като дългосрочен ефект е влошаване на състоянието на някои железопътни линии до степен да трябва да се осигуряват средства за тяхното възстановяване, а не за ремонт или рехабилитация, което е огромен ресурс на фона на разходите за годишна поддръжка.

Единствената възможна *коригираща мярка за минимизиране на риска* от страна на НКЖИ за гарантиране на безопасни превози е намаляване на средните скорости на движение, обходни маршрути, което пък води до намаляване капацитета, загуба на клиенти и съответно на приходи.

Друга група политически рискове са свързани с неосигуряването или непълното *осигуряване на средства от държавния бюджет за съфинансиране на проектите, финансирани със средства от ЕС*. Въпреки, че до момента Правителството винаги е осигурявало такъв ресурс за всички проекти, финансирани със средства от ЕС и нивото на риска е сравнително ниско, последиците би трябвало да се отбележат, а именно:

- загуба на значителен финансов ресурс, осигурен от ЕС, пряко свързан със значителен брой генерирани работни места, данъци в бюджета и ръст на БВП в регионите на реализация на проектите;
- замяна на средствата от ЕС с други източници на финансиране, тъй като проектите са съсредоточени върху основната ТЕН-Т мрежа, която трябва да бъде модернизирана и приведена в съответствие с техническите спецификации за оперативна съвместимост до края на 2030 г.

Коригиращи мерки за минимизиране на риска от страна на НКЖИ е своевременното усвояване на средствата по проекти в срока на допустимост на разходите, както и регулярна информация за проблемите и предложения за тяхното решаване на високо политическо ниво, биха намалили значително този риск.

Политиката на НКЖИ е насочена към минимизиране на **лихвения риск**, като спазва условията на поетите споразумения и ангажименти, поради което този риск е сведен до минимум.

Секторен (отраслов) риск

Дейностите на предприятието са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия.

За НКЖИ секторният риск е свързан с намаляване качество на услугите, аварии и затруднено преминаване през участъци на железопътната инфраструктура, забавяне въвеждането на нови технологии и подобряване на техническото състояние на железопътната инфраструктура, намаляване на средните скорости на движение, което води до загуба на клиенти, изземване на пазарни дялове от конкурентния автомобилен транспорт при пътническите и товарни превози.

Бизнес риск

Бизнес риска намира своето проявление при евентуални неблагоприятни промени на производствените разходи на Компанията, както и таксите/цените, по които предоставя своята услуга. Основен фактор, влияещ върху финансовото състояние на предприятието са таксите за достъп и използване и цената за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, които се регулират от законовите и подзаконовите нормативни актове и предприятието не може да влияе по никакъв начин на тези такси/цени.

Обемът на превозите също оказва директно влияние върху размера на приходите от предоставяните услуги, с които се покриват разходи за текущо поддръжане и експлоатация на железопътната инфраструктура.

Наблюдавания спад в реализираните приходи от продажба на услуги затруднява: изпълнението на дейностите по поддръжане на железния път и съоръженията; доставката на нови жп материали; закупуването на нова и ремонт по наличната механизация за поддръжане (лека, средна и тежка) и транспорт на работници и материали.

Финансовият недостиг на средства поражда риск от невъзможност Компанията да извършва текущи плащания на задължения по договори с доставчици.

Финансов риск

Финансовият риск е рискът, който възниква в случаите, когато една компания не може да посрещне своите задължения към банкови финансови институции, както и вземанията и задълженията към нефинансови контрагенти. Причините за това могат да бъдат промените във валутните курсове, лихвените проценти и цените на суровините и материалите, неизпълнение на задължение на контрагент, липса на ликвидни средства за покриване нуждите на предприятието. Всяка една от изброените причини се влияе, както от вътрешната така и от външната среда за предприятието и може да се промени в следствие на това.

Ресурсът от средства от Държавния бюджет определя възможностите на НКЖИ да изпълнява основните си задачи, свързани с: поддържане, експлоатация, развитие, обновяване и модернизация на железопътната инфраструктура; управление на инфраструктурния капацитет; поддържането на нивото на безопасност; подобряване на качеството на железопътната инфраструктура; възстановяване на проектните параметри на железопътната мрежа.

Осигуряването на адекватен финансов ресурс допринася за: осигуряване на ефективен и устойчив железопътен транспорт; развитие на екологосъобразен, безопасен и сигурен железопътен транспорт; висококачествени железопътни услуги; развитие на модерна железопътна инфраструктура; ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората; подкрепа за балансирано развитие, изграждане на съвременна железопътна инфраструктура и услуги; подобряване на свързаността на българската транспортна система с единното европейско транспортно пространство.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси в договорения размер и/или срок своите задължения. Предприятието редовно контролира и предприема действия за намаляване на ликвидния риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите суми.

НКЖИ посреща нуждите си от ликвидни средства, като следи плащанията по погасителни планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци в хода на оперативната дейност. Нуждата от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди: ежедневно, ежеседмично и на база на 30-дневни прогнози.

Компанията държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди. Средствата за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез безлихвена финансова помощ и финансираня от държавата.

Рискове свързани с персонала

Основни рискове свързани с персонала са:

Количествен и качествен дефицит на персонала най-вече в големите градове и промишлени центрове. Свободни работни места към 31.12.2024 г. – 1 337 броя.

Наличие на свободни работни места, поради липса на мотивация и конкуренция на пазара на труда, от страна на мобилни оператори, енергоразпределителни дружества, метрополитен, строителни фирми, както и европейския пазар на труда.

Ситуацията на пазара на труда по отношение липсата на кадри, както на нискоквалифицирани, така и на високо квалифицирани.

Задълбочаваща се тенденция на недостиг на експлоатационен персонал в специфични дейности за НКЖИ, изискващи и правоспособност, на длъжности като Ръководител движение, Техник ръководител група по поддържане на железния път и съоръженията, Техник-механик железопътен транспорт/Осигурителна техника, Техник, електрически системи и мрежи/Контактна мрежа и инженерен персонал във всички дейности.

Очертаваща се неблагоприятна тенденция във възрастовата структура на работната сила – преобладаващата част от персонала са на възраст над 50 г.

Коригиращи мерки за минимизирането на рисковете:

- постоянно участие в кариерни форуми с цел презентирание на компанията като работодател;

- повишаване на доходите и използване на механизми за финансово стимулиране чрез разширяване обхвата на допълнителните възнаграждения и разширяване на социалната политика на предприятието с допълнителни социални стимули и пакети;
- провеждане на ефективна политика за повишаване на професионалната квалификация, поемане на таксите за професионално обучение на външни на компанията лица и изплащане на стипендии за периода на обучение, както и обучения за повишаване на компетенциите;
- ефективни механизми за: предаване на знания и опит; осигуряване на приемственост и взаимозаменяемост; стимулиране на менторството;
- анализ на ефективността от провежданите обучения.

Други съществени групи рискове, които НКЖИ управлява, са както следва:

Рискове свързани с информационните системи – неоторизиран и нерегламентиран достъп до вътрешната мрежа; изтичане и/или изнасяне на електронна информация.

Рискове за сигурността – кражби; вандализъм; умишлено увреждане на имущество; терористични заплахи.

Оперативни рискове – обжалване на решенията на Възложителя по процедури за провеждане на обществени поръчки; забавено обявяване на тръжните процедури за възлагане на обществени поръчки по проекти; забавено реализиране на процедури за избор на изпълнител за ремонт на железния път и съоръженията; нарушаване на правилата за безопасност и допускане на произшествия.

Договорни рискове – забавяне на изпълнението; забавяне на доставките; възникване на форсмажорно събитие; искове за удължаване на графика.

Рискове свързани с трети страни – забавяне при предварително съгласуване на проектите за ПУП относно отчуждаване на земя и ТП; обжалване от страна на собствениците на имоти, забавяне в изпълнението на дейностите по проекти поради усложнени съгласувателни процедури.

За смекчаване на рисковете Компанията е приела стабилни системи, процедури, правила за ефективно вътрешно управление.

IX. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА НКЖИ

Очакваното развитие на НКЖИ е основано на приетите от Управителния съвет на Компанията Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2025 г. и актуализираната Бизнес програма на НКЖИ за периода 2021-2025 г.

Очаквано финансово състояние на Компанията за 2025 г.:

Планирани приходи от оперативна дейност за 2025 г. в размер на 697 014 хил. лв.

- Нетни приходи от продажби на услуги през 2025 г. в размер на 121 140 хил. лв., в т.ч.:
 - приходи от инфраструктурни такси/пакет за минимален достъп на база графика за движението на влаковете 2024/2025 г., в размер на 62 868 хил. лв. в т.ч.: приходи от такса за преминаване по железния път, в размер на 46 918 хил. лв.; приходи от такса за използване на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия, в размер на 15 950 хил. лв.
 - приходи от разпределение на тягова електрическа енергия, в размер на 46 066 хил. лв.
 - приходи от други услуги, в размер на 12 156 хил. лв.
- Други приходи в размер на 562 989 хил. лв., в т.ч. 533 514 хил. лв. приходи от финансираня.
- Продължаване на наложената стриктна финансова дисциплина, приоритизиране и контрол при изразходването на финансовите средства.

Планирани разходи от оперативна дейност за 2025 г. в размер на 782 820 хил. лв.

- Увеличение на разходите за суровини, материали и външни услуги.
- Планиран е ръст на разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала.

Съгласно Договора между Република България и Национална компания „Железопътна инфраструктура“, Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. и постановлението за неговото изпълнение на предприятието ще се предоставят през 2025 г. средства от държавния

бюджет, под формата на субсидии в размер на 353 210 хил. лв. и капиталови трансфери в размер на 213 669 хил. лв.

Инвестиционната програма за 2025 г. предвижда разходи, общо в размер на 950 143 хил. лв. финансиране за проекти по програми: „Транспортна свързаност“ 2021-2027, „Механизъм за свързване на Европа“ 2014-2020 и „Механизъм за свързване на Европа“ 2021-2027.

Във връзка с приета с Постановление на Министерския съвет Методика за индексирание на договорите за строителни дейности и предявени искания от страна на изпълнителите за индексация на извършените разходи, в бъдеще се очаква да се генерират изходящи парични потоци за уреждането им на които е необходимо допълнително финансиране на Компанията.

Х. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Продължава военния конфликт Русия и Украйна, като някои държави обявиха пакети от санкции срещу Руската федерация. Компанията няма директни експозиции към свързани лица и/или ключови клиенти или доставчици от тези страни. Компанията разглежда тези събития като некоригиращи събития след отчетния период, като не очаква съществени преки ефекти за дейността на Компанията, чийто ефект не може да бъде оценен в момента с достатъчна степен на увереност. Възможни са непреки ефекти – през вериги доставки, цени на суровини и други ресурси, инфлация, трудови ресурси и други, които не бихме могли да оценим на този етап;

На основание Заповеди №ПД-7/13.01.2025 г., №ПД-13/17.01.2025 г. и №ПД-23/20.02.2025 г. на министъра на транспорта и съобщенията са назначени членове на Управителния съвет на Компанията.

На основание Заповед №ПД-13/17.01.2025 г. на министъра на транспорта и съобщенията е назначен генерален директор на Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“.

На основание Закона за енергетиката и Наредба №1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, при необходимост КЕВР изменя утвърдените цени на електрическата енергия по време на ценовия период. С Решение №Ц-4 от 01.01.2025 г. се изменя цената, определена с Решение №Ц-18 от 30.06.2024 г.

Не са настъпили други събития след края на отчетния период, които да влияят на информацията представена в настоящия финансов отчет, за годината, приключваща на 31 декември 2024 г. и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания.

Не са възникнали други коригиращи събития или други значими некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, които да изискват корекция на представените данни или допълнителни оповестявания.

Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4,зак.
връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗЦД

инж. Александър Вецков
Генерален директор

Дата на съставяне: 19.03.2025 г.

**ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА
ИНФРАСТРУКТУРА“ ЗА 2024 г.**

Настоящата декларация за корпоративно управление е изготвена на основание на чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП), чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и е неразделна част от Годишния доклад за дейността.

1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от комисията или (б) друг кодекс за корпоративно управление; (в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Компанията в допълнение на кодекса по буква (а) или буква (б)

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ, Компанията, предприятието) спазва по целесъобразност кодекса за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

Органите на управление на Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“, съгласно Закона за железопътния транспорт са Министъра на транспорта и съобщенията, Управителен съвет (УС) и генерален директор.

Основните цели, които си поставя НКЖИ са стабилно и устойчиво развитие на предприятието, високи стандарти на управление и подобряване на бизнес средата в интерес на едноличния собственик – Министерство на транспорта и съобщенията (МТС) и заинтересованите лица.

НКЖИ установява определен набор от изисквания за корпоративно управление, спазването на които е задължително за управителните органи на предприятието:

- гарантиране и защита на правата на едноличния собственик;
- осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани с предприятието, включително и финансовото състояние, резултатите, собствеността и управлението на предприятието;
- осигуряване на механизъм за добро управление на предприятието от страна на управителните органи и възможност за ефективен надзор върху управлението от страна на едноличния собственик и регулаторните органи.

Компанията приема стандартите за добро корпоративно управление на публичния сектор, като лоялни и балансиращи взаимоотношения между едноличния собственик, ръководството на предприятието, партньори, контрагенти, персонал и други заинтересовани лица.

Ръководството на НКЖИ организира дейността си съобразно действащата нормативна уредба, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление на публичния сектор и поддържа ефективни връзки с всички заинтересовани лица, като спазва принципите за прозрачност и бизнес етика. Компанията отчита интересите както на държавата, така и на доставчици, клиенти, служители, кредитори, неправителствени организации и други, и ги идентифицира въз основа на тяхната степен, сфери на влияние и отношение към нейното развитие. Успешното и прозрачно управление на Компанията и конструктивните решения се гарантират от прилагането на приетите правила и политики.

Всички служители на Компанията са запознати с установените морално-етични норми на поведение, чрез подписване на декларация за спазване на Етичния кодекс на работниците и служителите в НКЖИ. Неспазването им се разглежда като основание за търсене на дисциплинарна отговорност, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

В своята дейност Компанията стриктно спазва принципите за защита интереса на Държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала. Дейността се основава на принципите на

прозрачност и публичност на процесите. Компанията има изградена система за разкриване на пълна, навременна, вярна и разбираема информация чрез предоставяне на необходимите данни, съгласно законовите изисквания на приложимите нормативни актове. На корпоративния сайт на предприятието, на адрес: <https://www.rail-infra.bg/>, с цел осигуряване на бърз и лесен достъп се публикува следното:

- основна, идентифицираща предприятието, търговска и корпоративна информация;
- финансови отчети;
- важни събития, свързани с дейността на предприятието;
- новини за обявени обществени поръчки;
- списък с контакти на ръководството.

2. Обяснение от страна на Компанията кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква „а“ или буква „б“ не спазва и какви са основанията за това, съответно когато НКЖИ не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление - основания за това

Компанията спазва всички относими части на Стандартите за добро корпоративно управление на публичния сектор.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Управителният съвет насочва и контролира независимо и отговорно дейността на предприятието съобразно установените визия, цели, програми и стратегии.

Като управител на железопътната инфраструктура в Република България, НКЖИ организира дейността си в съответствие с 5-годишен договор с държавата, представлявана от министъра на финансите и от министъра на транспорта и съобщенията, от една страна, и НКЖИ, от друга страна, 10-годишна програма за развитието на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура и нейната безопасна и надеждна експлоатация, включително при бедствия, терористични действия и военни конфликти, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, бизнес програма за пет годишен период.

Бизнес програмата на НКЖИ се изготвя в съответствие с изискванията на Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и одобрената от Министерския съвет Политика за участието на държавата в публичните предприятия.

Управителният съвет ежегодно приема годишната програма и актуализираната бизнес програма. Актуализирането на бизнес програмата всяка година дава възможност за адаптиране на планираните резултати към промените на пазара, с цел постигането на финансовите и нефинансовите цели, произтичащи от стратегическата цел на предприятието.

Одобряването на приетите от УС програми се извършва от органа, упражняващ правата на държавата в предприятието и при спазване на специфичните изисквания на специалната нормативна уредба.

Управителният съвет дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на бизнес програмата. Сделките от съществен характер се сключват съгласно изискванията на Закон за обществените поръчки.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на предприятието, осъществяван от ръководството на Компанията и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на предприятието и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи: контролна среда; управление на риска; контролни дейности; информация и комуникация; мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) в Компанията е съобразена с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Указанията и Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, дадени от Министерство на финансите.

СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в Компанията, с цел да се осигури разумна увереност, че целите на Компанията са постигнати чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията;
- предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

Разписаните в НКЖИ политики, процедури и вътрешни правила неразделна част от СФУК са:

- Етичен кодекс, който ясно формулира етичните ценности на компанията, ръководството и служителите, в това число по отношение на морални, социални и екологични въпроси.
- Процедура за наблюдение прилагането на Етичния кодекс.
- Политики и практики по управление на човешките ресурси, които обхващат подбора на персонала, назначаването, обучението, оценяването, повишаването в длъжност и заплащането на служителите в компанията. Разписаните вътрешни актове, отнасящи се за този фактор, са:
 - Стратегия за управление на човешките ресурси за периода 2021-2025 г.
 - Правилник за атестация на персонала.
 - Правила за набиране, подбор и назначаване на кадри за Централно управление и за регионалните и самостоятелни поделения на НКЖИ.
 - Вътрешни правила за работната заплата.
 - Система за разработване, утвърждаване, изменение и съхранение на длъжностните характеристики.
 - Правилник за вътрешния трудов ред.
 - Колективен трудов договор и Социална програма на НКЖИ, приложение към него.
 - Програма за провеждане на курсове за професионално обучение в поделение Център за професионална квалификация, която се изготвя ежегодно.
 - Стипендиантска програма, Стажантска програма и Програма за развитие на кадрите чрез обучение на млади специалисти от висши учебни заведения в системата на НКЖИ.
 - Правилник за професионалното обучение на персонала.
 - Вътрешни правила за осигуряване на качеството на професионалното обучение и образование в поделение Център за професионална квалификация.
 - Процедура за провеждане на допълнително обучение, извънреден инструктаж и оказване на психологическа помощ на служители, върнали се на работа след продължително отсъствие.
- Политика за оповестяване на информация.
- Вътрешни правила за реда и организацията за разглеждане на заявления за достъп до обществена информация.
- Вътрешни правила за документооборота на електронни документи и документи на хартиен носител в ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“.
- Правилник за дейността на учрежденския архив.
- Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност на финансовата и административна дейност.
- Вътрешни правила за прилагане системата на двоен подпис.
- Вътрешни правила за контрол на разходи.
- Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението.
- Правила за отдаване под наем на движими вещи и недвижими имоти, предоставени за управление на НКЖИ.
- Правила за отдаване под наем на държавни жилища, ателиета, гаражи и паркоместа, предоставени за управление на НКЖИ.
- Правила за продажба на недвижими имоти и движими вещи – частна държавна собственост, предоставени за управление на НКЖИ.
- Вътрешни правила за правилното определяне на нивото на класификация на информацията, както и за неговата промяна или премахване.
- Политика за защита на личните данни.
- Вътрешни правила за защита на личните данни в Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“.
- Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури.

- Вътрешни правила за защита на лицата, подаващи сигнали за корупция, злоупотреба със служебно положение, търговия с влияние и конфликт на интереси, срещу служители на НКЖИ.
- Вътрешни правила за реда за съставяне и движение на счетоводните и свързаните с тях документи.
- Правила за определяне на остатъчната стойност на ДМА при въвеждането им в експлоатация.
- Правила за последващи разходи на заведени ДМА, с които се завишава отчетната им стойност.
- Правила, определящи реда за движение на материали, демонтирани от железопътната инфраструктура.
- Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки.
- Политика по информационна сигурност.
- Процедурен наръчник за управление и изпълнение на проектите, съфинансирани по програма „Транспортна Свързаност“ 2021-2027 г. на НКЖИ.

По отношение на управлението на риска се прилага „Стратегия за управление на риска в НКЖИ за 2024–2026 г.“. Всяко структурно звено поддържа и управлява риск - регистър, както и отговаря за изпълнението на планове за третиране на риска. Всеки риск-регистър е подписан от ръководителя на структурното звено, за което се отнася и е одобрен от генералния директор на НКЖИ. Създадена е електронна поща на риск-мениджмънта, чрез която се извършва мониторинг. На нея се получава цялата кореспонденция, касаеща управлението на риска. Собствениците на рисковете изпращат веднъж годишно Отчет за наблюдение и докладване на рисковете. На същата поща се изпращат и актуализирани Риск-регистри и Планове за третиране на риска. Ръководителите на структурните звена отговарят за идентифицирането, оценката и управлението на рисковете, които застрашават постигането на целите на НКЖИ. Те предоставят информация на ръководството и правят предложения за предприемане на необходими действия при разпознаване на нови рискове или при установяване на неефективност на предприетите мерки. На ниво компания се обобщава риск-регистър, който включва всички високи рискове на структурните звена, които са с рейтинг „неприемлив“. Управлението на риска е непрекъснат процес, неразделна част от управленския процес.

В НКЖИ има създаден отдел „Финансов контрол и вътрешен одит“ (ФК и ВО), който работи в съответствие със Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Етичния кодекс на вътрешните одитори и Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит. Разписаните документи на отдела са:

- Статут на отдел ФК и ВО.
- Вътрешни правила за дейността на отдел ФК и ВО.
- Програма за осигуряване на качеството и за усъвършенстване на одитната дейност, осъществявана от отдел ФК и ВО.
- Тригодишен Стратегически план за дейността на отдел ФК и ВО.
- Годишен план за дейността на отдел ФК и ВО.
- Годишен план за професионално обучение и развитие на вътрешните одитори.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

Компанията няма участие в капитала на търговски дружества, не е капиталово дружество.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

Органите на управление на ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“ са министъра на транспорта и съобщенията, управителен съвет и генерален директор.

НКЖИ се управлява от управителен съвет и се ръководи и представлява от генерален директор.

Правилата за избор на членовете на УС и генерален директор са установени в ППЗПП и Правилника за устройството и дейността на НКЖИ.

Министъра на транспорта и съобщенията назначава и освобождава членовете на УС и генералния директор, съобразно действащите нормативни актове. В договорите за възлагане на управлението, сключени с членовете на УС и генералния директор, се определят техните задължения и задачи, размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към предприятието и

основанията за освобождаване. Съставът на УС гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на предприятието. Управителния съвет осигурява разделение на задачите и задълженията между своите членове. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на УС следват изискванията на законодателството. Членовете на УС имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция. Те избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на министъра на транспорта и съобщенията. Разкриването на информация за възнагражденията и самоличността на членовете на УС, генералния директор се представят в годишния доклад за дейността.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

Структурата на ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“ е съобразена с естеството, обема и сложността на дейността на предприятието.

Подборът и оценката на членовете на УС се осъществява от МТС и Агенция за публичните предприятия и контрол.

В НКЖИ се гарантира прилагането на принципа на равнопоставеност между половете по отношение на заплащането на труда, достъпа до обучение и кариерно развитие.

При извършване на подбор при назначаване се спазва принципа за равнопоставеност и недопускане на дискриминация, включително на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Не е установена пряка връзка между възраст, пол или образование и професионален опит и резултатите на предприятието.

Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4,вля връзка с
чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗД

инж. Александър Вецков
Генерален директор

Дата на съставяне: 19.03.2025 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на
ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“,
гр. София

Доклад относно одита на годишния индивидуален финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на годишния индивидуален финансов отчет на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (Компанията, НКЖИ), съдържащ индивидуалния счетоводен баланс към 31 декември 2024 г. и индивидуалния отчет за приходите и разходите, индивидуалния отчет за собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към годишния индивидуален финансов отчет, което съдържа информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от нашия доклад, приложеният годишен индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Компанията към 31 декември 2024 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие със Закона за счетоводството (ЗСч) и Националните счетоводни стандарти (НСС), приети за приложение в Р България.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Към 31 декември 2024 година, в индивидуалният счетоводен баланс на Компанията са представени земи и сгради с балансова стойност 431 707 хил. лв. Както е оповестено в т. 18 от Поясненията към индивидуалния финансов отчет, Компанията не разполага с надлежни документи за собственост за част от представените в индивидуалния счетоводен баланс недвижими имоти (земи и сгради) на обща стойност 50 560 хил. лв., в т.ч. земи за 40 478 хил. лв. и сгради за 10 082 хил. лв., независимо от това, че тези активи се използват в нейната дейност. В процеса на нашия одит, ние установихме, че Ръководството на Компанията предприема всички необходими действия и поетапно осигурява тези документи (актове за собственост), но поради специфичната правна уредба и множеството активи, които Компанията ежегодно получава за управление и изграждане на железопътна инфраструктура, този процес отнема значително време.

В резултат на това, ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност в пълните права на собственост на Компанията върху посочените активи,

както и да оценим какъв би бил стойностният ефект върху нетните активи и финансовия резултат към 31 декември 2024 и за годината, завършваща на тази дата.

Към 31 декември 2024 година, в индивидуалния счетоводен баланс на Компанията са представени вземания от клиенти на стойност 92 854 хил. лв. (т. 21.1. от Поясненията към индивидуалния финансов отчет). Към 31 декември 2024 г. 82 232 хил. лв., или близо 89% от всички вземания от клиенти, са вземания от свързани лица, които не са в стабилно финансово състояние, а 62 079 хил. лв. от всички вземания от клиенти са с период на забава повече от 12 месеца. Компанията е начислила загуби от отписване на част от тези вземания през текущия отчетен период. Компанията е предприела действия за събиране на вземанията си, посочени в т. 30.2. от Поясненията към индивидуалния финансов отчет. В процеса на нашия одит, ние не бяхме в състояние да се убедим, дали тези просрочени необезценени вземания биха могли да бъдат събрани от Компанията в пълен размер, както и доколко политиката ѝ за признаване на загуби от обезценка на вземания е правилно определена.

В резултат на това, ние не успяхме да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства, че балансовата стойност на представените в индивидуалния счетоводен баланс към 31 декември 2024 година вземания от клиенти не превишава тяхната възможна възстановима стойност към тази дата, както и дали са необходими корекции и в какъв размер на финансовия резултат за годината, завършваща тогава.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на годишния финансов отчет“. Ние сме независими от Компанията в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта (ЗНФОИСУ), приложими по отношение на нашия одит на годишния индивидуален финансов отчет в Р България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФОИСУ и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на т. 5.2. *Действащо предприятие* от Поясненията към индивидуалния финансов отчет. Компанията отчита загуба от дейността си преди данъци за 2024 г. в размер на 31 539 хил. лв. и загуба след данъци в размер на 28 323 хил. лв., като натрупаните непокрити загуби от предходни периоди, без влиянието на текущия финансов резултат към 31 декември 2024 г., са 576 552 хил. лв. Тези данни индикират съществуването на значителна несигурност, която може да породи съмнение

относно възможността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране. Финансовите отчети са изготвени на база на предположението, че НКЖИ ще продължи да съществува като действащо предприятие.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на т. 33 *Условни пасиви* от Поясненията към индивидуалния финансов отчет относно потенциални задължения във връзка със заведени съдебни дела срещу Компанията.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на годишния индивидуален финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на годишния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. Ние сме определили въпроса, представен по-долу в таблицата, като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия одиторски доклад.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Отчитане и представяне на Дълготрайни материални активи Оповестяванията на Компанията относно <i>Дълготрайни материални активи</i>, се съдържат в т. 6.7. и т. 18. <i>Дълготрайни материални активи</i> от Поясненията към индивидуалния финансов отчет. Дълготрайните материални активи, в т.ч. предоставени аванси и активи в процес а изграждане, представляват съществена част (над 90%) от общата сума на активите на НКЖИ. Компанията изгражда железопътна инфраструктура и други	В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива включиха: - Запознаване със счетоводната политика за отчитане, признаване и оценяване на дълготрайни материални активи. Оценка на адекватността и последователността на прилагане на счетоводната политика. - Обхождане на процеса и тестване на контролите, проектирани и въведени от ръководството във връзка с преценките за срока на

ДМА по инвестиционна програма, финансирана от различни източници: капиталови трансфери от Държавния бюджет и финансираня от Европейския съюз по различни програми и фондове. Проектите на Компанията са свързани както с изграждане и придобиване, така и с извършване на последващи разходи за поддръжка, възстановяване и модернизация на инфраструктурата. По отделните проекти се извършват множество разходи, чието коректно отнасяне към съответните разграничени активи е ключово за правилната им оценка. В допълнение, за капитализираните разходи са необходими преценки относно влиянието върху полезния живот и очакваните икономически ползи от дадения актив.

Поради съществеността на дълготрайните материални активи и необходимостта от значителни преценки от страна на ръководството, ние сме определили този въпрос като ключов.

полезния живот на ДМА и признаването на текущи разходи за поддръжка на железопътната инфраструктура.

- Съпоставка между инвестиционната програма на Компанията за периода с действително приключили и въведени в експлоатация обекти.
- Запознаване с информация от проведена годишна инвентаризация на дълготрайните материални активи и повторна проверка чрез съпоставка на резултатите.
- Проверка на извадков принцип на отчетната стойност на новопридобити активи през периода, както и на основанията за отписване и начина на отчитане на излезли активи.
- Повторно изчисляване на начислените разходи за амортизация на дълготрайни материални активи спрямо очаквания им полезен живот.
- Анализ на информация относно натрупани разходи за активи в процес на изграждане, вкл. причини за обездвижване на отделни обекти за период по-дълъг от една година.
- Получаване на потвърдителна информация от трети страни (контрагенти) относно платени от Компанията аванси по договори за изграждане на дълготрайни материални активи.

Друга информация, различна от годишния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен индивидуален доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва годишния индивидуален финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно годишния индивидуален финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на годишния индивидуален финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с годишния индивидуален финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от нашия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно правата на собственост върху част от дълготрайните материални активи на Компанията, както и относно възстановимата стойност на вземанията ѝ от клиенти към 31 декември 2024 г. Съответно ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с тези въпроси съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за годишния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този годишен индивидуален финансов отчет в съответствие със ЗСч и НСС, приложими в Р България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на годишен финансов отчет, който не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на годишния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Компанията да продължи да функционира като действащо

предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Компанията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Компанията.

Отговорности на одитора за одита на годишния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали годишният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този годишен финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в годишния финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Компанията.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства относно това, дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в годишния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Компанията да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на годишния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали годишният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на годишния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в Р България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в Р България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния индивидуален доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен годишният индивидуален финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на годишния индивидуален финансов отчет“ по-горе.
- б) Годишният индивидуален доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен годишният индивидуален финансов отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава Седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100(н), ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Филипов Одитинг“ ООД е назначено за задължителен одитор на годишния индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2024 г. на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ („Компанията“) на основание проведена процедура и сключен договор от 10.01.2025 г. за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на одиторски ангажимент от 10.01.2025 г.
- Одитът на годишния индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2024 г. на Компанията представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Компанията, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Компанията.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Компанията. Свързано лице на одиторското дружество е предоставило на Компанията разрешени от законодателството допълнителни услуги, за което е получено одобрение.

„Филипов Одитинг“ ООД, одиторско дружество рег. №168

Залчено съгл. чл.59,ал.3 и 4, във връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗЛОД

Моника Асенова

Регистриран одитор, отговорен за одита
Управител

28 март 2025 г.
гр. София

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
за периода 01.01.2024 - 31.12.2024 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ		Беле жка	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ		Беле жка	Сума (в хил. лв.)	
			Текуща година	Предходна година				Текуща година	Предходна година
			1	2				1	2
А. Разходи					Б. Приходи				
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство				30	1. Нетни приходи от продажби, в т.ч:		9	105 685	116 772
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:			99 442	109 450	а) услуги			105 637	116 723
а) суровини и материали		11	43 093	56 680	а) стоки			48	49
б) външни услуги		12	56 349	52 770	2. Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство			190	-
3. Разходи за персонала, в т.ч.:		13.1	336 067	277 397	3. Разходи за придобиване на активи по стопански начин			12 316	22 245
а) разходи за възнаграждения			254 502	207 558	4. Други приходи, в т.ч:		10	506 216	452 723
б) разходи за осигуровки, в т.ч.:			81 565	69 839	- приходи от финансиране		10.1	477 600	430 659
аа) осигуровки, свързани с пенсии			27 524	23 479	Общо приходи от оперативна дейност (1+ 2+ 3+ 4)			624 407	591 740
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:		17,18	197 068	202 777	5. Приходи от от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:			1 607	1 534
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:			197 068	202 777	- приходи от участия в предприятия			1 607	1 534
аа) разходи за амортизация			197 068	202 777	6. Други лихви и финансови приходи, в т.ч:			-	-
5. Други разходи, в т.ч.:		14	23 336	20 013	а) положителни разлики от промяна на валутни курсове			-	-
а) балансова стойност на продадените активи			5 316	4 457	Общо финансови приходи (5 + 6)		15	1 607	1 534
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)			655 913	609 667					
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:			2	6					
- отрицателни разлики от промяна на валутни курсове			2	6					
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:			1 638	1 478					
Общо финансови разходи (6 + 7)		15	1 640	1 484					
8. Печалба от обичайна дейност			-	-	Общо приходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)			626 014	593 274
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)			657 553	611 151	7. Загуба от обичайна дейност			31 539	17 877
9. Счетоводна печалба (общо приходи - общо разходи)			-	-	8. Счетоводна загуба (общо приходи - общо разходи)			31 539	17 877
10. Разходи за данъци от печалбата			-	-					
11. Отсрочени данъци		16	(3 216)	(3 811)					
12. Печалба (8 - 9 - 10)			-	-	9. Загуба (8+ ред 9 и 11 от раздел А)			28 323	14 066
Всичко (Общо разходи +10 +11 +12)			654 337	607 340	Всичко (Общо приходи + 9)			654 337	607 340

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Ръководител:

Съставител:

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

(инж. Александър Ветков

Съставител:

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Зачисано сгл. чл.59,ал.3 и 4, във
пръва с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗДЦ

Заверил съгласно одиторски доклад от 28.03.2025 г.

"Филипов Олитинг" ООД, одиторско дружество

Моника Асенова

Регистриран одитор, отговорен за оди

Управител

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
към 31.12.2024 година

АКТИВ			ПАСИВ				
РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Бележка	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Бележка	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година <i>1</i>	Предходна година <i>2</i>			Текуща година <i>1</i>	Предходна година <i>2</i>
<i>а</i>							
А. Записи, но не внесен капитал				А. Собствен капитал			
Б. Ветущи (дълготрайни) активи				Г. Залисани капитал		100 000	100 000
Г. Нематериални активи				II. Резерв от последващи оценки	23.3	1 339 059	1 351 185
1. Конфесии, патенти, лицензи, търговски марки,	17	3 911	642	III. Резерв			
Общо за група Г:		3 911	642	1. Други резерви		391 964	392 559
II. Дълготрайни материални активи				IV. Натурална печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:		391 964	392 559
1. Земи и сгради, в т.ч.:		431 707	435 182	- печалба		(576 552)	(573 799)
- земи		335 611	335 549	- непериодична печалба		(576 552)	(573 799)
- сгради		96 096	99 633	Общо за група III:		(28 323)	(14 066)
2. Машини, производствено оборудване и апаратура		181 500	150 839	Общо за група IV:			
3. Свържени, транспортни средства и други		2 529 013	2 601 664	V. Текуща печалба (загуба)			
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане		2 211 605	1 788 711	Общо за РАЗДЕЛ А:		1 226 148	1 255 879
Общо за група II:	18	5 353 825	4 976 396	Б. Провизии и скории заплата			
III. Дълготрайни финансови активи				1. Провизии за пенсионни заплата	13.2	42 667	36 991
1. Акции и дялове в предприятия от група		5	5	2. Провизии за данъци, в т.ч.:	24.1	83 919	83 919
3. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	19	2 883	2 883	- отсрочени данъци		80 613	83 919
Общо за група III:		2 888	2 888	Общо за РАЗДЕЛ Б:		123 280	120 910
IV. Отсрочени данъци		-	-	В. Заплата			
Общо за РАЗДЕЛ Б:		5 360 624	4 979 926	1. Заплата към финансови предприятия, в т.ч.:	25.2	1 529	2 171
В. Текущи (краткотрайни) активи				до 1 година		642	
Г. Материални запаси				над 1 година		1 529	
1. Суровини и материали	20.1	100 650	72 628	2. Заплата към доставчици, в т.ч.:	26	62 247	15 466
2. Продукция и стоки, в т.ч.:		467	282	до 1 година		62 247	15 466
- продукция		465	275	над 1 година		-	-
- стоки		2	7	3. Получени аванси, в т.ч.:	26	-	-
Общо за група Г:	20	101 117	72 910	до 1 година		-	-
II. Вземания				над 1 година		-	-
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:	21.1	92 854	95 003	4. Заплата, свързани с асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:	26	3 053	301
над 1 година		51 817	53 988	до 1 година		3 053	
2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени, в т.ч.:		575	500	над 1 година		-	-
над 1 година		-	-	5. Други заплата, в т.ч.:		177 465	66 966
3. Други вземания, в т.ч.:	21	62 460	47 429	до 1 година		126 346	31 014
над 1 година		-	-	над 1 година		51 119	35 952
Общо за група II:		155 889	142 932	- към персонала, в т.ч.:		24 046	18 982
над 1 година		51 817	53 988	до 1 година		24 046	18 982
III. Инвестиции				над 1 година		-	-
IV. Приходи средства, в т.ч.:				- осигурителни заплата, в т.ч.:		8 896	1 053
- брой		5	6	до 1 година		8 896	1 053
- в безсрочни сметки (депозити)		273 784	290 571	над 1 година		-	-
Общо за група IV:	22	273 789	290 577	- данъчни заплата, в т.ч.:		2 382	180
Общо за РАЗДЕЛ В:		550 795	506 419	до 1 година		2 382	180
				над 1 година		-	-
				Общо за РАЗДЕЛ В, в т.ч.:		244 294	84 904
				до 1 година		192 288	47 423
				над 1 година		52 006	37 481
				Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:			
				- финансирания		4 294 355	4 021 152
				- приходи за бъдещи периоди	27	3 558	3 835
				Общо за РАЗДЕЛ Г:		4 297 913	4 024 987
Г. Приходи за бъдещи периоди		216	335	Сума на ПАСИВА (А+Б+В+Г)		5 891 635	5 486 680
Сума на АКТИВА (А+Б+В+Г)		5 891 635	5 486 680				

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
за периода 01.01.2024 - 31.12.2024 година

Показатели	Записан капитал	Резерв от последващи оценки	РЕЗЕРВИ		Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/(загуба)	Общо собствен капитал
			Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита (загуба)			
а	1	2	3	4	5	6	7	
1. Салдо в началото на отчетния период	100 000	1 351 185	392 559		(573 799)	(14 066)	1 255 879	
2. Изменения за сметка на собствениците, в т.ч.:	-	-	(595)	-	-	-	(595)	
- увеличение	-	-	161	-	-	-	161	
- намаление	-	-	(756)	-	-	-	(756)	
3. Финансов резултат за текущия период	-	-	-	-	-	(28 323)	(28 323)	
4. Други изменения в собствения капитал	-	(12 126)	-	-	(2 753)	14 066	(813)	
5. Собствен капитал към края на отчетния период	100 000	1 339 059	391 964	-	(576 552)	(28 323)	1 226 148	

(в хил. лв.)

Приложенията на съответните страници са неразделна част от настоящият индивидуален финансов отчет. Индивидуалният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 19.03.2025 г.

Дата на съставяне: 19.03.2025 г.

Съставител:

(Лидия Давидова)

Ръководител:

(инж. Александър Вецков)

Заверил съгласно одиторски доклад от 28.03.2025 г.

"Филипов Одитинг" ООД, одиторско дружество

Моника Асенова

Регистриран одитор, отговорен за одита

Управител

Приложенията на съответните страници са неразделна част от настоящият индивидуален финансов отчет. Индивидуалният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 13.03.2025 г.

Съставител:

Ръководител:

Заличено съгл. чл. 59, ал. 3 и 4, във връзка с чл. 45, ал. 1, т. 3 от ЗЗД

Заверил съгласно одиторски доклад от 2025 г.

"Филипов Одитинг" ООД, одиторско дружество
Задължително: чл.59, ал.3 и 4, новя влязла с чл.45, ал.1, т.3 от
ЗЗПН

Моника Асенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Управител

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Правен статут

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура” (НКЖИ или Компанията) е създадена в България в съответствие с изискванията на Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г. и е регистрирана с решение на Софийски градски съд №1 от 15 януари 2002 г., вписана в търговския регистър по фд №23/2002 г. под №948.

Седалището и адресът на управление на Компанията са: Република България, гр. София, Столична община, район Сердика, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №110.

Компанията е създадена при преобразуване на Национална компания „Български държавни железници” (НК БДЖ) чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. НКЖИ е правопреемник на отделените активи и пасиви от НК БДЖ в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура, съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г.

2. Собственост и управление

Едноличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерство на транспорта и съобщенията (МТС).

Органи на управление на Компанията са: министър на транспорта и съобщенията, Управителен съвет (УС) и генерален директор.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на министъра на транспорта и съобщенията.

Управителният съвет на НКЖИ е в състав:

- За периода от 01.01.2024 г. до 24.04.2024 г.: Камен Диков, Васко Балабанов и Мария Генова;
- За периода от 25.04.2024 г. до 05.08.2024 г.: Емилия Никова, Васко Балабанов и Мария Генова;
- За периода от 06.08.2024 г. до 31.12.2024 г.: Емилия Никова, Васко Балабанов и Стоян Стоянов;

Към датата на одобряване и приемане на настоящия финансов отчет Управителният съвет е в състав Тодор Василев, Йордан Върбанов и Александър Вецков.

Генерален директор на Компанията:

- За периода от 01.01.2024 г. до 05.08.2024 г.: Мария Генова;
- За периода от 06.08.2024 г. до 31.12.2024 г.: Стоян Стоянов;

Към датата на подписване на настоящия финансов отчет генерален директор на Компанията е Александър Вецков.

Одитният комитет е в състав:

- За периода от 01.01.2024 г. до 04.01.2024 г.: Катя Атанасова, Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 05.01.2024 г. до 16.06.2024 г.: Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 17.06.2024 г. до 09.07.2024 г.: Мая Шишкова;

- За периода от 10.07.2024 г. до 10.07.2024 г.: Мая Шишкова и Весела Белухова;
- За периода от 11.07.2024 г. до 23.10.2024 г.: Севдалина Паскалева, Мая Шишкова и Весела Белухова.
- За периода от 24.10.2024 г. до 31.12.2024 г.: Севдалина Паскалева, Мая Шишкова и Мариана Якофова.

В НКЖИ като структури са обособени административно-стопански звена: Управление на движението на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Шумен, Пловдив и Бургас, Поделение „Електроразпределение” (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации” (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК).

3. Предмет на дейност

В качеството си на основен управител на железопътната инфраструктура на Република България НКЖИ предоставя по недискриминационен начин на всички железопътни предприятия, включително лицензирани превозвачи равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура, обслужващите съоръжения, допълнителни и спомагателни услуги. За целта Компанията извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура; разработва графика за движение на влаковете по заявки за превоз, съгласувано с превозвачите, а за пътническите превози – и с общините. Компанията събира инфраструктурни такси в размер, определен съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, приета от Министерски съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията. В Методиката са дефинирани два компонента на таксата: 1.) такса за преминаване по железопътната инфраструктура и 2.) такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия.

На основание лиценз №Л-327-19/17.05.2010 г., поделение „Електроразпределение” (ЕРП) считано от 01.01.2013 г. разпределя тягова ел. енергия на жп превозвачи по разпределителни мрежи на железопътния транспорт, издаден от ДКЕВР (преименувана на КЕВР). Лицензията е единствена за територията на страната и е за срок от 35 години.

НКЖИ има дъщерно дружество „ТРЕН” ЕООД с предмет на дейност: търговия на електрическа енергия, след предоставен лиценз от КЕВР, (допълнено с Решение №2 от 22 октомври 2007 г.) икономическо и финансово обслужване на трети лица, маркетингова дейност, търговска реализация на разрешени със закон стоки в страната и чужбина, покупка на стоки и други вещи с цел препродажба в първоначален, преработен или обработен вид, предприемачество, инженеринг, търговско представителство и посредничество, складови стоки, лизинг, сделки с недвижими имоти, извършване на сделки и услуги незабранени със закон в страната и чужбина, спедиторски и превозни сделки, външноикономическа и външнотърговска дейност, съответстващи на българското законодателство и международни договорни изисквания, както и дейност и услуги, незабранени със закон. Дружеството извършва продажба на електрическа енергия въз основа на лицензия за търговия с електрическа енергия №Л-490-15 от 13 юли 2017 г., издадена от Комисия за енергийно и водно регулиране на Република България за срок от 10 години до м.06.2020 г.

Дъщерното дружество приключва дейността си „Търговия на електрическа енергия“ на основание решение на Управителния съвет на Компанията майка от 11.06.2020 г. за прекратяване на търговската дейност на дружеството и обявяването му в ликвидация, и на основание заповед №ПД-137/17.07.2020 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (старо наименование), с която е разрешено на ръководството на Компанията майка да прекрати дейността на „ТРЕН“ ЕООД. Това обстоятелство е вписано в Агенцията по вписванията – търговския регистър на 29.10.2020 г. На основание Решения на УС на Компанията майка взети с протоколи №12-10/21 от 27.10.2021 г., №31-10/22 от 21.10.2022 г.,

№35-10/23 от 25.10.2023 г. и №39-10/24 от 09.10.2024, срокът на ликвидация на дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е удължаван с по една година, като последното удължаване е считано от 30.10.2024 г.

4. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на НКЖИ към края на годината, финансовите резултати и паричните потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2024 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

5. База за изготвяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на Компанията е изготвен в съответствие с българското счетоводно законодателство за 2024 г.:

- Закон за счетоводството (ЗСч);
- и
- при спазване на всички приложими изисквания на Националните счетоводни стандарти (НСС), така както са приети за прилагане в България.

Формата, структурата и съдържанието на съставните части на финансовия отчет са определени в Националните счетоводни стандарти (НСС).

Компанията води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като нейна отчетна валута за представяне. Данните във финансовия отчет и пояснителните приложения към него са представени в хиляди лева (*В хиляди лева*).

Този финансов отчет е индивидуален финансов отчет на Компанията.

Компанията изготвя и консолидиран финансов отчет. Консолидираният финансов отчет, за годината, приключваща на 31.12.2024 г. е в процес на изготвяне със срок на представяне 30.04.2025 г.

5.1. Промени в базата за изготвяне на финансовия отчет

Компанията прилага база за изготвяне на финансовите си отчети: Национални счетоводни стандарти (НСС).

Компанията не е извършвала промени в базата за изготвяне на финансовите си отчети и в счетоводната си политика за отчетния период, оповестена по-долу.

5.2. Действащо предприятие

Финансовите отчети са изготвени на база на предположението, че НКЖИ ще продължи да съществува като действащо предприятие.

Компанията отчита загуба от дейността си преди данъци за 2024 г. в размер на 31 539 хил. лв. и загуба след данъци в размер на 28 323 хил. лв., като натрупаните непокрити загуби от предходни периоди, без влиянието на текущия финансов резултат към 31 декември 2024 г., са 576 552 хил. лв. Тези данни индикират съществуването на значителна несигурност, която може да породи съмнение относно възможността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране.

5.3. Приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет, съгласно НСС, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на финансовия отчет. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

5.4. Сравнителни данни

В годишния индивидуален финансов отчет, включващ: индивидуален счетоводен баланс, индивидуален отчет за приходи и разходи и индивидуален отчет за паричните потоци, е представена съответната сравнителна информация за един предходен отчетен период по отношение на всеки раздел, група и статия в тях. Там където е направена корекция или рекласификация в сравнимата информация е оповестено в настоящото приложение, а когато е невъзможно да се извърши корекция се оповестява причината, поради която това практически е невъзможно.

5.5. Отчетна валута и признаване на курсови разлики

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменния курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителния курс на БНБ.

Българският лев е с фиксиран курс към евро при съотношение 1 евро = 1.95583 лв.

Курсът на българския лев към щатски долар (USD), валиден за 31.12.2024 г. е 1.8826 лв. (31.12.2023 г.: 1.76998 лв.).

6. Значими счетоводни политики

6.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно НСС. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Представянето на финансов отчет, съгласно НСС, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Съгласно чл. 2, ал. 1, т.3 от Закон за публичните предприятия, НКЖИ е публично предприятие, което следва да изготвя тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади, и да ги предоставя на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

6.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие със СС 1 „Представяне на финансови отчети“, в който са определени формите, структурата и съдържанието на съставните части на финансовия отчет.

В индивидуалния счетоводен баланс се представят два сравнителни периода, когато Компанията:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет,

и това има съществен ефект върху информацията в индивидуалния счетоводен баланс към началото на предходния период.

6.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Компанията по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

6.4. Приходи

Приходите включват приходи от инфраструктурни такси: такси за преминаване по жп инфраструктурата и такси за използване на електрозахранващо оборудване; разпределение на тягова електроенергия; продажба на активи и предоставяне на услуги.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Компанията.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Компанията, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

6.4.1. Приходи от инфраструктурни такси

Инфраструктурните такси се определят съгласно Методика за изчисляване на инфраструктурните такси, т. 1 „Пакет за минимален достъп” от Приложение II „Услуги, предоставяни на железопътните предприятия” на Директива 2012/34/ЕС, чл. 31, §3 от Европейския парламент и от Съвета. В Методиката са дефинирани два компонента на таксата:

1.) такса за преминаване по железопътната инфраструктура и 2.) такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия. Регламентирана е и такса за заявен и неизползван капацитет, приходите от която се признават като приходи от заявен и неизползван капацитет и се представят като други услуги (пояснителна бележка 9.3).

Приходите от инфраструктурни такси се признават месечно, както следва:

6.4.1.1. Такси за преминаване по жп инфраструктурата – на база ежемесечни отчети за действително преминалите километри (брутотонкилометри и влаккилометри) по железопътната инфраструктура.

6.4.1.2. Такси за използване на електрозахранващо оборудване – на база ежемесечни отчети за действително разпределената и потребена електрическа енергия по отчети от електромерите в локомотивите.

6.4.2. Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

Приходи от разпределение на тягова ел. енергия на железопътни превозвачи се признават месечно, на база реално потребено количество ел. енергия по количества, отчетени чрез електромери и признати с протоколи по превозвачи, оценени по действащи цени, утвърдени със съответните решения на КЕВР (пояснителна бележка 9.2).

6.4.3. Предоставяне на услуги

Приходи от наеми и други се признават при тяхното възникване на база на линейния метод за периода на договора. Всички услуги, регламентирани с Наредба №41, които НКЖИ предоставя на жп превозвачи, се предоставят като приходи от други услуги.

6.4.4. Продажба на активи

Продажбата на материали основно включва продажба на скрап. Приход се признава, когато Компанията е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материали. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалите без възражение. Сумата на получената продажна цена, съгласно договора за продажба на материали (скрап), се признава на приход за периода, в който се осъществи продажбата и се прехвърли собствеността. За договори, за които към края на отчетния период не е прехвърлена собствеността, приходът се отсрочва и се представя като отсрочен приход в индивидуалния счетоводен баланс на ред „Приходи за бъдещи периоди”.

Продажбата на дълготрайни активи включва продажба на недвижими имоти и движими вещи. Прехвърлянето на собствеността на продадените недвижими имоти се извършва с подписването на договора за покупко-продажба и съответните съгласувателни процедури, когато това е необходимо по местонахождение на имота и купувача, а за движими вещи – при подписването на договора за покупко-продажба между генералния директор на Компанията и купувача.

6.4.5. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

6.5. Разходи

6.5.1. Оперативни разходи

Разходите в Компанията се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи през периода, за който същите се отнасят.

6.5.2. Разходи за лихви и разходи по заеми

Финансовите разходи се включват в отчета за приходите и разходите, и се състоят от: лихвени разходи, банкови такси и разходи от курсови разлики от преоценка на валутни позиции.

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите за лихви, свързани с оценката на пенсионните задължения се признават и представят като за разходи за лихви.

6.6. Нематериални активи

В Нематериалните активи са включени: софтуер, патенти, лицензи и други нематериални активи, използвани в Компанията.

Отчитането на нематериалните активи се извършва съгласно СС 38 „Нематериални активи“.

Първоначално оценяване

Първоначалната оценка при придобиване на нематериални активи се извършва по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. За придобитите след 01.01.2008 г. нематериални активи Компанията прилага стойностен праг на същественост – 700 лева.

Последващи разходи

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за приходите и разходите през периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално установената стандартна ефективност и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Методи на амортизация

Амортизацията се признава в индивидуален отчет за приходите и разходите по линейния метод, съгласно СС 4 „Отчитане на амортизациите“, за периода на полезния живот на дълготрайните нематериални активи.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• софтуер	2 години
• други нематериални активи	7 години
• активи с ограничен срок на ползване	срокът за ползване, определен в договор или друг документ към момента на придобиването

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е въведен в употреба.

Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба.

Обезценка на активи

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценка се включват като разход в индивидуалния отчет за приходи и разходи.

6.7. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи включват земи, сгради, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар, компютърна техника и други, които са необходими за текущата дейност на Компанията и които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

Отчитането на дълготрайните материални активи се извършва съгласно СС 16 „Дълготрайни материални активи“.

В дълготрайните материални активи са включени сумата на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи, включително размерът на авансовите плащания. Стойността на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи включва стойността на материалите, на външните услуги, прекия труд и съответна част от общопроизводствените разходи.

Обектите на железопътната инфраструктура и земята, върху която са изградени или която е предназначена за изграждането им, са публична държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от дълготрайните материални активи съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те се отчитат като отделни дълготрайни материални активи.

Първоначално оценяване

Първоначалната оценка при придобиване на дълготрайни материални активи се извършва по цена на придобиване и всички преки разходи, свързани с привеждане на актива в състояние за използване.

За придобитите активи след 01.01.2008 г. Компанията е определила стойностен праг от 700 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

С последващите разходи, свързани с отделен дълготраен материален актив, се коригира балансовата стойност на актива, когато е вероятно Компанията да има икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, през който са направени.

Видовете последващи разходи и методите на тяхното определяне и счетоводно отразяване са включени в приетите „Правила за последващи разходи на заведени дълготрайни материални активи, с които се завишава отчетната им стойност“.

Последващите разходи, с които се завишава стойността на придобиване на даден дълготраен материален актив, се отчитат като подактиви към основния дълготраен материален актив с отделни дати на капитализация и полезен живот.

Оценка след първоначално признаване

След първоначалното признаване като актив всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Считано от 01.01.2018 г. Компанията е избрала и приела да прилага база за изготвяне на финансовите си отчети по Националните счетоводни стандарти (НСС), съгласно решение на Управителния съвет на НКЖИ, като е променила използваната база за изготвяне на финансови отчети по Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), и е приложила изискванията на СС 42 „Прилагане за първи път на националните счетоводни стандарти“.

Към 01.01.2005 г. и 01.01.2012 г. са извършени преоценки на земи, сгради и съоръжения по справедлива стойност на Компанията, по реда на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ с помощта на лицензиран независим оценител по справедлива стойност. Съгласно СС 42, когато

активите са били преоценявани по реда на МСС 16, тяхната преоценена стойност може да не се преизчислява, а да се приеме като приета стойност във встъпителния баланс към датата на преминаване към НСС. Натрупаният преоценен резерв се освобождава по реда на т.13.2 изречение първо от ПЗР на СС 16.

Методи на амортизация

Амортизацията се признава в индивидуален отчет за приходите и разходите по линейния метод, съгласно СС 4, за периода на полезния живот на дълготрайните материални активи. Земята и поетите ангажменти за придобиване на дълготрайни материални активи, включително размерът на авансовите плащания, не се амортизират.

Амортизируемата сума на дълготрайните активи се определя, като от стойността на придобиването им се приспадне тяхната остатъчна стойност.

Остатъчната стойност на дълготрайните активи се определя съгласно приетите „Правила за определяне на остатъчната стойност на дълготрайните материални активи при завеждането им в експлоатация“. Остатъчна стойност на амортизируем актив не се посочва, ако същата е незначителна по размер или процентно съотношение спрямо отчетната му стойност. Степента на значимост на остатъчната стойност се определя от отговорните технически лица към момента на въвеждане на съответните активи в експлоатация.

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е въведен в употреба.

Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба.

Полезният живот на дълготрайните материални активи се определя в съответствие с предполагаемия срок на физическото и моралното им износване, спецификата и бъдещите намерения за тяхната фактическа употреба.

Полезният живот на дълготрайните материални активи се преразглежда веднъж годишно при извършване на пълна годишна инвентаризация на активите и пасивите на Компанията.

При установени изменения във физическото и моралното износване или експлоатационната необходимост на дадени дълготрайни материални активи, полезният им живот се коригира, като се посочва нов предполагаем срок, през който същите ще останат във фактическа употреба, считано от датата, от която промяната влиза в сила.

На основание извършената промяна се преизчислява и актуализира общият полезен живот в основните данни на дълготрайните активи, обхващащ периода от датата на въвеждането им в експлоатация до изтичането на предполагаемия срок, през който се очаква същите да бъдат във фактическа употреба.

Промяната на полезния живот влиза в сила от 01.01. на следващата календарна година.

Разходите за амортизация са включени в индивидуален отчет за приходите и разходите на ред „Разходи за амортизация”.

Обезценка на дълготрайни материални активи

Балансовите стойности на ДМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовите стойности биха могли да се отличават съществено от възстановимата им стойност. При наличие на такива индикатори балансовите стойности се коригират до възстановимите стойности на съответните активи.

Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за

съответния актив. Загубите от обезценка се признават в индивидуалния отчет за приходи и разходи.

Извеждане от експлоатация на дълготрайни материални активи

При отпадане от експлоатационна необходимост на дълготрайните материални активи за повече от 12 месеца, през които от тях не се черпи икономическа изгода, същите се извеждат от употреба. Активите се рекласифицират в съответния клас, предназначен за активи извън експлоатация и начисляването на счетоводни амортизации се преустановява от месеца, следващ месеца, през който са изведени от употреба.

Извеждането от употреба на дълготрайни материални активи се извършва на основание одобрен доклад и издадена заповед на генералния директор на Компанията.

Връщане в експлоатация на изведени от употреба дълготрайни материални активи

При връщане обратно в експлоатация на изведени от експлоатация дълготрайни материални активи, същите се рекласифицират в съответния клас, към който се отнасят и начисляването на счетоводни амортизации се възобновява от месеца, следващ месеца, през който са върнати в експлоатация.

Връщането в експлоатация на дълготрайни материални активи, изведени от употреба, се извършва на основание одобрен мотивиран доклад и издадена заповед на генералния директор на Компанията.

Отписване на дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи се отписват, когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от използването им, чрез бракуване, продажба или безвъзмездно прехвърляне.

При частично отписване на дълготрайни материални активи отчетната стойност, подлежаща на отписване, се прехвърля в отделен подактив към основния дълготраен материален актив. Сумите на натрупаната амортизация, остатъчна стойност и преоценъчен резерв се разпределят пропорционално между отписаната и оставащата в употреба част на актива, на база отчетните им стойности.

Отписването на дълготрайни материални активи се извършва на основание Решения на Управителния съвет на Компанията.

6.8. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Компанията.

Контрол съществува, когато контролиращото предприятие притежава властта, директно или индиректно, да управлява финансовата и оперативна политика на друго предприятие (контролирано), в резултат на обстоятелствата:

- притежава мнозинство от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие (дъщерно предприятие);
- е акционер или съдружник в дъщерното предприятие и има право да назначава или да освобождава мнозинството на членовете на административното ръководство и/или членовете на управителния или надзорния съвет на друго предприятие (дъщерно предприятие);
- има право да упражнява господстващо влияние върху предприятие (дъщерно предприятие), в което е акционер или съдружник по силата на договор или клауза в учредителния му акт;
- е акционер или съдружник, притежаващ най-малко 20 на сто или повече от правата на глас в друго предприятие, и мнозинството на членовете на административното ръководство и/или членовете на управителния или надзорния съвет на другото предприятие, които са заемали длъжностите си през последните два отчетни периода и до датата на съставяне на консолидираните финансови отчети, са назначени

единствено по силата на упражняване на правата на глас;

- единствено то контролира мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие (дъщерно предприятие) по силата на договор с други акционери или съдружници в предприятието;
- има правомощията да упражнява или действително да упражнява доминиращо влияние или контрол върху дъщерното предприятие;
- предприятието майка и дъщерното предприятие се управляват общо от предприятието майка.

В индивидуалния финансов отчет Компанията представя инвестиция в дъщерно предприятие, отчетена по себестойностния метод.

Компанията признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

6.9. Инвестиции в асоциирани и други свързани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Компанията е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. В индивидуалния финансов отчет инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод. Други свързани предприятия са тези предприятия, в които Компанията има малцинствено участие.

Компанията признава дивидент от асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

6.10. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукция, незавършено производство и материали втора употреба.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси.

Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализируема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализируема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на другите разходи за периода, в който възниква възстановяването.

Текущото заприходяване на материали втора употреба се извършва на база издадена вътрешна заповед, в случаите на ликвидация и брак на активи, полезните материали от които могат да бъдат повторно използвани.

Себестойността на продукцията се определя от стойността на употребените материали, разходите за преработка и другите разходи, свързани с производството на съответната продукция.

Материалните запаси се отписват по метода на конкретно определената стойност, когато тяхното потребление засяга конкретни обекти по договори. Когато няма условия за прилагане

на метода на конкретно определената стойност, се прилага средно-претеглена стойност, формирана на ниво структурно звено.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответния приход.

В края на отчетния период се прави оценка на нетната реализируема стойност на материалните запаси. Когато отчетната стойност на материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се отчита като други текущи разходи.

6.11. Обезценка на активи

Обезценка на активи, съгласно СС 36 „Обезценка на активи“ се извършва най-малко веднъж в края на отчетния период във връзка с изготвяне на годишни финансови отчети.

Преглед за обезценка на активите се извършва, като:

- определя се дали са налице условия и индикатори за обезценка на актива;
- определя се възстановимата стойност на актива;
- определя се загубата от обезценка на актива.

При определяне на необходимостта от обезценка на активи Компанията прилага принципа за същественост.

Загубата от обезценка на актива се признава веднага като текущ разход.

Загубата от обезценка на актива се коригира в следващи отчетни периоди, само когато е настъпила промяна в очакванията, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка.

При възстановяването на загубата от обезценка преносната стойност на актива не следва да превишава преносната стойност, която би била определена, при положение че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка.

6.12. Свързани лица

Съгласно приложимия СС 24 „Оповестяване на свързани лица“, Компанията е във взаимоотношения на свързани лица, когато:

- контролира пряко друго предприятие;
- упражнява пряко значително влияние върху другото предприятие;
- упражнява чрез едно или повече предприятия значително влияние върху друго предприятие;
- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие;
- предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група;
- и двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице;
- предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, свързано с отчитащото се предприятие;
- лице, свързано с отчитащото се предприятие, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

В годишния индивидуален финансов отчет се оповестяват видът на сделките и сумите на неуредените разчети по сделките със свързани лица.

6.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Компанията стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

6.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, същите са класифицирани в следните категории: кредити и вземания;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в собствения капитал на Компанията.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Компанията, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от другите вземания на Компанията са към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на индивидуалния финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от оценения кредитен риск на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това.

Загубата от обезценка на търговски вземания се представя в индивидуалния отчет за приходи и разходи като „Разходи за обезценка“ на ред „Други разходи“.

Възстановените разходи от обезценка на събрани обезценени търговски вземания в предходни периоди, се представят на ред „Други приходи“.

6.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Компанията включват финансов лизинг, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи свързани с лихви и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в разходите като „Финансови разходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизируема стойност.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

6.14. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки. Индивидуалният отчет за паричните потоци се изготвя съгласно изискванията на т.3 на СС 7 „Отчети за парични потоци“ по прекия метод.

За целите на изготвянето на индивидуалния отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20% или 9%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- платеният/възстановеният ДДС по покупки/продажби на дълготрайни активи се посочва като плащане към/от доставчици/клиенти към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

За целите на изпълнение на условията на железопътни инфраструктурни проекти, финансирани от Европейски фондове при споделено управление (ЕФСУ) и други Международни финансиращи институции (МФИ), НКЖИ извършва безналични разплащания с контрагенти със средства получени от Кохезионен фонд и Европейски фонд за регионално развитие, включени в системата на електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) чрез сметка, титуляр на която е Управляващият орган към МТС, който финализира разплащанията.

Всички транзакции, извършени чрез системата СЕБРА, посочени по-горе, не са включени в индивидуалния отчет за паричния поток, а са представени като безналични плащания.

6.15. Данъчно облагане

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закон за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2024 г. е 10% (2023 г.: 10%).

Разходите за данъци, признати в текущия финансов резултат, включват сумата на отсрочените и текущите данъци.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на индивидуалния финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по балансовия метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влязат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи, относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

6.16. Отчитане на лизингови договори (като лизингополучател)

В съответствие с изискванията на СС 17 „Лизинг” правата и рисковете свързани със собствеността върху актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя.

Отчитането на счетоводните приходи и разходи на експлоатационните договори за лизинг, става на линейна база за целия период на договора, дори и когато постъпленията не се получават на тази база.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в индивидуалния счетоводен баланс на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В индивидуалния счетоводен баланс се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с приетата счетоводна политика за аналогични собствени активи.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи за външни услуги за срока на договора. Разходите, свързани с оперативния лизинг се признават в текущи разходи в момента на възникването им.

6.17. Основен капитал и резерви

Основният капитал отразява балансовата стойност на имуществото към 30.11.2001 г. съгласно параграф 4 от ПЗР на Закона за железопътния транспорт, предоставено на Компанията като правопреемник на Национална компания „Български държавни железници” и отнасящо се до железопътната инфраструктура.

Другите резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници” съгласно Разделителен протокол към 31 декември 2001 г. Измененията в тях са свързани с нетекущи активи, получени от или върнати по решения на едноличния собственик и държавата.

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на дълготрайни материални активи към датата на преоценка, оценявани последващо по преоценена стойност преди преминаване от база на отчитане МСФО към база на отчитане НСС (пояснителна бележка 23.3).

С преминаване към база на отчитане НСС, Компанията отчита последващо дълготрайните материални активи по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

6.18. Доходи на персонала

Компанията отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали от неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда (КТ) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, работникът или служителът има право на обезщетение съгласно чл. 222, ал. 3 от КТ и Компанията е задължена да му изплати обезщетение в размер на две brutни месечни трудови възнаграждения. В случай, че работникът или служителът е работил в Компанията или в

системата на БДЖ през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на размери, посочени в пояснителна бележка 13.2.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Ръководството на Компанията оценява с помощта на независим актюер настоящата стойност на задължението си за изплащане на обезщетения при пенсиониране на персонала, произтичащи от Кодекса на труда и Колективния трудов договор на Компанията в съответствие с изискванията на СС 19 „Доходи на персонала“. За целта се използва кредитния метод на прогнозираните единици. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, текучество на персонала, смъртност и бъдещи увеличения на заплатите.

Актюерската печалба и загуба се признава съгласно приложимите изисквания на СС 19, представя се като текущ разход и е включена в индивидуалния отчет за приходи и разходи на ред „Разходи за персонала“.

Разходите за лихви, свързани с оценката на пенсионните задължения са включени в индивидуалния отчет за приходи и разходи на ред „Разходи за лихви и други финансови разходи“.

6.19. Правителствени дарения и европейски фондове

Правителствените дарения, предоставени от държавата, представляват субсидии и други различни форми на финансиране, отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно СС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ“, предоставени от държавата, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни.

Правителствените дарения, предоставени от държавата, се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени.

Правителствените дарения, получени в Компанията като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им.

Правителствените дарения, свързани с амортизируеми активи, се признават на приход пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активи, придобити чрез тези дарения.

При придобиване на неамортизируеми активи (земи), в резултат на извършено отчуждаване във връзка с изграждане на обекти на железопътната инфраструктура, периодът на текущото признаване на приходи от полученото финансиране условно се приема за 25 години като средна продължителност на полезния живот на прилежащите към земята съоръжения.

Безвъзмездните средства представляват предоставени средства от ЕФСУ и други МФИ за финансиране на железопътни инфраструктурни проекти в програмите на Европейския съюз, на които НКЖИ е бенефициент.

6.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Като провизия в съответствие с изискванията на СС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи“ в Компанията се третира и отчита задължение с неопределена срочност или размер.

Провизията е текущо правно или конструктивно задължение на Компанията към датата на финансовия отчет. Провизиите се признават, когато има вероятност тези задължения, в резултат от минали събития, да доведат до изходящ поток на ресурси от Компанията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.

Провизия се признава в индивидуалните финансови отчети и като текущ разход, при спазване на условията на СС 37.

Към датата на индивидуалните финансови отчети сумите на признатите провизии се преразглеждат и коригират – актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Като условни задължения в Компанията се третира:

- Възможните задължения, произтичащи от минали събития, резултатът от които ще бъде потвърден единствено с настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на Компанията.
- Настоящи задължения, произтичащи от минали събития, които не са признати във финансовите отчети или защото не е налице вероятност погасяването им да доведе до изтичане на икономически ползи, или защото сумата на задължението не може да бъде остойностена достатъчно надеждно.

Условното задължение се оповестява, освен ако вероятната необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи, за погасяване на задължението е отдалечена във времето.

Условните задължения се оценяват, за да се определи дали се е появила вероятна необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи. Ако се е появила такава вероятна необходимост за статия, която преди е била третирана като условно задължение, провизията се признава във финансовите отчети за периода, през който е настъпила промяната.

Условни вземания не се признават във финансовите отчети.

Условни активи се оповестяват във финансовите отчети. Условните активи се оценяват постоянно, за да се отрази правилно тяхното представяне във финансовите отчети. Ако постъпването на потока икономически ползи е станало практически сигурно, тогава активът и свързаните с него приходи се признават във финансовите отчети за периода, през който е настъпила промяната. Ако постъпването на поток икономически ползи е станало вероятно, предприятието го оповестява като условен актив.

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Компанията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

6.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави значими преценки и редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети.

Действителните резултати могат да се различават от преценките, предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

6.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

6.22.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи периодично.

Към 31 декември 2024 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Компанията. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване на активи на жп инфраструктурата, за които е възможно да предстоят бъдещи реконструкции и модернизации.

6.22.2. Обезценки

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

6.22.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. При определяне на нетната реализируема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

6.22.4. Обезценка на кредити и вземания

Компанията използва корективна сметка за отчитане на сумата на обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази обезценка на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани или обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

6.22.5. Провизии

Компанията е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент. Компанията не е признала провизии за бъдещи задължения в настоящия финансов отчет, тъй като счита че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Компанията при уреждането им е малка.

6.22.6. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

Към 31.12.2024 г. не са признати отсрочени данъчни активи (пояснителна бележка 24).

7. Корекции на грешки от предходни години

Грешка, свързана с предходни периоди се класифицира като фундаментална по смисъла на приложимия СС 8 „Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика”, когато повлиява съществено на информацията във финансовите отчети за тези периоди.

Възприетият подход по смисъла на СС 8 „Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика”, е :

- Препоръчителният подход, при който фундаменталната грешка, свързана с предходния период, за който се отнася се отчита през текущия период чрез увеличаване (или намаляване) на салдото на неразпределената печалба от минали години (непокрита загуба от минали години) и сравнителната информация се преизчислява.

Съгласно счетоводната политика на Компанията, корекция на суми под 500 хил. лв. за предходен период се отчитат в печалбите и загубите за текущия период, а над този стойностен праг, се прилага препоръчителния подход чрез корекция: увеличаване или намаляване на салдото на натрупаните финансови резултати от минали години, като сравнителната информация за съответните предходни отчетни периоди се преизчислява.

8. Финансово управление на риска

Дейността на Компанията е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Детайлна информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Компанията е представена в пояснителни бележки 29 и 30.

8.1. Валутен риск

Дейността на Компанията се осъществява на територията на Република България, няма значими разчети, приходи и разходи деноминирани в чуждестранна валута.

Валутните рискове са минимални, тъй като валутният курс на българския лев към еврото е фиксиран.

8.2. Кредитен риск

Максималният кредитен риск, свързан с финансовите активи, е до размера на преносната им стойност отразена в индивидуалния счетоводен баланс на Компанията.

8.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси своите задължения. Компанията посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящи и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

8.4. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява рискът стойността на лихвоносните задължения на Компанията да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти.

Компанията спазва условията на поетите споразумения и ангажименти, поради което този риск е сведен до минимум.

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

9. Нетни приходи от продажби

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Приходи от инфраструктурни такси	45 753	56 139
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	45 154	42 524
Приходи от други услуги	14 730	18 060
Приходи от услуги	105 637	116 723
Приходи от стоки	48	49
Общо нетни приходи от продажби:	105 685	116 772

Нетните приходи от продажби включват приходи от продажба на услуги и стоки.

9.1. Приходи от инфраструктурни такси

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Приходи от преминаване	29 250	44 349
Приходи от използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия	16 503	11 790
Общо:	45 753	56 139

Най-значителен дял в размера на приходите от инфраструктурни такси е от дружествата от група „ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД с 69,42%, в това число: „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД – 47,97% и „БДЖ-Товарни превози” ЕООД – 21,44%. Голям дял от другите превозвачи има „БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО” ЕООД – 8,22%.

9.2 Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

Представените приходи от разпределение на тягова електрическа енергия са генерирани от разпределението ѝ към жп превозвачи. През 2010 г. лицензиращият орган „Държавна комисия за енергийно и водно регулиране” (ДКЕВР), преименувана на „Комисия за енергийно и водно регулиране” (КЕВР) издава на НКЖИ лицензия №Л-327-19/17.05.2010 г. за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. Лицензията е единствена за територията на страната и е за срок от 35 години. В качеството си на разпределително дружество НКЖИ сключва и необходимите по закон договори с енергийните дружества „Национална електрическа компания” ЕАД и „Електроенергиен Системен Оператор” ЕАД (ЕСО ЕАД). По този начин от 01.01.2013 г. НКЖИ практически стартира дейността „разпределение на тягова електрическа енергия” съгласно издадената лицензия.

Цената за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт” е нормативно определена от КЕВР. С Решения №Ц-20 от 01.07.2022 г. и №Ц-15 от 30.06.2023 г. КЕВР определя цена за втората и третата ценова година от четвъртия регулаторен период за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт”, в сила съответно от 01.07.2022 г. и от 01.07.2023 г. С Решение №Ц-18 от 30.06.2024 г. КЕВР определя цена за първа ценова година от петия регулаторен период за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт”, в сила от 01.07.2024 г.

Във връзка с Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (издадени от КЕВР), за плащане чрез директен дебит (съгласно Инstrukция №5 „Плащане чрез директен дебит” на „Българска независима енергийна борса” ЕАД), поделение „Електроразпределение” използва банкова сметка за закупуване на необходимите количества

ел. енергия за технологичните разходи за извършване на основната си дейност (пояснителна бележка 22.2).

9.3. Приходи от други услуги

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Приходи от предоставени на превозвачи други услуги по Наредба 41	4 534	7 210
Приходи от дезинфекционни станции	3 168	3 376
Приходи от ремонтни дейности и други услуги	3 002	2 668
Приходи от заявен и неизползван капацитет Наредба 41	2 252	2 779
Приходи от кантарни участъци	1 259	1 252
Приходи от съхранение на военно-временни запаси	515	775
Общо:	14 730	18 060

10. Други приходи

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Приходи от финансираня	477 600	430 659
Приходи от продажба на активи	11 308	6 484
Други приходи	17 308	15 580
Общо:	506 216	452 723

10.1. Приходи от финансираня

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Финансираня, свързани с покриване на разходи	338 791	289 465
Финансираня, свързани с нетекущи активи	134 680	140 098
Финансираня, свързани с правителствени компенсации за ел.енергия	1 344	736
Финансираня, свързани с текущи активи	2 785	360
Общо:	477 600	430 659

Приходите от финансираня, свързани с нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити дълготрайни материални и нематериални активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на дълготрайните материални и нематериалните активи.

Приходите от финансираня, свързани с покриване на разходи са: за текущо поддържане на железопътната инфраструктура и други разходи за дейността, признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите.

Във връзка с приета актуализирана Програма за компенсиране на разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия за периода 01.07.2024 г. до 31.12.2024 г., одобрена от Министерски съвет с Решение №654 от 18.09.2024 г. и в изпълнение на чл. 366, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката (2023 г.: за периода от 01.01.2023 г. до 31.03.2023 г. Програмата е одобрена от Министерски съвет с Решение №104 от 02.02.2023 г.; за периода от 01.09.2023 г. до 31.12.2023 г. – одобрена с Решение №688 от 04.10.2023 г.):

- като краен небитов потребител Компанията начислява и признава приходи по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в размер на 1 259 хил. лв.

(2023 г.: 736 хил. лв.) на ред „Финансирания, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия“.

- като оператор на електропреносната и електроразпределителните мрежи, чрез поделение „Електроразпределение”, е сключен Договор №6-ОПР/08.10.2024 г. за компенсации за периода юли-декември 2024 г. (Договори №6-ОПР/20.02.2023 г. за компенсации за периода януари-март 2023 г. и №6-ОПР-2/30.10.2023 г. за компенсации за периода септември-декември 2023 г.) с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. По този договор има извършени плащания за компенсации на технологичните разходи за м. ноември и декември 2024 г. в размер на 85 хил. лв. (2023 г. не е получавана компенсация) поради високата средномесечна цена на електрическа енергия за Компанията, която е пряко зависима от средномесечна борсова цена на електрическата енергия, закупувана от Българска независима енергийна борса в сегмент „Ден напред“ и от балансираща енергия (недостиг и излишък) от ЕСО ЕАД.

10.2. Приходи от продажба на активи

Себестойността на продадените активи е включена на ред „Балансова стойност на продадени активи“ в индивидуалния отчет за приходите и разходите.

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Приходи от продажба на материални запаси	7 366	6 160
Приходи от продажба на нетекущи активи	3 942	324
Общо:	11 308	6 484

10.3. Други приходи

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Приходи от глоби и неустойки	6 223	2 102
Приходи от заведени втора употреба материали/скрап от брак/ликвидация	5 854	8 011
Приходи от наеми	4 077	3 786
Приходи от застрахователни събития	319	510
Други	835	1 171
Общо:	17 308	15 580

11. Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Материали и резервни части	(22 423)	(35 352)
Ел. енергия	(13 462)	(13 981)
Гориво	(6 133)	(6 425)
Топлоенергия	(618)	(530)
Вода	(457)	(392)
Общо:	(43 093)	(56 680)

Получени са правителствени компенсации по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия (пояснителна бележка 10.1)

12. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
----------------------	-------------	-------------

Охрана	(15 284)	(9 737)
Транспортни услуги и карти	(9 444)	(10 781)
Ремонти и текущо поддържане на жп инфраструктура	(8 923)	(12 381)
Почистване	(6 052)	(5 192)
Абонаментни услуги	(3 669)	(4 271)
Застраховки	(3 202)	(2 917)
Данък сгради, такса смет и други	(2 052)	(1 941)
Лабораторни услуги, експертизи, измерване и фискализиране	(1 766)	(1 943)
Внедряване и доработка ПП, системна помощ и обработка на информация	(1 440)	(3)
Наеми	(1 137)	(306)
Такси	(709)	(697)
Телефонни и пощенски услуги	(490)	(450)
Курсове за обучение	(457)	(104)
Граждански договори	(385)	(447)
Други	(1 339)	(1 600)
Общо:	(56 349)	(52 770)

13. Разходи за персонала

13.1. Възнаграждения на персонала

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Възнаграждения	(241 462)	(196 194)
Изменение на провизията за обезщетения при пенсиониране	(7 864)	(7 183)
Компенсирuеми отпуски	(5 176)	(4 181)
Разходи за възнаграждения	(254 502)	(207 558)
Разходи за социални осигуровки и надбавки	(81 565)	(69 839)
в т.ч. осигуровки, свързани с пенсии	(27 524)	(23 479)
Общо:	(336 067)	(277 397)

Средният списъчен брой на персонала за 2024 г. е 10 437 бр. (2023 г.: 10 534 бр.)

Актюерската печалба/загуба и разходите за трудов стаж е призната като текущ разход и е включена в индивидуалния отчет за приходи и разходи на ред „Разходи за персонала“.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения са включени в индивидуалния отчет за приходи и разходи на ред „Разходи за лихви и други финансови разходи“. Всички други разходи, представени по-долу, са включени на ред „Разходи за възнаграждения“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Компанията, призната за текущата година и сравнителния период, може да бъде представена, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Актюерски печалби/(загуби) от промени във	119	524

демографските предположения		
Актьорски печалби/(загуби) от промени в финансовите предположения	484	(1 548)
Общо актьорски печалби/(загуби):	603	(1 024)
Разходи за текущ трудов стаж	(8 467)	(6 159)
Общо изменение на провизия за обезщетения при пенсиониране:	(7 864)	(7 183)
Разходи за лихви	(1 565)	(1 389)
Общо разходи по планове с дефинирани доходи, признати в ОПР	(9 429)	(8 572)

13.2. Задължения за обезщетения при пенсиониране

При прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, включително и по условията на чл.68а от Кодекса за социално осигуряване, независимо от основанията за прекратяването, работниците и служителите имат право на обезщетение по чл. 222, ал. 3 от Кодукса на труда. Когато последните им 10 години трудов стаж са при един и същ работодател, обезщетението се завишава с 4 брутни работни заплати.

Планът излага Компанията на актьорски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на база на публикуваните от БНБ данни за дългосрочния лихвен процент (доходност от Бенчмарк държавни облигации) в края на 2024 г. Падежът на облигациите съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на висококачествените корпоративни облигации ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Компанията.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за дефинирани доходи към 31.12.2024 г. се очаква да бъдат уредени през следващи отчетни периоди и са представени в индивидуалния счетоводен баланс на ред „Провизии за пенсии и други подобни задължения“.

За определяне на задълженията за обезщетения при пенсиониране Компанията е направила актьорска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран независим актьор. За изчисляване на размера на задължението актьорът е оценявал група служители, подлежащи на пенсиониране в десетгодишен период 2025-2034 г.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
----------------------	-------------	-------------

Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	36 991	31 897
Разходи за лихви	1 565	1 389
Разход за текущ стаж	8 467	6 159
Изплатени суми за пенсиониране през годината	(3 753)	(3 478)
Ефект от промени във финансовите предположения	(119)	(524)
Ефект от промени в демографските предположения	(484)	1 548
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	42 667	36 991
от тях: нефинансирани	42 667	36 991

Използвани са следните актюерски допускания:

	2024	2023
Дисконтиращ лихвен процент	3,9294%	4,0328%
Бъдещо увеличение на заплати и възнаграждения	22% за 2025/11% за 2026/7% за 2027 и 3% ежегодно в следващите години	22% за 2024/13% за 2025/10% за 2026 и 3% ежегодно в следващите години
Средна пенсионна възраст при мъжете	от 64 до 65 години	от 64 до 65 години
Средна пенсионна възраст при жените	от 62 до 63 години	от 62 до 63 години
Текучество на персонала	5,9%	5,7%

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2024 г.:

Промени в значими актюерски предположения

В хиляди лева

Лихвен процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Ефект на промяна на провизията, заделена към 31.12.2024 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране	(469)	469
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Ефект на промяна на провизията, заделена към 31.12.2024 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране	(2 133)	2 133
Промяна в степените на смъртност	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Ефект на промяна на провизията, заделена към 31.12.2024 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране	(384)	384

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

14. Други разходи за дейността

В хиляди лева	2024	2023
Балансова стойност на продадените активи	(5 316)	(4 457)
Работно и униформено облекло	(3 882)	(2 491)
Нанесени щети	(3 697)	(858)
Внесени в бюджета 50% от получени наеми	(2 001)	(1 876)
Командировки	(1 508)	(1 440)
Брак на дълготрайни активи	(1 459)	(5 657)
Отписани вземания	(1 279)	-
Изгубени съдебни дела	(722)	(198)
Глоби и неустойки	(675)	(629)
Охрана на труда	(603)	(302)
Членски внос международни организации	(485)	(408)
Дарения	(428)	(356)
Стипендиантска програма	(405)	(270)
Километрични възнаграждения	(325)	(317)
Други разходи за дейността	(551)	(754)
Общо:	(23 336)	(20 013)

Съгласно чл. 102 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., Компанията внася в държавния бюджет вноска в размер на 50 на сто от получения наем на отдадени под наем застроени или незастроени недвижими имоти. Сумата на вноската за 2024 г. е посочена на ред „Внесени в бюджета 50% от получени наеми“.

На ред „Балансова стойност на продадени активи“ се включват:

В хиляди лева	2024	2023
Балансова стойност на продадени материални запаси (скрап)	(5 005)	(4 427)
Балансова стойност на продадени дълготрайни материални активи	(283)	(13)
Балансова стойност на продадените стоки	(28)	(17)
Общо:	(5 316)	(4 457)

15. Финансови приходи и финансови разходи

В хиляди лева	2024	2023
Финансови приходи		
Приходи от съучастия - дивиденди	1 607	1 534
Общо:	1 607	1 534

Приходите от съучастия представляват приходи от дивиденди получени в резултат от взети решения от общите събрания на съдружниците през 2024 г. за разпределяне на печалбата за 2023 г. от: „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД в размер на 1 147 хил. лв. (2023 г.: 1 001 хил. лв.) и от ЗАД „Алианц България” в размер на 460 хил. лв. (2023 г.: 533 хил. лв.).

Финансови разходи	2024	2023
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(1 565)	(1 389)
Разходи за лихви по лизингови договори	(63)	(83)
Други финансови разходи (банкови такси)	(10)	(6)
Разходи за лихви и други финансови разходи	(1 638)	(1 478)
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	(2)	(6)
Общо:	(1 640)	(1 484)

Разходите за лихви по лизингови договори представляват лихви по договори за финансов лизинг.

16. Данъчно облагане

	2024	2023
<i>В хиляди лева</i>		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	-	-
Текущ разход за корпоративен данък	-	-
Ефект от отсрочени данъци	3 216	3 811
(Разход)/Икономия за данъци от печалбата	3 216	3 811

Текущите и отсрочените данъци върху печалбата се определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2024 г. е 10% (2023 г.: 10%).

Ефектът от отсрочени данъци е свързан с отписан преоценъчен резерв на отписани активи (пояснителна бележка 24.1).

Признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2024	2023
<i>В хиляди лева</i>		
Печалба/(Загуба) преди данъчно облагане	(31 539)	(17 877)
Данъчна ставка	10%	10%
Икономия/(Разход) за данъци върху дохода	3 154	1 788
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	213 084	220 606
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(174 868)	(178 414)
Текущ икономия/(разход) от данъци върху дохода от увеличения и намаления на счетоводен резултат	3 822	4 219
Разход за данък върху облагаемата печалбата	-	-
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики (нетно)	3 216	3 811

Съответните данъчни периоди на Компанията могат да бъдат обект на проверка от Данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На

ръководството на Компанията не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

Пояснителна бележка 24 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в Неразпределена печалба.

17. Нематериални активи

2024

В хиляди лева

Отчетна стойност

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Салдо към 01.01.2024 г.	10 613	52	426	11 091
Придобити	557	-	3 920	4 477
Отписани	(54)	-	-	(54)
Салдо към 31.12.2024 г.	11 116	52	4 346	15 514

Амортизации

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Салдо към 01.01.2024 г.	10 206	52	191	10 449
Амортизация за периода	643	-	565	1 208
Отписани през периода	(54)	-	-	(54)
Салдо към 31.12.2024 г.	10 795	52	756	11 603

Балансова стойност

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Салдо към 01.01.2024 г.	407	-	235	642
Салдо към 31.12.2024 г.	321	-	3 590	3 911

2023

В хиляди лева

Отчетна стойност

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Салдо към 01.01.2023 г.	10 551	52	426	11 029
Придобити	64	-	-	64
Отписани	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31.12.2023 г.	10 613	52	426	11 091

Амортизации

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Салдо към 01.01.2023 г.	9 827	52	139	10 018
Амортизация за периода	381	-	52	433
Отписани през периода	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31.12.2023 г.	10 206	52	191	10 449

Балансова стойност

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Салдо към 01.01.2023 г.	724	-	287	1 011
Салдо към 31.12.2023 г.	407	-	235	642

18. Дълготрайни материални активи

31.12.2024

В хиляди лева

Отчетна стойност

Салдо към 01.01.2024 г.

Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Предоставени аванси	ДМА в процес на изграждане	Общо
335 549	163 921	419 765	4 085 267	47 718	18 963	247 141	1 541 570	6 859 894
374	89	-	23	25	-	27 517	627 517	655 545
(998)	(288)	(21 610)	(14 491)	(450)	(98)	(78 655)	(200)	(116 790)
-	-	126	-	(126)	-	-	-	-
686	2 735	55 906	82 573	10 204	1 181	-	(153 285)	-
335 611	166 457	454 187	4 153 372	57 371	20 046	196 003	2 015 602	7 398 649

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2024 г.

-	64 288	268 926	1 506 172	29 918	14 194	-	-	1 883 498
-	6 245	25 220	159 634	3 214	1 547	-	-	195 860
-	(172)	(21 585)	(12 246)	(433)	(98)	-	-	(34 534)
-		126		(126)		-	-	-
-	70 361	272 687	1 653 560	32 573	15 643	-	-	2 044 824

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2024 г.

335 549	99 633	150 839	2 579 095	17 800	4 769	247 141	1 541 570	4 976 396
335 611	96 096	181 500	2 499 812	24 798	4 403	196 003	2 015 602	5 353 825

31.12.2023

В хиляди лева

Отчетна стойност

Салдо към 01.01.2023 г.

Земни	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Предоставени аванси	ДМА в процес на изграждане	Общо
324 249	163 028	414 416	3 967 461	44 569	17 766	276 487	920 751	6 128 727
1 265	42	16	365	5	18	70 642	793 329	795 040
(388)	(107)	(3 247)	(29 813)	(173)	(177)	(99 988)	(622)	(63 873)
-	(143)	-	143	-	-	-	-	-
10 423	1 101	8 580	147 111	3 317	1 356	-	(171 888)	-
335 549	163 921	419 765	4 085 267	47 718	18 963	247 141	1 541 570	6 859 894

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2023 г.

-	57 896	238 859	1 366 834	27 496	12 787	-	-	1 703 872
-	6 477	32 869	158 820	2 595	1 583	-	-	202 344
-	(59)	(2 802)	(19 508)	(173)	(176)	-	-	(22 718)
-	(26)	-	26	-	-	-	-	-
-	64 288	268 926	1 506 172	29 918	14 194	-	-	1 883 498

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2023 г.

324 249	105 132	175 557	2 600 627	17 073	4 979	276 487	920 751	4 424 855
335 549	99 633	150 839	2 579 095	17 800	4 769	247 141	1 541 570	4 976 396

Дълготрайните материални активи включват земи, сгради, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар, компютърна техника и други, които са необходими за текущата дейност на Компанията и които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

В дълготрайните материални активи са включени сумата на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, размерът на авансовите плащания и отдадени дълготрайни материални активи при условията на концесия. Стойността на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи в процес на изграждане включва стойността на материалите, на външните услуги и прекия труд.

В състава на дълготрайните материални активи са включени отдадени на концесия дълготрайни материални активи, предоставени от собственика на капитала на „Интермодален терминал южен централен район на планиране в България – Пловдив“ за срок 27 години, ползите от които се получават от държавата, представлявана от министъра на транспорта и съобщенията. Общата балансова стойност на тези активи е 7 751 хил. лв.

Обектите на железопътната инфраструктура и земята, върху която са изградени или която е предназначена за изграждането им, са публична държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от дълготрайните материални активи съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те се отчитат като отделни дълготрайни материални активи.

За определяне на остатъчната стойност на активите е използван методът на ликвидационната стойност.

Към 31.12.2024 г. са бракувани дълготрайни материални активи с отчетна стойност 36 795 хил. лв. (31.12.2023 г.: 33 515 хил. лв.) и балансова стойност 2 363 хил. лв. (31.12.2023 г.: 10 798 хил. лв.). За бракуваните преоценени в предходни периоди дълготрайни материални активи е извършено намаление на балансовата стойност за сметка на преоценъчния резерв с 903 хил. лв. (31.12.2023 г.: 5 140 хил. лв.), съгласно приложимия СС 16.

Към 31.12.2024 г. отчетната стойност на 100% амортизираните активи, които продължават да се използват в дейността на Компанията е в размер на 286 256 хил. лв. (31.12.2023 г.: 286 822 хил. лв.).

Компанията не разполага с документи за собственост за част от представените в индивидуалния счетоводен баланс недвижими имоти (земя и сгради). Компанията продължава процеса на осигуряване на надлежни документи за собственост за земя с балансова стойност в размер на 40 478 хил. лв. към 31.12.2024 г. (31.12.2023 г.: 86 888 хил. лв.) и сгради с балансова стойност в размер на 10 082 хил. лв. към 31.12.2024 г. (31.12.2023 г.: 15 368 хил. лв.). Балансовата стойност на неактуваната земя към 31.12.2024 г. е намалена спрямо тази към 31.12.2023 г., поради големия брой актове за държавна собственост съставени през отчетния период.

19. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия

Инвестициите в дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия са представени във финансовия отчет на Компанията по метода на себестойността.

<i>В хиляди лева</i>	<i>Вид дейност</i>	<i>Дял %</i>	2024	2023
Инвестиции в дъщерни предприятия:				
„ТРЕН” ЕООД	Търговия с електрическа енергия	100%	<u>5</u>	<u>5</u>
Общо инвестиции в дъщерни предприятия			5	5

Инвестиции в асоциирани и други свързани предприятия:

„Фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД		Производство на стрелки	49%	2 041	2 041
„Зона за обществен достъп – Бургас” АД		Проектиране, изграждане и експлоатация на интермодален терминал	20%	100	100
ЗАД „Алианс България”		Застрахователно дружество	2,796%	742	742
Общо инвестиции в асоциирани и др. свързани предприятия				2 883	2 883
Общо инвестиции в дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия				2 888	2 888

20. Материални запаси

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Материали и консумативи	100 650	72 628
Готова продукция	465	275
Стоки	2	7
Общо:	101 117	72 910

20.1. Материали и консумативи

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Основни материали	57 379	25 254
Материални отпадъци (скрап)	16 478	16 712
Материали втора употреба	9 547	10 457
Основни резервни части и резервно оборудване	8 702	9 657
Горивни и смазочни материали	2 209	2 099
Други	6 335	8 449
Общо:	100 650	72 628

В група „Материали и консумативи“ са включени материални запаси, които се използват за капитализиране и ремонт на железопътната инфраструктура. Балансовата стойност на тези материални запаси към 31.12.2024 г. е 60 127 хил. лв. (31.12.2023 г.: 32 588 хил. лв.), разпределени в следните групи:

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
Основни материали	45 479	16 555
Материали втора употреба	9 547	10 457
Основни резервни части и резервно оборудване	4 932	5 380
Други материали – финансирани	169	196
Общо:	60 127	32 588

Материални запаси към 31.12.2024 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

21. Вземания

В хиляди лева	2024	2023
Вземания от клиенти и доставчици (аванси)	92 854	95 003
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия	575	500
Други вземания	62 460	47 429
Общо:	155 889	142 932
в т.ч. финансови активи (пояснителна бележка 29.1)	95 323	93 768

21.1. Вземания от клиенти и доставчици (аванси)

В хиляди лева	2024	2023
Вземания от свързани лица под общ контрол	82 245	82 238
Вземания от други клиенти	10 097	10 708
Обезценка на вземания от други клиенти	(209)	(214)
Вземания от доставчици (аванси)	721	2 271
Общо:	92 854	95 003

На ред „Вземания от свързани лица под общ контрол“ се включват вземания от „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ-ТП“ ЕООД, „БДЖ-ПП“ ЕООД и „ТСВ“ ЕАД, с принципал МТС. Към 31.12.2024 г. най-големият длъжник е „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества с 82 232 хил. лв. или 88,56% от общо търговските вземания от клиенти и доставчици, като сумите са както следва: вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД възлизат в размер на 14 980 хил. лв., вземанията от „БДЖ-ТП“ ЕООД – в размер на 60 791 хил. лв. и „БДЖ-ПП“ ЕООД – в размер на 6 461 хил. лв., включващи вземания от инфраструктурни такси, спомагателни и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други. Във вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества са представени просрочени вземания, за които Компанията има сключени споразумения с „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ-ТП“ ЕООД с обща балансова стойност 52 854 хил. лв. за разсрочено плащане: ликвидност над една година с балансова стойност 51 817 хил. лв. (31.12.2023 г.: 53 988 хил. лв.) и ликвидност до една година с балансова стойност 1 037 хил. лв. (31.12.2023 г.: 4 508 хил. лв.), които се изпълняват съгласно договореностите. Остатъка от сумата на вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества (извън споразуменията) представляват непросрочени вземания за услуги, възникнали през последното тримесечие и просрочени вземания от „БДЖ-ТП“ ЕООД в размер на 18 564 хил. лв.

21.2. Други вземания

В хиляди лева	2024	2023
Данъци за възстановяване	42 240	39 245
Съдебни вземания	13 156	4 353
Вземания по оперативни програми	2 615	536
Други вземания	4 449	3 295
Общо:	62 460	47 429

21.2.1. Съдебни вземания

В хиляди лева	2024	2023
Вземания по съдебни спорове	8 841	1 831
Присъдени вземания	4 871	4 339
Обезценка на присъдени вземания	(556)	(1 817)
Общо:	13 156	4 353

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет Компанията има предявени съдебни искове за събиране на дължими суми срещу следните железопътни превозвачи:

- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – предявен е иск за събиране на дължими суми, представляващи инфраструктурни такси (такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия);
- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – предявен е иск за събиране на дължими суми, представляващи инфраструктурни такси (такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия), мораторна лихва, законна лихва и съдебни разноски.

За събиране на начислените неустойки по договори с изпълнители са заведени съдебни искове на стойност 4 731 хил. лв.

21.2.2. Други вземания

В хиляди лева	2024	2023
Блокирани парични средства в КТБ АД	4 434	4 434
Други дебитори	3 105	1 888
Дадени гаранции	1 736	1 721
Вземания по липси и начети	17	68
Други	4	39
Обезценка на други вземания	(4 847)	(4 855)
Общо:	4 449	3 295

На ред „Обезценка на други вземания“ е включена сума в размер на 4 434 хил. лв., представляваща обезценка на блокирани парични средства в КТБ АД и сума в размер на 413 хил. лв., представляваща обезценка на вземания, свързани с кражби.

Не е извършено изменение в обезценката на търговските и други вземания:

В хиляди лева	2024	2023
Салдо към 1 януари	6 886	6 886
Отписани суми (несъбираеми)	(1 274)	-
Салдо към 31 декември	5 612	6 886

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснителна бележка 30.2.

22. Пари и парични еквиваленти

В хиляди лева	2024	2023
Парични средства в брой	5	6
Парични средства по банкови сметки	273 784	290 571
Общо:	273 789	290 577

22.1. Парични средства в брой

В хиляди лева	2024	2023
Каса в лева	3	3
Каса във валута	2	1
Ваучери за храна	-	2
Общо:	5	6

22.2. Парични средства по банкови сметки

В хиляди лева	2024	2023
Разплащателна сметка в левове	273 401	290 186
Специална банкова сметка	383	385
Общо:	273 784	290 571

На ред „Специална банкова сметка“ е показана наличността по банкова сметка на поделение „Електроразпределение“ за разплащане към БНЕБ ЕАД в случаите на реализиране на нетни покупки на ел. енергия за технологични разходи (пояснителна бележка 9.2).

С цел по-ефективно управление на паричните средства и ежедневен контрол, всички разплащания на Компанията и нейните структурни звена са включени в системата на електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) като отделна първостепенна система за чужди средства на принципа – МТС чрез сметки в Българска народна банка (БНБ). Титуляр на сметките в БНБ е МТС.

За целите на изпълнение на условията на железопътни инфраструктурни проекти, финансирани от Европейски фондове при споделено управление (ЕФСУ) и други Международни финансиращи институции (МФИ), НКЖИ извършва безналични разплащания с контрагенти със средства получени от Кохезионен фонд и Европейски фонд за регионално развитие, включени в системата на електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) чрез сметка, титуляр на която е Управляващият орган към МТС, който финализира разплащанията.

По този ред през 2024 г. Компанията е уредила задължения свързани с проекти, финансирани по Оперативни програми в размер на 113 524 хил. лв. (през 2023 г. Компанията е уредила задължения към свои доставчици по проекти, финансирани по Оперативни програми в размер на 196 123 хил. лв.) Тези средства не са включени в индивидуалния отчет за паричните потоци на Компанията за съответните периоди (пояснителна бележка 27).

23. Собствен капитал

23.1. Основен капитал

Към 31 декември 2024 г. основният капитал на Компанията е в размер на 100 000 хил. лв. Едноличен собственик на капитала е държавата, представлявана от министъра на транспорта и съобщенията.

23.2. Допълнителни резерви

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници”, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 г.). Стойностният размер на допълнителните резерви към 31.12.2024 г. е 391 964 хил. лв. (31.12.2023 г.: 392 559 хил. лв.). През 2024 г. за сметка на допълнителните резерви са:

- получени нетекущи активи на стойност 161 хил. лв. съгласно:
 - Решение №13 от 11.01.2024 г. на МС и Решение на УС №06-02/24 от 07.02.2024 г.;
 - Решение №51 от 25.01.2024 г. на МС и Решение на УС №15-04/24 от 10.04.2024 г.;
 - Решение №143 от 29.02.2024 г. на МС и Решение на УС №13-03/24 от 27.03.2024 г.;
 - Решение №259 от 04.04.2024 г. на МС и Решение на УС №19-05/24 от 16.05.2024 г.;
 - Решение №187 от 21.03.2024 г. на МС и Решение на УС №18-05/24 от 08.05.2024 г.;
 - Решение №393 от 07.06.2024 г. на МС и Решение на УС №29-07/24 от 17.07.2024 г.;
 - Решение №439 от 20.06.2024 г. на МС и Решение на УС №32-08/24 от 01.08.2024 г.;

- Решение №396 от 07.06.2024 г. на МС и Решение на УС №35-09/24 от 09.09.2024 г.
- предадени нетекущи активи на стойност 756 хил. лв. съгласно:
- Решение №108 от 08.02.2023 г. на МС, Заповед №ДС-20-7 от 28.02.2024 г. на Областния управител на Област София и Решение на УС №46-12/23 от 13.12.2023 г.;
- Решение №240 от 02.04.2024 г. на МС и Решение на УС №38-11/23 от 08.11.2023 г.;
- Решение №366 от 28.05.2024 г. на МС и Решение на УС №46-12/23 от 13.12.2023 г.

Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

23.3. Преоценъчен резерв

В хиляди лева	2024	2023
Салдо към 1 януари	1 351 185	1 375 645
Освободен преоценъчен резерв на отписани (бракувани) активи	(903)	(5 140)
Данъчен ефект от отписания преоценъчен резерв	90	514
Прехвърляне на преоценъчен резерв на отписани активи в неразпределената печалба	(12 570)	(22 038)
Данъчен ефект от прехвърления преоценъчен резерв	1 257	2 204
Салдо към 31 декември	1 339 059	1 351 185

Представеният преоценъчен резерв е формиран от разликите между балансовата и справедливата стойност на преоценяваните дълготрайни материални активи на Компанията към 1 януари 2005 г. и към 1 януари 2012 г., редуциран с преоценъчния резерв на отписаните през съответните отчетни периоди дълготрайни материални активи и съответстващият им пасив по отсрочени данъци (пояснителна бележка 18 и 24).

24. Отсрочени данъчни пасиви и активи

Ефективната данъчна ставка за целите на изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви за 2024 г. и сравнимия период 2023 г. е 10%.

24.1. Отсрочени данъчни пасиви

В хиляди лева	2024	2023
Към 1 януари	83 919	88 244
Отписан отсрочен данъчен пасив	(90)	(514)
Промяна на отсрочен данъчен пасив от освободен преоценъчен резерв	(3 216)	(3 811)
Към 31 декември	80 613	83 919

Признатите отсрочени данъчни пасиви са свързани с разликата между счетоводната и данъчна балансова стойност на дълготрайните материални активи към края на отчетния период.

24.2. Непризнати отсрочени данъчни активи

Непризнатите отсрочени данъчни активи са свързани със следните временни разлики:

В хиляди лева	2024	2023
	Данъчен актив	Данъчен актив
Начисления към персонала и други физически лица	697	474
	697	474

25. Лизинг

25.1. Оперативен лизинг

Компанията като лизингополучател:

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 1 137 хил. лв. (през 2023 г.: 306 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Компанията.

Договорите за оперативен лизинг на Компанията не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

Компанията като лизингодател:

Недвижими имоти на Компанията се отдават под наем по договори за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за 2024 г., възлизащи на 4 077 хил. лв. (през 2023 г.: 3 786 хил. лв.), са представени в индивидуалния отчет за приходи и разходи на ред „Други приходи”. Компанията внася 50% от получените приходи от наеми в държавния бюджет съгласно Закона за държавния бюджет на Република България. Не са признавани условни наеми.

25.2. Финансов лизинг

През 2021 г. Компанията сключва договор с предмет „Закупуване на нови транспортни средства за нуждите на ДП НКЖИ, при условията на финансов лизинг“ на стойност 4 702 хил. лв. без ДДС (5 532 хил. лв. с ДДС). Срокът на финансовия лизинг е 5 години.

В хиляди лева	2024	2023
Към 1 януари	2 171	2 813
Платена главница	(579)	(559)
Платена лихва (пояснителна бележка 15)	(63)	(83)
Салдо към 31 декември	1 529	2 171
в т.ч. изискуеми над 1 год.	887	1 529

26. Задължения

В хиляди лева	2024	2023
Задължения към доставчици	62 247	15 466
Задължения, свързани с асоциирани предприятия	3 053	301
Задължения към финансови предприятия (пояснителна бележка 25.2)	1 529	2 171
Други задължения	177 465	66 966
Общо:	244 294	84 904
в т.ч. финансови пасиви (пояснителна бележка 29.2)	208 056	63 644

Задълженията към 31.12.2024 г. към асоциирани предприятия в размер на 3 053 хил. лв. (31.12.2023 г.: 301 хил. лв.) представляват закупени стрелкови части и други материали от „Фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД.

26.1. Задължения към доставчици

В хиляди лева	2024	2023
Задължения към свързани предприятия под общ контрол (МТС)	2 902	2 313
Задължения към други доставчици	59 345	13 153
Общо:	62 247	15 466

26.2. Други задължения

В хиляди лева	2024	2023
Възмездна финансова помощ	78 689	-
Гаранции за изпълнение на договори	62 122	45 706
Задължения към персонала	24 046	18 982
Задължения за социално осигуряване	8 896	1 053
Задължения за данъци	2 382	180
Други	1 330	1 045
Общо:	177 465	66 966

С Постановление №80 от 03.04.2024 г. на МС са одобрени допълнителни плащания в размер на 154 653 хил. лв. по бюджета на МТС за 2024 г., предоставени като възмездна финансова помощ на Компанията, в качеството ѝ на бенефициент по Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. Средствата следва да се възстановят по бюджета на МТС в срок до 31.12.2024 г., удължен с ПМС №477 от 27.12.2024 г. до 30.06.2025 г. Към 31.12.2024 г. е възстановена по бюджета на МТС сума в размер на 75 964 хил. лв. Невъзстановената част към 31.12.2024 г. е посочена на ред „Възмездна финансова помощ“.

Нетната балансова стойност на задълженията към доставчици и други се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Посочената сума над 1 година, на ред „Други задължения“ в индивидуалния счетоводен баланс, в размер на 51 119 хил. лв., представлява гаранции за обезпечаване доброто изпълнение по договори за обществени поръчки, които не са дължими в следващия отчетен период.

26.2.1. Задължения за данъци

В хиляди лева	2024	2023
Данъци по ЗДДФЛ	2 175	43
Вноски 50% от получени наеми (чл. 102 за 2024 г./ чл.99 за 2023 г. от ЗДБРБ)	104	51
Данъци по чл. 204 от ЗКПО	78	61
Данъци към общини	25	25
Общо:	2 382	180

26.2.2. Други

В хиляди лева	2024	2023
Задължения по застраховане	3	11
Други кредитори	1 327	1 034
Общо:	1 330	1 045

27. Финансирания

Финансиранията са безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейските фондове и представляват отсрочени приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранията), които се признават на систематична база за срока на полезния живот на нетекущи активи, придобити с получените безвъзмездни средства.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

В хиляди лева	2024	2023
Нетекущи:		
Финансирания за нетекущи активи в процес на изграждане	2 290 909	1 997 874
Финансирания, свързани с нетекущи амортизируеми активи	1 992 874	2 010 660
Финансирания за текуща дейност	10 572	12 618
Общо:	4 294 355	4 021 152

27.1. Движение през периода по източници на финансиране, представени в индивидуалния счетоводен баланс и индивидуалния отчет за приходите и разходите

В хиляди лева	2024	2023
Към 1 януари	4 021 152	3 570 265
Получени от държавния бюджет	465 939	424 699
Възстановени финансирания от УО по ОПТТИ	132 144	149 478
Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (пояснителна бележка 22.2)	113 524	196 123
Механизъм за свързване на Европа	113 216	54 647
Правителствени компенсации за ел. енергия	1 344	736
ПМС за одобряване на неотложни разходи при бедствия	146	39
Получени ДДС 06/2011	-	177 468
Финансирания по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна	-	7
Възстановени финансирания на УО по ОПТТИ	(19 693)	-
Възстановени ДДС 06/2011	(55 817)	(121 651)
Признати в индивидуален отчет за приходите и разходите (пояснителна бел. 10.1)	(477 600)	(430 659)
Към 31 декември	4 294 355	4 021 152

НКЖИ е бенефициент по железопътни инфраструктурни проекти, финансирани със средства от Европейски фондове при споделено управление (ЕФСУ) и други Международни финансиращи институции (МФИ). Финансирането на тези проекти се извършва от Кохезионния фонд, ЕФРР, национално съфинансиране от ДБ и от средства на Компанията.

Към 31.12.2024 г. НКЖИ е получило безвъзмездни средства, предоставени от Държавния бюджет, в размер на 465 939 хил. лв. (31.12.2023 г.: 424 699 хил. лв.), от които текуща субсидия за покриване на разходи в размер на 320 264 хил. лв. и 145 675 хил. лв. за капиталов трансфер.

С ПМС №423 от 04.12.2024 г. НКЖИ е получило безвъзмездни средства, предоставени от Държавния бюджет, в размер на 146 хил. лв. за непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия.

Получени са правителствени компенсации за ел. енергия, съгласно Решения на Министерски съвет за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия за месец юли-декември 2024 г. (пояснителна бележка 10.1). По този ред са отчетени приходи от получени компенсации за ел. енергия, посочени на ред „Финансирания, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия“.

27.2. Движение през периода по източници на финансиране, представени в индивидуалния отчет за паричните потоци по прекия метод

В хиляди лева	2024	2023
Получени финансирания		
Получени от държавния бюджет за текуща субсидия	320 264	270 755
Получени от държавния бюджет за капиталов трансфер	145 675	153 853
Механизъм за свързване на Европа	113 216	54 647
Получени финансиране от УО по ОПТТИ	76 945	28 208
Получени средства с ПМС за одобряване на неотложни разходи при бедствия	146	39
Получени правителствени компенсации за ел. енергия	28	-
Получени ДДС 06/2011	-	177 468
Получени финансирания по Програмата за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна	-	14
Общо:	656 274	684 984

В хиляди лева	2024	2023
Възстановени финансирания		
Възстановени средства на УО по Оперативни програми	(19 693)	-
Възстановени средства ДДС 06/2011	(82)	-
Общо:	(19 775)	-

28. Свързани лица

28.1. Сделки със свързани предприятия

28.1.1. Сделки с асоциирани и други свързани предприятия

В хиляди лева	2024	2023
Продажба на стоки и услуги	4	12
продажба на услуги на „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	4	12
Покупки на стоки и услуги	9 848	4 131
покупки на стоки от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	9 685	3 978
покупки на услуги от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	163	153

Други сделки

Получени гаранции по договори от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	3	7
---	---	---

Разпределени дивиденди от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	1 147	1 001
--	-------	-------

Разпределени дивиденди от ЗАД „Алианс България“	460	533
---	-----	-----

28.1.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол (МТС)

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
----------------------	-------------	-------------

Продажба на стоки и услуги	76 219	83 158
-----------------------------------	---------------	---------------

„Холдинг БДЖ“ ЕАД	180	182
-------------------	-----	-----

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	48 910	54 202
-------------------------------	--------	--------

„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	27 018	28 624
----------------------------	--------	--------

„ТСВ“ ЕАД	111	150
-----------	-----	-----

Покупки на стоки и услуги	22 505	23 761
----------------------------------	---------------	---------------

„Холдинг БДЖ“ ЕАД	857	23
-------------------	-----	----

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	7 504	5 833
-------------------------------	-------	-------

„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	3 036	2 279
----------------------------	-------	-------

„ТСВ“ ЕАД	11 108	15 626
-----------	--------	--------

Други сделки

Получени гаранции по договори през 2024 г. от:	305	-
--	------------	---

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	304	-
-------------------------------	-----	---

„Холдинг БДЖ“ ЕАД	1	-
-------------------	---	---

28.1.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет и генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, включително осигуровки, са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2024	2023
----------------------	-------------	-------------

Заплати и други краткосрочни доходи	371	213
-------------------------------------	-----	-----

Осигуровки	22	16
------------	----	----

Общо:	393	229
--------------	------------	------------

28.1.4. Безналични сделки

През 2024 г. е извършено прихващане на насрещни вземания и задължения със свързани лица под общ контрол, с принципал МТС на стойност 991 хил. лв. (в сравнителния период не са извършвани прихващания на насрещни вземания и задължения със свързани лица под общ контрол, с принципал МТС).

28.2. Разчети със свързани предприятия

Вземания и задължения от свързани лица под общ контрол, с принципал МТС, които не са Вземания и задължения от предприятия от група, по смисъла на СС, са представени на ред Вземания и задължения от клиенти и доставчици в индивидуалния счетоводен баланс.

28.2.1. Вземания от асоциирани предприятия

В хиляди лева	2024	2023
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	575	500
Общо текущи вземания от асоциирани предприятия (без аванси):	575	500
<i>Други вземания от асоциирани предприятия</i>		
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	-	2 586
Вземания по аванси	-	2 586

28.2.2. Вземания от свързани лица под общ контрол (МТС)

В хиляди лева	2024	2023
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	14 980	17 216
в т. ч. вземания по споразумения над 1 г.	14 903	17 014
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	6 461	8 025
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	60 791	51 071
в т. ч. вземания по споразумения над 1 г.	36 914	41 482
„ТСВ“ ЕАД	13	22
Общо вземания от свързани лица под общ контрол (без аванси):	82 245	76 334
в т. ч. вземания по споразумения над 1 г.	51 817	58 496
<i>Други вземания от свързани лица под общ контрол (МТС)</i>		
„ТСВ“ ЕАД	2 388	1 384
Вземания по аванси	2 388	1 384

28.2.3. Задължения към асоциирани предприятия

В хиляди лева	2024	2023
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	3 053	301
Общо задължения към асоциирани предприятия (без гаранции):	3 053	301
<i>Други задължения към асоциирани предприятия</i>		
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	8	8
Задължения по получени гаранции	8	8

28.2.4. Задължения към свързани лица под общ контрол (МТС)

В хиляди лева	2024	2023
„Холдинг“ БДЖ ЕАД	4	-
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	1 824	529
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	631	183
„ТСВ“ ЕАД	443	1 601
Общо задължения към свързани лица под общ контрол (без гаранции):	2 902	2 313

Други задължения към свързани лица под общ контрол (МТС)

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	2 507	2 811
„Холдинг“ БДЖ ЕАД	1	-
„ТСВ“ ЕАД	3	2
Задължения по получени гаранции	2 813	2 813

29. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Компанията могат да бъдат представени в следните категории:

29.1. Финансови активи

Финансови активи са:

В хиляди лева	Бележка	2024	2023
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	21	95 323	93 768
Пари и парични еквиваленти	22	273 789	290 577
Общо финансови активи:		369 112	384 345

Ред „Търговски и други вземания“ включва финансови активи, както следва:

В хиляди лева	2024	2023
Вземания от свързани лица под общ контрол	81 289	82 238
в т.ч. над 1 г.	51 817	53 988
Вземания от други клиенти	11 053	10 708
Вземания по оперативни програми	2 615	536
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия	575	500
Обезценка на вземания от други клиенти	(209)	(214)
Общо търговски и други вземания:	95 323	93 768
в т.ч. над 1 г.	51 817	53 988

29.2. Финансови пасиви

Финансови пасиви са:

В хиляди лева	Бележка	2024	2023
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Възмездна финансова помощ		78 689	-
в т.ч. над 1 г.		-	-
Търговски задължения		62 247	15 466
Задължения свързани с гаранции		62 122	45 706
в т.ч. над 1 г.		51 119	35 952
Задължения към финансови предприятия		1 529	2 171
в т.ч. над 1 г.		887	1 529
Задължения свързани с асоциирани и смесени предприятия		3 053	301
Общо финансови пасиви:	26	207 640	63 644
в т.ч. над 1 г.		52 006	37 481

В пояснителна бележка 6.13 е предоставена информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Компанията относно финансовите инструменти е представено в пояснителна бележка 30.

30. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Компанията е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Детайлна информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Компанията е представена в пояснителна бележка 29. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Компанията са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Компанията се осъществява от централната администрация на Компанията в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост. Компанията не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Компанията, са описани по-долу.

30.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Компанията е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Компанията.

30.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Компанията. Компанията е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции и други. Излагането на Компанията на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

В хиляди лева

2024

2023

Групи финансови активи – балансови стойности:

Търговски и други вземания

95 323

93 768

Пари и парични еквиваленти

273 789

290 577

Балансова стойност

369 112

384 345

Търговски и други вземания представляват вземания от клиенти и вземания по оперативни програми.

Компанията редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Компанията не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценени търговски и други вземания е следната:

В хиляди лева

2024

2023

Непросрочени

18 861

12 764

Просрочени до 90 дни

9 648

10 426

Просрочени между 90 – 180 дни

3 711

2 457

Просрочени между 180 – 365 дни

1 024

89

Просрочени над 365 дни

62 079

68 032

Общо

95 323

93 768

По отношение на търговските и други вземания Компанията е изложена на значителен кредитен риск от основните превозвачи – „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дъщерни дружества. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските и други вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. На основание подписани Споразумения от 31.05.2013 г. е договорена опция Компанията да придобие имоти чрез покупко-продажба от „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дъщерни дружества по схемата „дълг срещу собственост“, за уреждане на тези вземания.

Търговските и други вземания, просрочени над 365 дни, в размер на 62 079 хил. лв. към 31 декември 2024 г. включват:

- 14 962 хил. лв. – Вземания от „Холдинг БДЖ” ЕАД
- 46 887 хил. лв. – Вземания от „БДЖ-ТП” ЕООД
- 230 хил. лв. представляват вземания от други контрагенти над една година, за които НКЖИ предприема действия по събирането им.

За уреждане на финансовите задължения на „Холдинг БДЖ” ЕАД по фактури, издадени от НКЖИ през 2010 г., 2011 г., 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между НКЖИ и „Холдинг БДЖ” ЕАД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите. Остатъкът от сумата към 31.12.2024 г. по споразумението е 14 963 хил. лв. Договорените парични потоци по споразумението през следващите 12 месеца с „Холдинг БДЖ” ЕАД са 60 хил. лв.

За уреждане на финансовите задължения на „БДЖ Товарни превози” ЕООД по фактури, издадени от НКЖИ през 2011 г., 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между НКЖИ и „БДЖ – Товарни превози” ЕООД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите. Остатъкът от сумата към 31.12.2024 г. по споразумението е 37 034 хил. лв.

За уреждане на финансовите задължения на „БДЖ Товарни превози” ЕООД по фактури, издадени от НКЖИ през периода от 30.06.2020 г. до 30.09.2021 г. е подписано споразумение на 07.12.2021 г., което се изпълнява, съгласно договореностите. Остатъкът от сумата към 31.12.2024 г. по споразумението е 857 хил. лв.

Договорените парични потоци през следващите 12 месеца по споразуменията с „БДЖ-Товарни превози” ЕООД са 977 хил. лв.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти в банки се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

През 2024 г. не са признати загуби от обезценка по отношение на търговските и други вземания над 1 година. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Компанията по отношение на тези финансови инструменти.

30.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси своите задължения. Компанията посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Компанията държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди. Средствата за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез безлихвена финансова помощ и финансиране от държавата.

Към 31 декември 2024 г. падежите на договорните задължения на Компанията (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

В хиляди лева

	Текущи До 1 година	Нетекущи От 1 до 5 години
31 декември 2024 г.		
Задължения към финансови предприятия	642	887
Търговски и други задължения	76 303	51 119
Общо	76 945	52 006

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Компанията са обобщени, както следва:

В хиляди лева

	Текущи До 1 година	Нетекущи От 1 до 5 години
31 декември 2023 г.		
Задължения към финансови предприятия	642	1 529
Търговски и други задължения	25 521	35 952
Общо	26 163	37 481

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Компанията отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски

вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

31. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Компанията във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Компанията да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност на собствения капитал.

Компанията наблюдава капитала на базата на съотношението на собствения капитал към получените заеми.

Компанията определя собствения капитал и заемите на основата на балансовата им стойност.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

В хиляди лева	2024	2023
Собствен капитал	1 226 148	1 255 879
Общо привлечен капитал (без безвъзмездни средства и отсрочени данъчни пасиви)	286 961	121 895
Пари и парични еквиваленти	(273 789)	(290 577)
Нетен дълг	13 172	(168 682)
Съотношение на собствен капитал към привлечен капитал	4:1	10:1

32. Инвестиционна програма

Според инвестиционната програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията, за следващата година са планирани следните разходи, финансирани от държавния бюджет и европейските фондове за обекти по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура”, „Механизъм за свързване на Европа“ 2014-2020, „Транспортна свързаност“ 2021-2027, „Механизъм за свързване на Европа“ 2021-2027, по които НКЖИ е бенефициент:

В хиляди лева	2025
От Държавния бюджет:	
<u>Основен ремонт на дълготрайни материални активи</u>	<u>70 152</u>
Възстановяване на проектни параметри по жп линия Русе-Варна	27 753
Удвояване и електрификация на жп линия Карнобат-Синдел	17 517
Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства	14 050
Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости	5 656
Строителство и ремонт на сгради и съоръжения в съответствие с европейските изисквания	4 576
Модернизация и реконструкция на тягови подстанции	600
<u>Придобиване на дълготрайни материални активи</u>	<u>143 517</u>
Допълнително финансиране за проект: "Модернизация на железопътния участък Костенец-Септември"	57 458
Доставка на жп механизация	40 996
Допълнително финансиране за проект: "Модернизация на железопътен участък София - Елин Пелин"	24 592
Съфинансиране на ДП НКЖИ за проект: "Развитие на железопътен възел Пловдив"	20 471
ОБЩА СУМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ	213 669

От „Механизма за свързване на Европа“ 2014-2020:

Развитие на железопътен възел Пловдив	88 696
Развитие на железопътен възел София железопътен участък София - Волуяк	49 421
Модернизация на железопътен участък София - Елин Пелин	45 620
Модернизация на железопътен участък Костенец - Септември	21 579
Модернизация на тягови подстанции Враца и Перник, част от основния мрежов коридор „Ориент/Източно-Средиземноморски“	12 286
Техническа помощ за проект "Удвояване на участъци от жп линия Пловдив-Свиленград- граница с Република Турция"	7 999
Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътен участък Драгоман - граница с Република Сърбия"	2 678
Достъп от коридор ОИС до летище Бургас. Проучване за връзка между железопътната инфраструктура и летище Бургас	1 502
Техническа помощ за подготовка на проект "Модернизация на жп линията Видин - София железопътен участък Мездра - Медковец"	221

ОБЩО ПРОЕКТИ ПО МСЕ 2014-2020

230 002

Предстоящи проекти, съфинансирани по програма "Транспортна свързаност" 2021-2027

Модернизация на железопътната линия София-Пловдив - жп участък Елин Пелин – Костенец - фаза 2	268 734
Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас – Фаза 2 - Етап 2	183 272
Техническа помощ за подготовка на проект "Модернизация на железопътната линия Радомир-Гюешево-граница с Република Северна Македония"	8 106
Модернизация на железопътната линия София-Драгоман: жп участък Волуяк-Драгоман - фаза 2	95 830
Удвояване и електрификация на железопътен участък Лозарево – Прилеп	30 000
Възстановяване, ремонт и модернизация на Тягови подстанции - Варна и Разград и изграждане на Тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация - SCADA - Фаза 2	6 195
Техническа помощ за развитие на възел Русе, Варна и Горна Оряховица - Фаза 2	1 987
Модернизация на тягова подстанция Бойчиновци	14 141
Разширяване функционалния обхват на Географска информационна система (ГИС) на ДП НКЖИ	5 053
Предпроектни проучвания за внедряване на ERTMS	1 663
Внедряване на ERTMS ниво 2 железопътен участък Русе–Каспичан	20 983
Реконструкция на гарови комплекси Перник и Радомир	174
Реконструкция на гарови комплекси Захарна фабрика, Горна баня и Перник разпределителна	96
Техническа помощ за подготовка на проект за изграждане на ИМТ София	366
Техническа помощ за подготовка на проект за изграждане на ИМТ Горна Оряховица	366
Техническа помощ за подготовка на проект за изграждане на ИМТ Видин	375
Изграждане на интермодален терминал в Северен централен район на планиране в България - Русе	8 431
Техническа помощ развитие на жп възел Пловдив, етап 2	822
Изграждане на жп връзка с летище Бургас	1 502
Техническа помощ за изграждане на железопътна връзка с летище Пловдив	825
Предпроектни проучвания за нова жп линия Ямбол-Лесово	525
Доставка на пътнически бус за логистичните нужди на ДП НКЖИ	110

ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ ПО ПТС

649 556

Предстоящи проекти за финансиране по "Механизъм за свързване на Европа"
2021-2027

Модернизация на жп линия Видин-София: жп участък Медковец - Срацимир	38 464
Модернизация на железопътния участък Михайлово - Димитровград	7 700
Модернизация на жп линия Видин-София: жп участък Видин - Срацимир	69
Модернизация на Тягови подстанции Червена вода и Хитрино	24 043
ОБЩО ПРОЕКТИ ПО МСЕ 2021-2027	70 276

ОБЩА СУМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ЗА 2025 Г.	1 163 503
---	------------------

33. Условни пасиви

Към 31 декември 2024 г. срещу Компанията има предявени съдебни искове на стойност 794 хил. лв., представляващи обезщетения за претърпени имуществени вреди, изхода за които не може да се прогнозира.

Към 31 декември 2024 г. са предявени 44 граждански иска срещу НКЖИ за обща сума в размер на 4 739 хил. лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на пострадалите граждани, в резултат на причинена мощна взривна вълна на 10.12.2016 г. в района на гара Хитрино, обл. Шумен, при преминаване на влакова композиция. Към датата на издаване на настоящия финансов отчет не може да се прогнозира изходът на предявените дела, поради тяхната правна и фактическа сложност. През месец април 2023 година с решение на Върховния касационен съд, за произшествието на гара Хитрино са признати за виновни двамата машинисти, управлявали влаковата композиция. Заведените граждански дела срещу Компанията, които са спрени ще бъдат възобновени, въз основа на решението на ВАС.

Във връзка с изпълнение на проекти, финансирани със средства от ЕФСУ и други МФИ за финансиране на железопътни инфраструктурни проекти в програмите на Европейския съюз, по които НКЖИ е бенефициент, са наложени финансови корекции, които са в процес на потвърждаване от съответните органи, и за които са възможни бъдещи парични потоци за вероятното им уреждане.

Ръководството на НКЖИ счита, че другите отправени искове по-скоро няма да доведат до разходи за Компанията и изходящи парични потоци при уреждането им.

Не са възникнали условни пасиви за Компанията по отношение на дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия.

34. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

След отчетната дата:

- продължава военния конфликт Русия и Украйна, като някои държави обявиха пакети от санкции срещу Руската федерация. Компанията няма директни експозиции към свързани лица и/или ключови клиенти или доставчици от тези страни. Компанията разглежда тези събития като некоригиращи събития след отчетния период, като не очаква съществени преки ефекти за дейността на Компанията, чийто ефект не може да бъде оценен в момента с достатъчна степен на увереност. Възможни са непреки ефекти – през вериги доставки, цени на суровини и други ресурси, инфлация, трудови ресурси и други, които не бихме могли да оценим на този етап;

- на основание Заповеди №ПД-7/13.01.2025 г., №ПД-13/17.01.2025 г. и №ПД-23/20.02.2025 г. на министъра на транспорта и съобщенията са назначени членове на Управителния съвет на Компанията;

- на основание Заповед №ПД-13/17.01.2025 г. на министъра на транспорта и съобщенията е назначен генерален директор на Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура”;

- на основание Закона за енергетиката и Наредба №1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, при необходимост КЕВР изменя утвърдените цени на електрическата енергия по време на ценовия период. С Решение №Ц-4 от 01.01.2025 г. се изменя цената, определена с Решение №Ц-18 от 30.06.2024 г.

Не са настъпили други събития след края на отчетния период, които да влияят на информацията представена в настоящия финансов отчет, за годината, приключваща на 31 декември 2024 г. и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания.

Не са възникнали други коригиращи събития или други значими некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, които да изискват корекция на представените данни или допълнителни оповестявания.

35. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2024 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура” на 27.03.2025 г. и след извършен независим финансов одит се предоставя на министъра на транспорта и съобщенията, упражняващ правата на държавата за одобрение и публикуване.

Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4, във връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗД

инж. Александър Вецов
Генерален директор

Лидия Давидова
Главен счетоводител

Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4, във връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗД

Дата на съставяне: 19 март 2025г.